

พฤติกรรมของเด็กไทยวัยรุ่นที่ขัดกับสังคม

ด15/2516

ปธ.

ร.1

รายงานการวิจัยฉบับที่ 15

ของ

สถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็ก

พฤติกรรมของเด็กไทยวัยรุ่นที่ขัดกับสังคม

โดย

ปรีชา ธรรมา

ถาวร เกิดเกียรติพงศ์

รายงานการวิจัยฉบับที่ 15

ของ

สถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็ก

คำนำ

รายงานนี้เป็นรายงานการวิจัยฉบับที่ 15 ของสถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็ก เป็นเรื่องเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียนวัยรุ่นที่ขัดกับสังคมอันเป็นโครงการระยะยาวโครงการหนึ่งในระหว่างปี พ.ศ. 2510-2514 เพื่อศึกษานักเรียนวัยรุ่นในเขตจังหวัดพระนคร การดำเนินงานแบ่งออกเป็น 2 ระยะ กล่าวคือ ระยะที่ 1 เป็นการสำรวจและศึกษาความคิดเห็นต่าง ๆ ของนักเรียนวัยรุ่นและของครูในเรื่องพฤติกรรมที่ขัดกับสังคม ส่วนระยะที่ 2 เป็นการเปรียบเทียบบุคลิกภาพบางประการของนักเรียนวัยรุ่นที่ประพฤติคล้อยตามสังคม กับของนักเรียนวัยรุ่นที่ประพฤติขัดกับสังคม ผลการวิจัยทั้งสองระยะดังกล่าวได้รายงานไว้เป็น 3 ตอนด้วยกัน คือ ตอนที่ 1 ว่าด้วยความคิดเห็นของนักเรียนวัยรุ่นและของครูในเรื่องพฤติกรรมที่ขัดกับสังคม ตอนที่ 2 ว่าด้วยความคิดสร้างสรรค์ ความเกรงใจ และลักษณะความเป็นผู้นำของนักเรียนที่ประพฤติคล้อยตามและที่ขัดกับสังคม ตอนที่ 3 ว่าด้วยมโนภาพแห่งตน ความวิตกกังวล และความต้องการสัมฤทธิ์ผลของนักเรียนประพฤติคล้อยตามและที่ขัดกับสังคม

ผู้ที่มีส่วนร่วมสำคัญในการดำเนินงานระยะที่ 1 ได้แก่ รองศาสตราจารย์ จรรยา สุวรรณทัต ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมนึก คำอุไร ดร. ปรีชา ธรรมมา อาจารย์เอนกกุล กริแสง และอาจารย์บุญธรรม คำพอง ส่วนในระยะที่ 2 ดร. ปรีชา ธรรมมา และอาจารย์ถาวร เกียรติพงษ์ ได้มีส่วนร่วมอย่างมาก ทั้งดำเนินการดำเนินงาน การวิเคราะห์ข้อมูล ตลอดจนการเขียนรายงานการวิจัย โดยได้รับความร่วมมือจากนายจำรัส บุญญานันท์ และนายสุจินต์ ปรีชามารุต ขณะที่เป็นที่ปรึกษาระดับปริญญาโทสาขาจิตวิทยาการศึกษา ที่วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ระหว่างปี พ.ศ. 2513-2515

ด้วยเหตุที่การวิจัยทำนองนี้ยังไม่เคยมีผู้ใดในประเทศไทย ได้กระทำมาก่อนเลย สถาบันจึงเชื่อว่า ผลการวิจัยที่ปรากฏอยู่ในรายงานฉบับนี้ นอกจากจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ทำงานเกี่ยวกับเด็กวัยรุ่นแล้ว ยังจะเป็นแนวทางสำหรับการวิจัยเรื่องเด็กวัยรุ่นในครั้งต่อไปอีกด้วย

สถาบันขอขอบคุณทุกท่านที่มีส่วนช่วยให้งานวิจัยนี้สำเร็จลงด้วยดี

รองศาสตราจารย์ จรรยา สุวรรณทัต
ผู้อำนวยการ

สถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็ก

สารบัญ

กันำ	หน้า
ตอนที่ 1 ความเห็นของนักเรียนวัยรุนและของครูในเรื่องพฤติกรรมที่ขัดกับสังคม ...	1
บทนำ	1
แนวความคิดในเรื่องพฤติกรรมที่ขัดกับสังคม	2
การวิจัยความเห็นของนักเรียนวัยรุนและของครูในเรื่องพฤติกรรมที่ขัดกับสังคม	12
ความมุ่งหมายทั่วไปของการวิจัย	12
ขอบเขตของการวิจัย	12
นิยามศัพท์เฉพาะ	13
ความมุ่งหมายเฉพาะ	14
การดำเนินงาน	14
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	24
สรุปและอภิปรายผล	55
ตอนที่ 2 ความคิดสร้างสรรค์ ความเกรงใจ และลักษณะความเป็นผู้นำของนักเรียนที่ ประพฤติก้อยตามและที่ขัดกับสังคม	
ความมุ่งหมาย	60
ขอบเขตของการวิจัย	60
นิยามศัพท์เฉพาะ	60
กลุ่มตัวอย่าง	62
เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล	63
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	63
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมาย	64
สรุปผลการวิจัย	70
อภิปรายผล	73
ตอนที่ 3 มโนภาพแห่งตน ความวิตกกังวล และความต้องการสัมฤทธิ์ผลของนักเรียน ที่ประพฤติก้อยตามและที่ขัดกับสังคม	
ความมุ่งหมาย	79
ขอบเขตของการวิจัย	79

	หน้า
คำนิยามศัพท์เฉพาะ	80
กลุ่มตัวอย่าง	80
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	81
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	82
ผลการวิจัย	82
สรุปผลการวิจัย	93
อภิปรายผล	94
บรรณานุกรม	98
ภาคผนวก	100

ก
บัญชีตาราง

		หน้า
ตาราง 1	โรงเรียนรัฐบาลในอำเภอต่าง ๆ ของจังหวัดพระนคร	17
ตาราง 2	โรงเรียนราษฎร์ในอำเภอต่าง ๆ ของจังหวัดพระนคร	18
ตาราง 3	โรงเรียนในกลุ่มตัวอย่างแยกตามประเภท	19
ตาราง 4	จำนวนนักเรียนและครูในโรงเรียนรัฐบาลแต่ละโรงเรียน	20
ตาราง 5	จำนวนนักเรียนและครูในโรงเรียนราษฎร์แต่ละโรงเรียน	21
ตาราง 6	จำนวนแบบสอบถามที่แจกให้และได้รับคืนจากนักเรียนและครูในโรงเรียน รัฐบาลแต่ละโรงเรียน	22
ตาราง 7	จำนวนแบบสอบถามที่แจกให้และได้รับคืนจากนักเรียนและครูในโรงเรียน ราษฎร์แต่ละโรงเรียน	23
ตาราง 8	แสดงสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความเห็นของครูกับของนักเรียน	25
ตาราง 9	แสดงสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างครูชายกับครูหญิง	26
ตาราง 10	แสดงสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความเห็นของครูโรงเรียนรัฐบาล กับ ของครูโรงเรียนราษฎร์	27
ตาราง 11	แสดงสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นของครูที่สอนชั้นมัธยมศึกษา ตอนต้น กับครูที่สอนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย	28
ตาราง 12	แสดงสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นของครูที่สอนชั้นมัธยมศึกษา ตอนต้น กับของครูที่สอนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และตอนปลาย	29
ตาราง 13	แสดงสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความเห็นของครูที่สอนชั้นมัธยมศึกษา ตอนปลาย กับของครูที่สอนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย	30
ตาราง 14	แสดงสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความเห็นของครูที่สอนชั้นมัธยมศึกษา ตอนต้น กับของครูที่สอนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและชั้นประถมศึกษา	31
ตาราง 15	แสดงสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความเห็นของครูที่สอนชั้นมัธยมศึกษา ตอนปลาย กับของครูที่สอนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและชั้นประถมศึกษา	32
ตาราง 16	แสดงสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความเห็นของครูที่สอนชั้นมัธยมศึกษา ตอนต้นและชั้นประถมศึกษา กับของครูที่สอนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและ ตอนปลาย	33

ตาราง 31	แสดงสัมพันธภาพระหว่างความเห็นของครูที่ทำการสอนมาแล้วตั้งแต่ 21—30 ปี กับของครูที่ทำการสอนมาแล้วนานกว่า 30 ปี 49	49
ตาราง 32	แสดงสัมพันธภาพระหว่างความเห็นของนักเรียนที่อายุต่ำกว่า 14 ปี กับของนักเรียนที่อายุตั้งแต่ 14 ปี ขึ้นไป 50	50
ตาราง 33	แสดงสัมพันธภาพระหว่างความเห็นของนักเรียนชายกับของนักเรียนหญิง 51	51
ตาราง 34	แสดงสัมพันธภาพระหว่างความเห็นของกลุ่มนักเรียนในโรงเรียนรัฐบาลกับของกลุ่มนักเรียนโรงเรียนราษฎร์ 52	52
ตาราง 35	แสดงสัมพันธภาพระหว่างความเห็นของนักเรียนในโรงเรียนชายกับของนักเรียนในโรงเรียนสหศึกษา 53	53
ตาราง 36	แสดงสัมพันธภาพระหว่างความเห็นของนักเรียนในโรงเรียนหญิงกับของนักเรียนในโรงเรียนสหศึกษา 54	54
ตาราง 37	กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามโรงเรียน ประเภท และเพศ 62	62
ตาราง 38	แสดงการเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ ความเกรงใจ และลักษณะความเป็นผู้นำระหว่างนักเรียนที่ประพฤติคล้อยตามสังคมกับนักเรียนที่ประพฤติขัดกับสังคม 64	64
ตาราง 39	แสดงการเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ระหว่างนักเรียนที่ประพฤติคล้อยตามสังคม กับนักเรียนที่ประพฤติขัดกับสังคม จำแนกตามเพศ 65	65
ตาราง 40	แสดงการเปรียบเทียบลักษณะความเป็นผู้นำระหว่างนักเรียนที่ประพฤติคล้อยตามสังคม กับนักเรียนที่ประพฤติขัดกับสังคม จำแนกตามเพศ 66	66
ตาราง 41	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความคิดสร้างสรรค์ ความเกรงใจ และลักษณะความเป็นผู้นำของนักเรียนที่ประพฤติคล้อยตามสังคม 67	67
ตาราง 42	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความคิดสร้างสรรค์ ความเกรงใจ และลักษณะความเป็นผู้นำของนักเรียนที่ประพฤติขัดกับสังคม 68	68
ตาราง 43	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความคิดสร้างสรรค์ ความเกรงใจ และลักษณะความเป็นผู้นำของนักเรียนชายที่ประพฤติคล้อยตามสังคม 68	68
ตาราง 44	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความคิดสร้างสรรค์ ความเกรงใจ และลักษณะความเป็นผู้นำของนักเรียนหญิงที่ประพฤติคล้อยตามสังคม 69	69

ตาราง 45	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความคิดสร้างสรรค์ ความเกรงใจ และลักษณะ ความเป็นผู้นำของนักเรียนชายที่ประพฤติซัดกับสังคม	69
ตาราง 46	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความคิดสร้างสรรค์ ความเกรงใจ และลักษณะ ความเป็นผู้นำของนักเรียนหญิงที่ประพฤติซัดกับสังคม	70
ตาราง 47	เปรียบเทียบตนตามอรรถภาพของนักเรียนที่ประพฤติ คล้อยตาม และที่ซัดกับ สังคม	82
ตาราง 48	เปรียบเทียบตนตามปณิธานของนักเรียนที่ประพฤติ คล้อยตาม และที่ซัดกับ สังคม	83
ตาราง 49	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตน ระหว่างนักเรียนที่ประพฤติ คล้อยตาม และที่ซัดกับสังคม	84
ตาราง 50	เปรียบเทียบความวิตกกังวลของนักเรียนที่ประพฤติ คล้อยตาม และที่ซัดกับ สังคม	85
ตาราง 51	เปรียบเทียบความต้องการสัมฤทธิ์ผลของนักเรียนที่ประพฤติ คล้อยตามสังคม และที่ซัดกับสังคม	86
ตาราง 52	เปรียบเทียบตนตามอรรถภาพระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง	87
ตาราง 53	เปรียบเทียบตนตามปณิธานระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง	87
ตาราง 54	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตน ระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง	88
ตาราง 55	เปรียบเทียบความวิตกกังวลระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง	88
ตาราง 56	เปรียบเทียบความต้องการสัมฤทธิ์ผลระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง ...	89
ตาราง 57	ความสัมพันธ์ระหว่างมโนภาพแห่งตนกับความวิตกกังวลของนักเรียนที่ประ- พฤติ คล้อยตามสังคม	89
ตาราง 58	ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างมโนภาพแห่งตนกับความวิตกกังวลของนักเรียนที่ประ- พฤติซัดกับสังคม	90
ตาราง 59	ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างความวิตกกังวลกับความต้องการสัมฤทธิ์ผลในกลุ่ม นักเรียนที่ประพฤติ คล้อยตามสังคม	91

- ตาราง 60 ความสัมพันธ์ระหว่างความวิตกกังวลกับความต้องการสัมฤทธิ์ผลของนักเรียน
ที่ประพฤติกดกับสังคม 91
- ตาราง 61 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างมโนภาพแห่งตนกับความต้องการสัมฤทธิ์ผลของ
นักเรียนที่ประพฤติกด้อยตามสังคม 92
- ตาราง 62 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างมโนภาพแห่งตนกับความต้องการสัมฤทธิ์ผลของ
นักเรียนที่ประพฤติกดกับสังคม 92

ตอนที่ 1

ความเห็นของนักเรียนวัยรุ่นและของครูในเรื่องพฤติกรรมที่ขัดกับสังคม

บทนำ

พฤติกรรมของวัยรุ่นโดยทั่วไป เป็นที่น่าสนใจอย่างมากของพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครูอาจารย์ ตลอดจนบุคคลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกรอบมสั่งสอนหรือการให้คำแนะนำแก่เด็กวัยรุ่น ด้วยเหตุที่วัยรุ่นเป็นระยะที่มีความเปลี่ยนแปลงในด้านความเจริญเติบโตทั้งในทางกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม จึงทำให้คนทั่วไปเห็นว่าเด็กวัยรุ่นมีปัญหาเกี่ยวกับการปรับตัวมากกว่าเด็กวัยอื่น ๆ ความไม่เข้าใจธรรมชาติของวัยรุ่นมักทำให้เกิดปัญหาขัดแย้งระหว่างวัยรุ่นอยู่เสมอ ส่วนวัยรุ่นที่ไม่เข้าใจตัวเองหรือคนอื่น ๆ ที่อยู่ในวัยเดียวกันนั้น นอกจากจะมีปัญหาด้านการปรับตัวแล้ว ยังทำให้เกิดปัญหาทางด้านสังคมอีกนานาประการ

ถ้าหากยังอยู่ในวัยศึกษาเล่าเรียน การก่อปัญหาต่าง ๆ ขึ้นมา ย่อมกระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติงานของครู และการเล่าเรียนของเพื่อนนักเรียนได้อย่างมาก กับทั้งจะเป็นอุปสรรคต่อการศึกษาเล่าเรียนของตนเอง

นักเรียนในโรงเรียนชั้นมัธยมศึกษา ส่วนใหญ่เป็นเด็กที่อยู่ในวัยรุ่น ความขัดแย้งระหว่างวัยรุ่นด้วยกันเป็นเรื่องที่ได้ยินได้ฟังกันอยู่บ่อย ๆ หลายคนอาจเข้าใจว่าปัญหาความขัดแย้งกันนั้นเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นมาเอง คือถือว่าเป็นเพราะอยู่ในวัยที่กำลังเจริญเติบโต บางคนเห็นว่าเป็นเพราะเด็กไม่ได้รับการอบรมสั่งสอนให้รู้จักปฏิบัติในทางที่ถูกที่ควร เหล่านี้เป็นต้น

ปัญหาพฤติกรรมของวัยรุ่นนอกจากจะเกี่ยวเนื่องกับความเจริญเติบโตแล้ว ยังเป็นผลมาจากความขัดแย้งระหว่างวัยรุ่นกับบุคคลที่ต่างวัยออกไปอีกด้วย ด้วยเหตุที่คนเรามีความคิดเห็นไม่ตรงกันเสมอไป จึงทำให้เกิดความขัดแย้งในด้านบทบาททางสังคมได้อย่างมาก และการที่เด็กแสดงพฤติกรรมขัดกับสังคม หรือบุคคลอื่น ไม่ว่าจะ เป็นครู พ่อแม่ หรือเพื่อน ๆ ของตนนั้นก็ เป็นลักษณะหนึ่งของความขัดแย้งในด้านบทบาท ดังกล่าว

นักสังคมวิทยาในต่างประเทศได้สนใจศึกษาพฤติกรรมที่ขัดกับสังคมมาเป็นเวลานาน และมีแนวความคิดต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับเรื่องนี้อยู่มากพอสมควร ซึ่งเป็นเรื่องที่เป็นประโยชน์อย่างมากต่อการค้นคว้าวิจัยพฤติกรรมของนักเรียนที่ขัดกับสังคมในสังคมไทย คณะผู้วิจัย จึงได้รวบรวมสาระสำคัญบางประการจากแนวความคิดเหล่านั้นไว้ดังต่อไปนี้

แนวความคิดในเรื่องพฤติกรรมที่ขัดกับสังคม

รอสส์ (Ross, 1963) ได้ให้เหตุผลเรื่องบุคคลปฏิบัติตามระเบียบและกฎข้อบังคับของสังคมว่าเป็นเพราะ (1) ในกระบวนการสังคมประกอบบุคคลได้รับปทัสถาน (norms) เข้าไว้ในตน บุคคลทำตามระเบียบหรือกำหนดเพราะปทัสถานเป็นส่วนหนึ่งของตัวเขา เขาจะรู้สึกไม่สบายใจ หรือรู้สึกว่าตัวเองผิด เมื่อได้กระทำการใด ๆ ที่ฝ่าฝืนกฎข้อบังคับนั้น ๆ และ (2) บุคคลในสังคมต่างมุ่งหวังว่าคนอื่น ๆ จะปฏิบัติตามข้อกำหนดที่ปทัสถานระบุไว้ ถ้าใครฝ่าฝืน คนอื่น ๆ ในสังคมจะแสดงความไม่พอใจโดยแสดงอาการต่าง ๆ ให้เห็น ในทางที่กลับกัน ถ้าใครคนหนึ่งแสดงพฤติกรรมสอดคล้องหรือใกล้เคียงกับข้อกำหนดในปทัสถาน คนอื่น ๆ ก็จะแสดงความชื่นชอบพอใจ การแสดงความพอใจหรือไม่พอใจต่อพฤติกรรมที่บุคคลหนึ่งแสดงออก จะช่วยจัดพฤติกรรมของบุคคลนั้นให้อยู่ในเส้นทางที่สังคมต้องการ อย่างไรก็ตาม แม้จะพบโดยทั่วไปว่าบุคคลผู้เป็นสมาชิกแห่งสังคมหนึ่งแสดงพฤติกรรมสอดคล้องกับข้อกำหนดในปทัสถานของสังคมนั้น ก็ยังปรากฏมีพฤติกรรมที่ขัดต่อระเบียบ กฎข้อบังคับและการกระทำที่ฝ่าฝืนข้อห้ามอยู่เสมอในชีวิตประจำวัน นี้แสดงว่า (1) บุคคลอาจจะแสดงพฤติกรรมนอกกรอบนอกรอยแตกต่างไปจากปทัสถานและ (2) บุคคลจะแสดงพฤติกรรมแตกต่างไปจากปทัสถาน ถ้าสังคมไม่มีบทกำหนดโทษพฤติกรรมที่ออกนอกกรอบนอกรายนั้น ๆ

1. ความหมายของพฤติกรรมที่ขัดกับสังคม

คลินาร์ด (Clinard, 1962) กล่าวว่า ได้มีผู้พิจารณาและให้คำจำกัดความหมายของพฤติกรรมที่ขัดกับสังคมไว้หลายแง่ด้วยกัน คำจำกัดความเหล่านี้ก็เหมือนกับคำนิยามทั่วไปที่มีความหมายกำกวม ดังเช่นนิยามบทหนึ่งที่ว่าถึงพฤติกรรมที่ขัดกับสังคมในแง่ของสถิติว่าเป็นความผิดแผกไปจากธรรมดา การให้คำจำกัดความในทำนองนี้อาจนำไปสู่การสรุปที่ก่อให้เกิดความสับสน ยกตัวอย่าง เช่น ถ้าพบว่าบุคคลส่วนใหญ่แสดงพฤติกรรมที่ผิดแผกไปจากธรรมดาสามัญ เรื่องก็กลายเป็นว่าคนพวกนั้นแสดงพฤติกรรมที่ขัดกับสังคม

คำจำกัดความของพฤติกรรมที่ขัดกับสังคมตามความคิดเห็นในอีกแง่หนึ่งมีว่า พฤติกรรมที่ขัดกับสังคมเป็นปรากฏการณ์ของความเจ็บป่วยหรือพยาธิอย่างหนึ่ง ผู้ที่เชื่อในความคิดเห็นนี้ ถือว่าพฤติกรรมที่ขัดกับสังคมเป็นแบบของความป่วยทางจิต หรือเป็นความผิดปกติทางจิต นิยามบทนี้ก็มีข้อบกพร่องอยู่เหมือนกัน เพราะเราอาจแปลความหมายของพฤติกรรมที่ขัดกับระเบียบกฎข้อบังคับว่าเป็นเรื่องของความเจ็บป่วย หรือ พยาธิไปหมด ยกตัวอย่างเช่น การหย่าร้างก็ถือเป็นความเจ็บป่วยได้ เพราะชี้ให้เห็นถึงความล้มเหลวของการแต่งงาน ความเกร และอาชญากรรมก็ถือว่าเป็น ความป่วย หรือ พยาธิได้ แต่การให้ความหมายในทำนองนี้ไม่ถูกต้องเพราะพฤติกรรมที่ขัดกับสังคมมิใช่เป็นเรื่องของความเจ็บป่วยทางกาย แต่เป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนต่อปทัสถานทางสังคม

คนอื่น ๆ โดยเฉพาะเบคเกอร์ อีริคสัน และคิทซุส (Becker, Erickson และ Kitsuse) (Clinard, 1962) ได้ให้คำจำกัดความหมายของพฤติกรรมที่ขัดกับสังคมในรูปของผลของการตราหน้า นิยามข้อนี้ชี้ให้เห็นว่า การกระทำต่าง ๆ จะขัดกับสังคมหรือไม่นั้นขึ้นอยู่กับปฏิกิริยาของสังคม และตัวแทนของการควบคุมทางสังคม การให้ความหมายในทำนองนี้ก็เท่ากับเป็นการกล่าวว่ พฤติกรรมที่ขัดกับสังคมมิได้เกิดจากคุณลักษณะของการกระทำนั้น ๆ แต่ประการใด แต่เป็นผลของการตราหน้ากันมากกว่า

คลินาร์ด ได้กล่าวเป็นเชิงสรุปว่า โดยเนื้อแท้แล้วพฤติกรรมที่ขัดกับสังคมหมายถึง การกระทำที่ฝ่าฝืนปทัสถานบางอย่างของหมู่คณะ การกระทำที่ขัดกับสังคมเป็นพฤติกรรมที่ห้ามกระทำ การกระทำใดที่ฝ่าฝืนปทัสถานแต่ทว่ายังอยู่ในขอบเขตที่สังคมพอจะทนได้ หรือการกระทำใดที่ก่อให้เกิดความไม่พอใจเพียงเล็กน้อยก็ถือว่าไม่กระทบกระเทือนต่อสังคมมากนัก เฉพาะพฤติกรรมที่สังคมไม่เห็นด้วยและที่อยู่นอกขอบเขตที่สังคมจะทนได้เท่านั้นที่ถือว่าเป็นพฤติกรรมที่ขัดกับสังคม

โคเฮิน (Cohen, 1966) ได้แบ่งพฤติกรรมที่ขัดกับสังคมออกเป็นสองชนิด คือ พฤติกรรมนอกร่องนอกรอยและการไม่ปฏิบัติตามกฎข้อบังคับ ผู้ที่แสดงพฤติกรรมนอกร่องนอกรอยเป็นบุคคลประเภทที่ทำการฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับ แต่ไม่พยายามที่จะเปลี่ยนแปลงระเบียบข้อบังคับนั้น ๆ คนพวกนี้ตั้งใจจะหลีกเลี่ยงหรือฝ่าฝืนมากกว่า ตามปรกติเรามักจะคิดว่าบุคคลดังกล่าวเป็นอาชญากร ส่วนผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามกฎข้อบังคับนั้น พยายามทำให้คนอื่นเห็นพ้องกับตนว่ากฎข้อบังคับนั้นเป็นปทัสถานที่ไม่สมบูรณ์ และในขณะที่เดียวกันจะไม่ยอมปฏิบัติตาม โคเฮินได้ให้ข้อคิดเห็นว่า ความคิดนี้ในเรื่องพฤติกรรม

ที่ขัดกับสังคมนั้น มิใช่เป็นเรื่องที่นักสังคมวิทยาปรุ้งแต่งขึ้น แต่เป็นข้อเท็จจริงอย่างหนึ่งของชีวิตทางสังคม โดยบุคคลในสังคมนั้นเป็นผู้วางขอบข่ายเอาเองว่า การกระทำชนิดใดบ้างที่จัดว่าเป็นการฝ่าฝืนกฎข้อบังคับ และบุคคลใดบ้างที่ผู้ทำลายระเบียบกฎเกณฑ์ โศไอน์ได้เสนอแนะว่า การกล่าวแต่เพียงว่า พฤติกรรมที่ขัดกับสังคม คือ พฤติกรรมที่ฝ่าฝืนต่อระเบียบกฎเกณฑ์ที่ตั้งขึ้นไว้ ยังไม่เป็นการเพียงพอ และการที่จะเข้าใจความหมายของพฤติกรรมที่ขัดกับสังคมให้แจ่มแจ้งนั้น ควรจะได้พิจารณาปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมด้วย ดังต่อไปนี้ คือ

- (1) ระบบสังคมที่บุคคลถือว่าตนเองเป็นสมาชิกอยู่
- (2) กฎเกณฑ์ต่าง ๆ แห่งระบบสังคมนั้น
- (3) พฤติกรรมที่ขัดกับสังคมควรจะหมายรวมถึงพฤติกรรมนอก ร่องนอกรอยและการไม่ปฏิบัติตามกฎข้อบังคับด้วย และ
- (4) การกระทำที่ถือว่าขัดกับสังคมนั้นเป็นได้ทั้งการกระทำของบุคคลคนเดียวและของหมู่คณะ

ลันด์เบอร์กและคณะ (Lundberg et al. 1968) ได้ให้คำจำกัดความที่คล้าย ๆ กับของคลินาร์ว่าพฤติกรรมที่ขัดกับสังคมหมายถึง พฤติกรรมใด ๆ ก็ตามที่ไม่เป็นไปตามเกณฑ์บางอย่างที่ระบุไว้ เกณฑ์อันนี้อาจจะเป็นในรูปของปทัสสถานที่บอกให้ทราบว่าคุณควรจะทำอย่างไรในสถานการณ์ที่กำหนดให้ อาจจะเป็นความมุ่งหวังต่าง ๆ ที่บังถึงพฤติกรรมที่มุ่งหวังให้เกิดขึ้นน้อยที่สุด หรือเกณฑ์อันนี้มีพื้นฐานมาจากพฤติกรรมที่บุคคลส่วนใหญ่กระทำในสถานการณ์นั้น ๆ

2. การศึกษาพฤติกรรมที่ขัดกับสังคมตามวิธีวิทยาศาสตร์

หลายคนอาจจะไม่เห็นด้วยกับการศึกษาพฤติกรรมที่ขัดกับสังคม อาจจะเป็นเพราะว่าประการแรก พฤติกรรมที่ขัดกับสังคมที่อ้างถึงในการวิจัยนี้ มิใช่เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจริง ๆ แต่เป็นพฤติกรรมตอบสนองในความคิดนึกว่าควรจะเป็นเช่นนั้นเช่นนั้นในเหตุการณ์ที่กำหนดให้ ประการที่สอง หลายคนอาจจะเชื่อว่าเราไม่สามารถใช้วิธีวิทยาศาสตร์ศึกษาพฤติกรรมที่ขัดกับสังคมให้ได้ผลดีเท่ากับใช้ศึกษาวิทยาศาสตร์ทางกายภาพ เช่น ชีววิทยา เคมี และฟิสิกส์

ข้อคิดเห็นนี้แม้จะเป็นประเด็นสำคัญ แต่ก็คงไม่ถึงกับกลายเป็นอุปสรรคต่อการศึกษาข้อเท็จจริงทางสังคมเสียโดยสิ้นเชิง อย่างไรก็ตามในขณะที่เดียวกันเราก็ควรระวังไว้ด้วยว่า ข้อมูลที่ใช้ในวิชาสังคมศาสตร์นั้นมีความสลับซับซ้อนและยุ่งยากที่นักวิทยาศาสตร์สังคมจะต้องทำความเข้าใจอีกมาก

เกี่ยวกับความไม่แน่ใจว่าการใช้วิธีวิทยาศาสตร์มาศึกษาพฤติกรรมมนุษย์จะได้ผลหรือไม่นั้น คลินาร์ด (Clinard, 1968) กล่าวว่าเกิดจากความไม่เข้าใจธรรมชาติของวิธีวิทยาศาสตร์นั่นเอง การศึกษาพฤติกรรมมนุษย์ด้วยวิธีวิทยาศาสตร์นั้นถือว่า เกณฑ์ต่าง ๆ ในวิทยาศาสตร์ย่อมใช้ได้เช่นเดียวกับเมื่อศึกษากระบวนการธรรมชาติ หรืออีกนัยหนึ่งก็คือ พฤติกรรมมนุษย์อาจศึกษาได้ทำนองเดียวกับเหตุการณ์ธรรมชาติ ในกรณีที่มีเหตุการณ์ต่าง ๆ อันเกี่ยวเนื่องกันอยู่ และถ้าเราต้องการทราบว่าเหตุการณ์หนึ่งเป็นเหตุหรือผลของเหตุการณ์ใดหรือไม่นั้น จะใช้แค่เพียงการสังเกตอันดับของการบังเกิดอย่างเดียวนั้นหาได้ไม่ แต่จำเป็นต้องใช้การสอบสวนหรือศึกษาด้วยวิธีวิทยาศาสตร์มาช่วยค้นหาคำตอบ

การศึกษาพฤติกรรมที่ขัดกับสังคมตามวิธีวิทยาศาสตร์ก็เหมือนกับการนำวิธีวิทยาศาสตร์ไปใช้วิเคราะห์ข้อมูลอย่างอื่น กล่าวคือ เมื่อได้อธิบายกระบวนการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับพฤติกรรมนั้นแล้วก็จะวางนัยทั่วไปในรูปของความน่าจะเป็น นอกจากนี้ยังจัดข้อมูลที่มีลักษณะแตกต่างกันเข้าเป็นหมวดหมู่อีกด้วย วิธีวิทยาศาสตร์ประกอบด้วย

- (1) การตั้งข้อสมมุติฐานที่เกี่ยวข้องกับปรากฏการณ์ที่จะศึกษานั้น
- (2) การสังเกตและการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อจะพิสูจน์สมมุติฐาน
- (3) การจัดหมวดหมู่และการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ และ
- (4) การลงข้อยุติจากผลของการวิเคราะห์ว่าสมมุติฐานนั้นถูกต้องหรือไม่ เพียงไร

3. พฤติกรรมที่ขัดกับสังคมเป็นพฤติกรรมทางสังคม

มีหลายคนเข้าใจว่า ผู้ที่ประพฤติขัดกับสังคมเป็นมนุษย์ที่ผิดแผกไปจากบุคคลอื่น อันที่จริงพฤติกรรมใด ๆ ก็ตาม ไม่ว่าจะเป็ประเภทที่ขัดหรือที่คล้อยตามสังคมต่างก็เป็นแบบหนึ่งของพฤติกรรมทางสังคม และจะว่าร่างกายหรือจิตใจของผู้ที่ประพฤติขัดกับสังคมต่างไปจากของผู้ที่ประพฤติคล้อยตามสังคมหาได้ไม่ ความเห็นทำนองนี้ขัดแย้งกับทัศนะของหลายคนที่ว่า ผู้ที่ประพฤติผิดไปจากแนวของสังคมนั้น เป็นคนแปลกประหลาด ซึ่งคนส่วนใหญ่ดูเหมือนเหยียดหยาม แต่ทว่าทฤษฎีเช่นนี้ คลินาร์ด (1968) กลับเห็นว่าเป็ผลสืบเนื่องมาจากความเข้าใจผิด เพราะตามความจริงแล้ว พฤติกรรมที่ขัดกับสังคมก็เป็นพฤติกรรมของมนุษย์ และเกิดจากกระบวนการพัฒนาบุคลิกภาพอย่างเดียวกันด้วย กระบวนการอันนี้ย่อมมีส่วนพัฒนาบุคคลให้เป็นคน "ปรกติ" หรือ "อปรกติ" ก็ได้

อย่างไรก็ตาม ในกระบวนการพัฒนาบุคลิกภาพนั้นยังมีกระบวนการปลีกย่อยอื่น ๆ เช่น การอบรมเลี้ยงดู การคบหาสมาคม การฝึกอบรม ซึ่งเป็นต้นเหตุของพฤติกรรมที่ขัดกับสังคม ส่วนลักษณะโครงสร้างทางกายของมนุษย์มิได้เป็นต้นเหตุสำคัญของพฤติกรรมที่คล้อยตามหรือที่ขัดกับสังคม นอกจากนี้คนเรามีพฤติกรรมที่ขัดกับสังคมมาโดยกำเนิด เราไม่สามารถจะแยกคนออกเป็นประเภทที่ประพฤติขัดกับสังคมกับประเภทที่ประพฤติคล้อยตามสังคมได้ด้วยความแตกต่างของลักษณะทางกาย หรืออาจกล่าวได้ว่า ลักษณะทางกายมิได้มีความสัมพันธ์โดยตรงกับพฤติกรรมสองประเภทนี้

ลักษณะสำคัญที่ควรศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมดังกล่าว จึงมิใช่ลักษณะทางกาย แต่เป็นลักษณะทางสังคมมากกว่า กล่าวคือ พฤติกรรมของมนุษย์รวมทั้งมโนภาพแห่งตน บทบาททางสังคม ทศนคติ และแรงจูงใจ เป็นผลที่ได้รับมาจากกระบวนการสังคม ที่เรียกว่า สังคมประภคติ (Socialization) ด้วยกันทั้งนั้น โดยอาศัยการติดต่อกับบุคคลอื่น และการใช้ภาษาเป็นส่วนใหญ่

ก. การติดต่อด้วยภาษา สมมุติว่า ถ้าไม่มีการติดต่อกันด้วยภาษา มนุษย์เราคงไม่รู้ จักคิดหาเหตุผล ไม่มีการติดต่อทางสังคมกับบุคคลอื่น ไม่มีมโนภาพแห่งตน และจะไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ทางสังคมได้ การใช้ภาษาเป็นสื่อในการติดต่อกันนี้เองที่ทำให้มนุษย์แตกต่างไปจากสัตว์อื่น นอกจากภาษาช่วยให้มนุษย์สามารถทำความเข้าใจและปฏิบัติตาม ปทัสถานและค่านิยมของสังคมแล้ว ยังช่วยให้มนุษย์สามารถเรียนรู้และแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ ทางด้านวิทยาศาสตร์ ศีลธรรมจรรยา และทางด้านศาสนาได้ด้วย ตามปกติเด็กเรียนรู้ภาษาของตนจากบิดามารดาและบุคคลอื่นในครอบครัว ในกระบวนการเรียนรู้และการใช้ภาษาเด็กยังได้รับความรู้และความเข้าใจในวัฒนธรรมของสังคมที่ตนอาศัยอยู่ หมายความว่า รู้ความหมาย และรู้จักประเมินค่าสิ่งต่าง ๆ และในขณะที่เดียวกันก็เกิดความรู้สึกอย่างใดอย่างหนึ่งต่อสิ่งนั้น ๆ ด้วย

เป็นความจริงที่ว่า ทารกแรกเกิดมีเพียงปฏิกิริยาสะท้อน แรงขับบางอย่าง เช่น ความหิวและพฤติกรรมที่เชื่อว่าจะสามารถพัฒนาไปได้ตามอายุ ดังนั้นเราจะฝึกหัดและอบรมเด็ก ให้เป็นอะไรก็ได้ หนึ่งเด็กต้องอาศัยเวลาอันยาวนานกว่าสัตว์อื่นจึงจะเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ และมีวุฒิภาวะในทุก ๆ ด้านระหว่างการเจริญเติบโตนี้ เด็กได้เรียนรู้ระเบียบกฎข้อบังคับต่าง ๆ ของสังคมโดยการใช้ภาษา การติดต่อกับบุคคลอื่น ๆ ในสังคมช่วยให้เด็กได้พัฒนา

บุคลิกภาพที่เป็นของตนเองขึ้น ไม่ว่าจะบุคลิกภาพนั้นจะเป็นไปตามแบบรูปที่สังคมต้องการหรือไม่

ข. มโนภาพแห่งตน การมีตัวตน (Self) หมายถึงการมองเห็นว่าตัวเองเป็นบุคคลหนึ่งที่แยกจากบุคคลอื่น โดยเข้าใจว่าตัวเองคือใคร เป็นอะไร ความรู้สึกในเรื่องตัวตนมิได้มีติดตัวมาแต่กำเนิด แต่ได้มาภายหลังจากการติดต่อกับผู้อื่น สังคมกับบุคคลอื่น เด็กเล็ก ๆ ก็เหมือนนักบัสต์วีนที่ไม่สามารถแยกความแตกต่างระหว่างตนเองกับคนอื่นได้ แต่พอเริ่มรู้ภาษา เริ่มหัดพูดเด็กจะเริ่มรู้ตระหนักรู้ว่ามีตัวตนแยกต่างหากจากบุคคลอื่น หลังจากนั้นเด็กจะเริ่มแสดงบทบาทโดยการสมมติตนเองเป็นบุคคลต่าง ๆ เช่น เป็นกระเปาะรถเมล์ เป็นตำรวจจราจร เป็นพนักงานดับเพลิง เป็นพ่อหรือแม่ ฯลฯ ผู้ที่แสดงบทบาทสมมติในการเล่นดังกล่าวแล้วนั้น มิใช่ใครอื่นนอกจาก "ตัวตน" ของเด็กเอง

การเล่นของเด็กในระยะดังกล่าวจึงนับเป็นการช่วยส่งเสริมความงอกงามทางด้านบุคลิกภาพ และสิ่งจำเป็นที่จะขาดเสียมิได้ในกระบวนการนี้ก็คือของเล่นต่าง ๆ และวัตถุอื่น ๆ ต่อมาในระยะหลัง ๆ เด็กพัฒนาความคิดเรื่องตัวตนจากการเล่นเกมต่าง ๆ ซึ่งในเกมเหล่านั้น นอกจากจะต้องมีความเข้าใจในบทบาทของตนแล้ว เด็กยังจะต้องเรียนรู้บทบาทของคนอื่นและสามารถลงเล่นแทนผู้เล่นคนอื่นไว้ด้วย โดยวิธีนี้เด็กจะมองเห็นและเข้าใจความแตกต่างระหว่างบทบาทของตนเองกับบทบาทของบุคคลอื่น

ในขณะที่เด็กเรียนรู้ว่าตัวเองเป็นบุคคลหนึ่งและมีชื่อเรียกโดยเฉพาะนั้น เด็กจะเกิดความเข้าใจคุณลักษณะของตนเองไปพร้อมกัน โดยจากการสังเกตปฏิกิริยาของบุคคลอื่นที่มีต่อตน และในขณะเดียวกันก็แปลความหมายของปฏิกิริยาหรือการกระทำนั้น ๆ ด้วย

บุคคลมิได้มีมโนภาพแห่งตนเหมือนเดิมอยู่ตลอดไป แต่จะมีการเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงตลอดชีวิต โดยส่วนใหญ่บุคคลจะเปลี่ยนมโนภาพแห่งตนเมื่อได้ติดต่อบุคคลกับคนอื่นหลายหมู่หลายพวก หรือในเมื่อความมุ่งหวังของคนอื่น ๆ ที่ตนเคยเกี่ยวข้องด้วยนั้นเปลี่ยนไป ดังเช่น มโนภาพแห่งตนในวัยเด็กจะผิดแผกไปอย่างสิ้นเชิงจากมโนภาพแห่งตนในวัยชรา

คลินาร์ตสรุปว่า มโนภาพแห่งตนเป็นลักษณะสำคัญของบุคคล และเมื่อเราศึกษาพฤติกรรมไม่ว่าชัดหรือไม่ชัดกับสังคมก็จำเป็นต้องคำนึงถึงเรื่องนี้ให้มาก ภาพของตัวตนที่ปรากฏอยู่ในจิตใจนั้นแหละที่บุคคลพยายามจะเขยิบยกให้สูงขึ้นหรือพยายามจะป้องกันไว้ไม่ให้เขาจะเป็นอาชญากร หรือผู้พิพากษา

ค. สังคมประภคติและบทบาททางสังคม ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นว่า พฤติกรรมของมนุษย์เป็นพฤติกรรมทางสังคม มนุษย์เราใช้ภาษาและหนังสือเป็นสื่อในการติดต่อ และมนุษย์มีมโนภาพแห่งตน ซึ่งสัตว์อื่นไม่มี ความเข้าใจในเรื่องดังกล่าวจะเป็นพื้นฐาน ในการอภิปรายเรื่องสังคมประภคติและบทบาททางสังคมต่อไปดังนี้

บทบาททางสังคม หมายถึง พฤติกรรมที่หมู่คณะมุ่งหวังให้บุคคลในตำแหน่งหรือฐานะใด ๆ ปฏิบัติตาม อาจถือได้ว่า กิจกรรมต่าง ๆ ที่เรากระทำในชีวิตประจำวันเป็นการปฏิบัติตามอันดับของบทบาทต่าง ๆ ซึ่งบุคคลได้เรียนรู้และตามที่บุคคลอื่นมุ่งหวังให้กระทำ แท้ที่จริงพฤติกรรมทางสังคมมิได้พัฒนาจากการที่ตอบสนองต่อบุคคลอื่นเท่านั้น แต่เป็นผลมาจากการปะทะสังสรรค์ทางสังคม เรามักจะคาดไว้ล่วงหน้าว่าคนอื่นจะแสดงอาการตอบสนองต่อเราอย่างไร แล้วเราก็รับพฤติกรรมนั้นไว้เป็นแนวปฏิบัติในครั้งต่อไป

ยกตัวอย่างเช่น บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปที่มีการติดต่อกัน ต่างย่อมรู้ว่า แต่ละคนจะประเมินผลพฤติกรรมของกันและกัน และในขณะที่เดียวกันจะมีการประเมินผลพฤติกรรมของตนเองด้วย จึงอาจกล่าวได้ว่าบทบาททางสังคมมีส่วนประกอบ 4 ส่วน คือ (1) มโนภาพแห่งตนของบุคคล (2) การแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมกับสถานการณ์ที่ประจักษ์แก่ตน (3) การแสดงพฤติกรรมตอบสนองจากอีกฝ่ายหนึ่ง และ (4) การประเมินผลพฤติกรรม

สังคมประภคติ เมื่อพูดถึงสังคมประภคติเรามักจะนึกถึงเด็กหรือผู้ที่อ่อนกว่าได้รับการสั่งสอนอบรมจากผู้ใหญ่ บรูมและเซลซนิก (Broom & Selznik, 1963) กล่าวว่าสังคมประภคติเป็นกระบวนการของการสร้างค่านิยมของหมู่คณะให้เกิดขึ้นในตัวบุคคล จากแง่คิดของสังคม สังคมประภคติเป็นวิธีการถ่ายทอดวัฒนธรรมและการกระทำให้บุคคลมีวิถีชีวิตเข้ากับหมู่คณะได้

คลินาร์ต (1968) ให้ความเห็นว่า สังคมประภคติกับการเรียนรู้บทบาทใช้แทนกันได้ นั่นคือต่างก็หมายถึงกระบวนการที่บุคคลได้เรียนรู้ทักษะ ความรู้ ทศนคติ ค่านิยม และแรงจูงใจที่จำเป็นต่อการประกอบภารกิจและหน้าที่ เป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อเตรียมตัวบุคคลในหมู่คณะให้รู้จักกับเบบรูปของพฤติกรรมที่เหมาะสมกับฐานะหรือตำแหน่งต่าง ๆ ในสังคม

แม้ว่าการแสดงบทบาทและการสวมบทบาทส่วนใหญ่จะเกิดขึ้นในวัยเด็ก แต่สังคมประภคติจะดำเนินติดต่อกันไปตลอดชีวิต ในกระบวนการนี้เด็กจะเรียนรู้บทบาทใหม่ ๆ เพื่อทดแทนบทบาทเก่า ๆ ให้เหมาะสมกับวัย และกาลเวลา

บทบาททางสังคมของบุคคลมีส่วนเกี่ยวข้องกับตำแหน่งหรือฐานะที่กำหนดให้บุคคลที่รับตำแหน่งนั้นปฏิบัติตาม บุคคลอาจมีตำแหน่งหลาย ๆ ตำแหน่งในคราวเดียวกัน บางครั้งจึงทำให้เกิดปัญหาขัดแย้งในเรื่องบทบาท ซึ่งมีสาเหตุเนื่องมาจาก

- (1) ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับตำแหน่งนั้น ไม่ชัดเจนจนยากที่จะรู้ว่าตนควรจะปฏิบัติอย่างไร
- (2) มีบทบาทมากเกินไปที่จะปฏิบัติได้ และ
- (3) บทบาทต่าง ๆ นั้นมีความขัดแย้งกัน จนกระทั่งบุคคลไม่อยากจะกระทำตามข้อกำหนดนั้น

คลินาร์ต (1968) ได้อ้างถึง Parsons ผู้ซึ่งได้กล่าวว่าความขัดแย้งในเรื่องบทบาทเป็นพื้นฐานของพฤติกรรมที่ขัดต่อสังคม ซึ่งพฤติกรรมประเภทนี้นับเป็นพฤติกรรมตอบสนองต่อความเครียด และต่อความขัดแย้งในเรื่องบทบาทที่บุคคลกำลังเผชิญอยู่

สังคมประภคฤติมีอิทธิพลต่อเราทุกคน บุคคลจะแสดงพฤติกรรมอย่างไร จะคิดหรือพูดอะไร ใช้ภาษาอะไร พอใจหรือไม่พอใจในสิ่งใดบ้างนั้นส่วนใหญ่เป็นผลสืบเนื่องมาจากประสบการณ์ที่ได้มาภายหลังมากกว่าเป็นผลทางกรรมพันธุ์ ดังจะเห็นได้ว่าทารกเมื่อแรกเกิดแม้จะมีสภาพเป็นมนุษย์ แต่ลักษณะของความเป็นมนุษย์ หรือความเป็นคนนั้นพัฒนาขึ้นภายหลังจากการได้ปะทะสังสรรค์และเรียนรู้แบบรูปของวัฒนธรรมที่สมาชิกแห่งสังคมนั้นยึดถือปฏิบัติกัน ครั้นเมื่อเติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ บุคคลนั้นก็ยึดถือหรือยอมกระทำตามธรรมเนียมจารีตประเพณี ข้อห้ามทางประเพณี ระเบียบ และกฎหมายของบ้านเมือง จนอาจกล่าวได้ว่าในการกระทำสิ่งใด ๆ ก็ตามที่เป็นการสนองความต้องการของตน และในการกระทำการงานให้บรรลุเป้าหมายนั้น บุคคลต้องคำนึงถึงกฎเกณฑ์ทางสังคมที่ตั้งขึ้นไว้เป็นสำคัญ

เท่าที่ปรากฏ บุคคลหาได้เรียนรู้วัฒนธรรมของตนหมดไปทุกอย่างโดยสมบูรณ์ไม่ และโดยธรรมชาติอัตราของการเรียนรู้ระเบียบทางสังคมจะลดลง เมื่อบุคคลมีอายุสูงขึ้น อันที่จริงสังคมประภคฤติเป็นกระบวนการ และใครจะเรียนรู้ระเบียบของสังคมได้มากน้อยเท่าไรย่อมขึ้นอยู่กับเวลา สภาพแวดล้อมและความสามารถที่จะรับรู้สิ่งต่าง ๆ ของบุคคลนั้น สำหรับผู้ที่มีเชาวน์ปัญญาอยู่ในเกณฑ์ปรกติ การเรียนรู้ระเบียบทางสังคมจะเกิดขึ้นไปจนตลอดชีวิต โดยจะทำให้บุคคลนั้นมีความเข้าใจสังคมและวัฒนธรรมของตน และมีชีวิตอยู่ในหมู่คณะนั้นอย่าง

ผาสุก ส่วนบุคคลที่ไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมและวัฒนธรรมของตนเองได้ ก็ย่อมได้ชื่อว่าเป็นผู้ประสบความล้มเหลวด้านสังคมประภคฤติ หรือทางด้านการเรียนรู้อะบบของสังคม

ง. ทศนคตติ ทศนคตติของบุคคลนับเป็นพื้นฐานของการกระทำหรือการปฏิบัติภารกิจในสถานการณต่าง ๆ ทศนคตติส่วนใหญ่พัฒนาจากการอยู่รวมกับหมู่คณะมากกว่าเป็นผลจากประสบการณของบุคคล โดยทั่วไป ทศนคตติเป็นเสมือนความหมายของสิ่งต่าง ๆ ที่สมาชิกในหมู่คณะนั้นมีร่วมกัน โดยเหตุที่ทศนคตติส่วนใหญ่เป็นไปตามปทศตทานทางวัฒนธรรม ดังนั้นหมู่คณะจึงมีผลต่อทศนคตติของบุคคลอย่างไม่ต้องสงสัย

เนื่องจากทศนคตติเกิดจากประสบการณทางสังคม ดังนั้นทศนคตติของบุคคลจึงแตกต่างกันไปตามสภาพของบ้านเมืองหรือท้องถิ่นที่อาศัยอยู่ ตามชั้นของสังคม ประเภทของอาชีพ และตามระดับการศึกษา ดังที่ปรากฏในรายงานผลของการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเสมอ ๆ ว่า บุคคลมีทศนคตติต่อสิ่งต่าง ๆ ไม่เหมือนกันอันเนื่องมาแต่เหตุผลง่าย ๆ แต่เพียงว่าเพราะเป็นคนต่างศาสนากัน หรือต่างถิ่นกัน เช่น บุคคลที่อาศัยอยู่ในแหล่งเสื่อมโทรมมีทศนคตติต่ออาชญากรรม ความเกเร เจ้าหน้าที่ตำรวจ การเล่นการพนัน เรื่องเพศ และต่อโสเภณี แตกต่างไปจากคนที่อาศัยอยู่ในย่านคนชั้นกลาง

ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างสำคัญต่อการพัฒนาทศนคตติของเด็กในระยะแรก ๆ ได้แก่บุคคลในกลุ่มปฐมภูมิ (Primary Groups) ซึ่งหมายรวมถึง บุคคลในครอบครัวเพื่อนเล่นในละแวกบ้านและกลุ่มเพื่อนเล่น กลุ่มปฐมภูมินี้ได้ให้ทศนคตติที่เป็นพื้นฐานแก่เด็กโดยเฉพาะทศนคตติที่เกี่ยวข้องกับค่านิยมทางสังคม กลุ่มปฐมภูมิมีความสำคัญสูงสุด เพราะสัมพันธ์ภาพทางสังคมระหว่างบุคคลในกลุ่มนั้นเป็นแบบใกล้ชิดสนิทสนม และโดยเหตุนี้ทำให้บุคคลเกิดความผูกพันกันทางใจ กลุ่มปฐมภูมิมีอิทธิพลต่อเด็กตั้งแต่ในวัยต้น ๆ โดยได้ให้แบบอย่างของการปฏิบัติในสถานการณต่าง ๆ ที่ถูกต้อง ทศนคตติในตอนแรก ๆ จึงเป็นเรื่องสำคัญไม่ว่าจะเป็นทศนคตติต่ออาหาร ต่อพฤติกรรมทางสังคม ต่อศาสนา หรือต่อบุคคลต่างชาติ เพราะทศนคตติเหล่านี้จะติดตัวเด็กไปจนโต และยากต่อการเปลี่ยนแปลงในภายหลัง

บุคคลอีกกลุ่มหนึ่งที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการสร้างทศนคตติให้แก่เด็ก คือบุคคลในกลุ่มทุติยภูมิ (Secondary Groups) กลุ่มทุติยภูมิเป็นกลุ่มของบุคคลที่มีความสนใจร่วมกัน มีความสามารถ มีบทบาท และมีฐานะทางสังคมหรือมีอาชีพเหมือน ๆ กัน อย่างไรก็ตามความผูกพันทางใจระหว่างสมาชิกในกลุ่มนี้อาจจะมีไม่มากนัก และสมาชิกทั้งหมดอาจจะไม่รู้จักกันถ้วนทั่วทุกคน

แม้ว่าบุคคลได้รับทัศนคติส่วนใหญ่จากวัฒนธรรมของตน และจากสถานการณ์ต่างๆ ที่แตกต่างกันไปตามภูมิภาค ละแวกบ้าน ชั้นทางสังคม อาชีพ ศาสนา และตามระดับการศึกษาแล้ว ทัศนคติบางอย่างยังเป็นผลจากประสบการณ์เฉพาะบุคคลด้วย

จ. แรงจูงใจ แรงจูงใจของบุคคลเป็นผลเนื่องมาจากประสบการณ์ทางสังคม แรงจูงใจได้รับการหล่อหลอมจากสังคม โดยปรกติจะเป็นไปตามปทัสถานของหมู่คณะที่บุคคลนั้นเป็นสมาชิกอยู่

ปรากฏว่าบุคคลให้ความสำคัญแก่แรงจูงใจประเภทต่าง ๆ ไม่เหมือนกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปทัสถานทางวัฒนธรรม ทัศนคติต่อเหตุการณ์ และภาวะภายในตัวบุคคล ในกระบวนการของการไปสู่เป้าหมายใด ๆ นั้น บุคคลจะใช้วิธีการและแสดงพฤติกรรมต่างๆ กัน ยกตัวอย่าง เช่น เด็กคนหนึ่งหาความเพลิดเพลินด้วยการเล่นฟุตบอล เด็กอีกคนหนึ่งหาความเพลิดเพลินด้วยการพูดจาล้อเลียน หรือเย้าแหย่คนอื่น เป็นต้น

4. การอธิบายพฤติกรรมที่ขัดกับสังคม

เนื่องจากพฤติกรรมที่ขัดกับสังคมมีหลายอย่างหลายประเภท จึงมีผู้ให้ข้ออธิบายสาเหตุของพฤติกรรมประเภทนี้ไว้มากมาย โคเฮิน (1966) กล่าวว่า ถ้าแบ่งข้ออธิบายพฤติกรรมออกตามลักษณะสำคัญ ๆ จะได้ใน 2 ระดับ คือ ข้ออธิบายพฤติกรรมในแง่จิตวิทยา และในแง่สังคมวิทยา

ก. การอธิบายพฤติกรรมในแง่จิตวิทยา ในการอธิบายพฤติกรรมไม่ว่าจะเป็นพฤติกรรมที่คล้อยตามหรือที่ขัดกับสังคมย่อมจะต้องกล่าวพาดพิงไปถึง (1) บางสิ่งบางอย่างที่เกี่ยวข้องกับตัวผู้กระทำเช่น โครงสร้างทางบุคลิกภาพ ความคิดเห็น ค่านิยม เป้าหมายของชีวิต ความสนใจ อารมณ์ ความต้องการ และแรงขับ และ (2) บางสิ่งบางอย่างที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ที่ผู้กระทำแสดงพฤติกรรมนั้น การกระทำอย่างหนึ่งอาจจะกลายเป็นการกระทำอย่างอื่นที่แตกต่างกัน ถ้าหากผู้กระทำกลายเป็นคนละคนกัน หรือการกระทำอาจจะเป็นอย่างอื่นแบบหนึ่ง ถ้าหากบางลักษณะของสถานการณ์นั้นเปลี่ยนไป อาจกล่าวได้ว่าตัวแปรทั้งสองที่กล่าวแล้วข้างต้น คือคุณลักษณะต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับตัวผู้กระทำ และลักษณะต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์จะทำให้พฤติกรรมที่แสดงออกแตกต่างกันออกไป อย่างไรก็ตาม โคเฮินกล่าวว่า เพียงสองตัวแปรนี้จะไม่สามารถกำหนดผลที่บังเกิดขึ้นได้

ทฤษฎีสองทฤษฎี แม้จะใช้กับตัวแปรอย่างเดียวกัน แต่ถ้าการปะทะกันระหว่างตัวแปรไม่เหมือนกันย่อมได้ผลที่ต่างกัน การปะทะกันระหว่างตัวแปรนับว่าเป็นกระบวนการ

อย่างหนึ่ง ซึ่งมีส่วนในการกำหนดผลที่จะบังเกิดขึ้น กระบวนการนี้ โคเฮิน เรียกว่า กลไก-
 วิชาที่เกี่ยวกับการจูงใจ (Motivational Mechanism) และอาจมีขึ้นได้ภายในตัวบุคคลอย่าง
 เดียว หรือทั้งภายในตัวบุคคลและสถานการณ์ภายนอกพร้อมกัน

ข. การอธิบายพฤติกรรมในแง่ของสังคมวิทยา การอธิบายพฤติกรรมตามแนวที่
 กล่าวมาแล้วข้างต้นเป็นการค้นหาคำตอบจากความแตกต่างในตัวของบุคคล ในสถานการณ์ที่
 บุคคลประสบ และจากการปะทะ (Interaction) ระหว่างบุคคลกับสถานการณ์ ซึ่งทั้งหมด
 นี้เป็นการให้คำอธิบายในแง่จิตวิทยา ถ้าเราคิดว่าการกระทำต่าง ๆ ไม่เป็นเพียงสิ่งที่บุคคล
 กระทำแต่ยังเป็นเหตุการณ์ที่ปรากฏอยู่หรือที่เกิดขึ้นในทุกสังคมแล้ว พฤติกรรมที่ขัดกับสังคม
 ใด ๆ ย่อมจะปรากฏมีอยู่ทั่วไป แต่จะมีมากน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับกาลเวลาและลักษณะ
 โครงสร้างของสังคม โคเฮิน (1966) ได้กล่าวสรุปไว้ว่า ลักษณะของวัฒนธรรมและลักษณะ
 โครงสร้างของสังคมย่อมมีส่วนกำหนดพฤติกรรมของบุคคลในสังคมนั้น และมีผลโดยตรง
 ต่อบุคลิกภาพ ต่อเหตุการณ์ หรือกระบวนการที่เกิดขึ้นกับตัวบุคคล

การวิจัยความเห็นของนักเรียนวัยรุ่นและของครูในเรื่องพฤติกรรมที่ขัดกับสังคม

ความมุ่งหมายทั่วไปของการวิจัย

การวิจัยนี้มีความมุ่งหมายสำคัญ 2 ประการ คือ

ก. เพื่อสำรวจและรวบรวมลักษณะของพฤติกรรมที่ขัดกับสังคมในทัศนของครูและ
 ของนักเรียนวัยรุ่น

ข. เพื่อทราบว่านักเรียนวัยรุ่นและครูผู้สอนนักเรียนเหล่านั้นมีความเห็นสอดคล้อง
 หรือขัดแย้งกันเพียงใดในเรื่องพฤติกรรมแต่ละลักษณะที่ขัดกับสังคม

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาพฤติกรรมที่ขัดกับสังคมมีขอบเขตจำกัด แต่เฉพาะนักเรียนวัยรุ่นชั้นมัธยม
 ศึกษาและครูในโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์ จังหวัดพระนคร เท่านั้น

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความเห็น หมายถึงการตัดสินใจเพื่อจัดลำดับการตอบสนองประเภทต่าง ๆ ในเหตุ
 การณ์หนึ่ง ๆ ว่าการตอบสนองประเภทใดขัดกับสังคมมากที่สุดเป็นอันดับ 1 และประเภท
 ใดขัดกับสังคมมากเป็นอันดับรองลงมาตามลำดับ

พฤติกรรมที่ขัดกับสังคม หมายถึงพฤติกรรมใด ๆ ที่ไม่ถูกต้องตามหลักศีลธรรม หลักจริยธรรม จารีตประเพณี ระเบียบข้อบังคับของสถาบันต่าง ๆ ตลอดจนถึงหลักความประพฤติของหมู่คณะ แต่ทั้งนี้มิได้หมายถึงพฤติกรรมในระดับที่เป็นอาชญากรรมตามนัยแห่งกฎหมาย และอาจกล่าวได้ว่า พฤติกรรมที่ขัดกับสังคมนั้นเป็นพฤติกรรมที่ไม่สอดคล้องกับปทัสถานของสังคมนั่นเอง

ลักษณะของพฤติกรรมที่ขัดกับสังคมที่ศึกษาครั้งนี้ส่วนใหญ่เป็นการแสดงออกต่อเหตุการณ์ที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนวัยรุ่นกับพ่อแม่หรือผู้ปกครองกับเพื่อน และกับครู กล่าวคือ

ก. ในด้านความสัมพันธ์กับพ่อแม่ได้แก่ ปฏิบัติการของนักเรียนต่อรายงานประจำภาคเรียนที่ครูมีถึงพ่อแม่ การขอคำรับรองจากพ่อแม่เวลามีธุระจำเป็นต้องขออนุญาตหยุดเรียนจากครู การแสดงปฏิกริยาต่อคำวิจารณ์หรือคำแนะนำตักเตือนของพ่อแม่ การอ้างเหตุผลต่าง ๆ เวลาขออนุญาตพ่อแม่ไปเกี่ยวกับการแสดงหรือไปพักผ่อนหย่อนใจ รวมทั้งการใช้เวลาว่าง การจับจ่ายใช้สอยเงินทองที่พ่อแม่ให้จ่ายในการเล่าเรียนและการช่วยเหลือพ่อแม่ทำกรางาน

ข. ในด้านความสัมพันธ์กับครูได้แก่ การทำการบ้านส่งครู การช่วยเหลือ การปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับว่าด้วยการสอบไล่ การแข่งขันกีฬา การแต่งกาย การติดต่อกับเพื่อนต่างเพศ การแสดงกิริยามารยาท การใช้ห้องสมุดของโรงเรียน การทำเวรประจำห้องเรียน การลา การเข้าห้องเรียนและการปฏิบัติตามระเบียบวินัยของโรงเรียน

ค. ในด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน ๆ ได้แก่การช่วยเหลือเพื่อนในยามทุกข์ยาก หรือในยามที่เพื่อนต้องการให้ช่วยทำงานที่ได้รับมอบหมาย การให้ยืมเครื่องใช้ไม่สอยหรือเงินทอง การปฏิบัติตามที่นัดหมาย การให้กำลังใจระหว่างกัน การระวังรักษาทรัพย์สินสมบัติของเพื่อน การพูดจาปราศรัย การให้ความสนิทสนมและความเคารพนับถือต่อเพื่อนและญาติของเพื่อน

นักเรียน หมายถึงนักเรียนวัยรุ่น ชาย หญิง ที่เรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และปีที่ 5 ในโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์ จังหวัดพระนคร ระหว่างปีการศึกษา 2511

ความมุ่งหมายเฉพาะ

การวิจัยเรื่องนี้มีความมุ่งหมายเพื่อทราบว่

- ก. ครูและนักเรียนมีความเห็นเกี่ยวกับลักษณะของพฤติกรรมที่ขัดกับสังคมต่างกันหรือไม่
- ข. ครูชายและครูหญิงมีความเห็นเกี่ยวกับลักษณะของพฤติกรรมที่ขัดกับสังคมต่างกันหรือไม่
- ค. ครูโรงเรียนรัฐบาล และครูโรงเรียนราษฎร์มีความเห็นเกี่ยวกับลักษณะของพฤติกรรมที่ขัดกับสังคมต่างกันหรือไม่
- ง. ครูที่ทำการสอนในระดับชั้นที่ต่างกันมีความเห็นเกี่ยวกับลักษณะของพฤติกรรมที่ขัดกับสังคมต่างกันหรือไม่
- จ. ครูที่เคยทำการสอนมาแล้วในระยะเวลาต่าง ๆ กัน มีความเห็นเกี่ยวกับลักษณะของพฤติกรรมที่ขัดกับสังคมต่างกันหรือไม่
- ฉ. นักเรียนที่มีอายุในระดับที่ต่างกันมีความเห็นเกี่ยวกับลักษณะของพฤติกรรมที่ขัดกับสังคมต่างกันหรือไม่
- ช. นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความเห็นเกี่ยวกับลักษณะของพฤติกรรมที่ขัดกับสังคมต่างกันหรือไม่
- ซ. นักเรียนโรงเรียนรัฐบาลและนักเรียนโรงเรียนราษฎร์ มีความเห็นเกี่ยวกับลักษณะของพฤติกรรมที่ขัดกับสังคมต่างกันหรือไม่
- ฅ. นักเรียนโรงเรียนชาย นักเรียนโรงเรียนหญิง และนักเรียนโรงเรียนสหศึกษา มีความเห็นเกี่ยวกับลักษณะของพฤติกรรมที่ขัดกับสังคมต่างกันหรือไม่

การดำเนินงาน

การดำเนินงานแบ่งออกเป็นสองระยะดังนี้ คือ ระยะแรกเป็นการสร้างแบบสอบถาม ส่วนระยะที่สองเป็นการศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับ ลักษณะของพฤติกรรมที่ขัดกับสังคม โดยใช้แบบสอบถามที่ได้สร้างไว้ในระยะแรก

- ก. การสร้างแบบสอบถาม ในการสร้างแบบสอบถาม คณะผู้วิจัยได้รวบรวมเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่มักจะเกิดขึ้นกับนักเรียนในชีวิตประจำวัน โดยได้จำแนกเหตุการณ์เหล่า

นั้นออกเป็นสามด้าน คือด้านความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครู ด้านความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับพ่อแม่หรือผู้ปกครอง และด้านความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ๆ

ในเหตุการณ์หนึ่ง ๆ ของแต่ละด้าน นักเรียนมีโอกาสแสดงพฤติกรรมหลาย ๆ อย่าง ซึ่งคณะผู้วิจัยต้องการทราบว่า มีพฤติกรรมเช่นไรบ้างที่จัดว่าขัดกับสังคม และเพื่อที่จะให้ข้อมูลดังกล่าว จึงได้นำแบบสอบถามที่ประกอบด้วยเหตุการณ์ทั้งหมด 45 ข้อเท่าที่รวบรวมไว้ ไปถามครู 60 คน ที่เป็นนักศึกษาบุคคลภายนอก ณ วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร โดยให้ครูเหล่านั้นระบุลงไปในแต่ละเหตุการณ์ว่า นักเรียนในชั้นที่สอนหรือเคยสอนได้แสดงพฤติกรรมชนิดใดบ้าง ที่ครูถือว่าเป็นการขัดกับสังคม

เมื่อได้คำตอบจากครูมาแล้ว ก็จัดเข้าเป็นหมวดหมู่ให้เหตุการณ์หนึ่ง ๆ ประกอบด้วยลักษณะของพฤติกรรมตอบสนองต่อเหตุการณ์นั้น ๆ 6 ประเภท ผู้วิจัยได้นำเอาเหตุการณ์เหล่านั้นมาใช้เป็นแบบสอบถามสำหรับการดำเนินงานในระยะที่สอง (ดูภาคผนวก)

ต่อไปนี้เป็นตัวอย่างเหตุการณ์ในแบบสอบถาม

1. นิกร นักเรียนชั้น มศ. 1 ได้รับแจกสมุดรายงานประจำภาคเรียนเพื่อนำส่งผู้ปกครอง สมุดรายงานนั้นแสดงผลการเรียนของนิกรว่าอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ และครูให้ความคิดเห็นเป็นเชิงตำหนิ เมื่อผู้ปกครองลงความเห็นพ้องกับครู เขาจึง
  - ก. ทำร้ายผู้ปกครอง
  - ข. ทำลายสมุดรายงานต่อหน้าผู้ปกครอง
  - ค. นำความเห็นไปแก้ไขใหม่ และปลอมลายมือให้เหมือนผู้ปกครอง
  - ง. บังคับให้ผู้ปกครองเขียนความเห็นใหม่
  - จ. ชูว่าจะไม่ยอมเรียนหนังสือ ถ้าผู้ปกครองไม่เขียนใหม่ให้ดี
  - ฉ. กล่าวหาว่าผู้ปกครองเข้าข้างครู และมีอคติต่อตน
16. ครูมอบหมายให้นักเรียนชั้น มศ. 1 ทำการฝีมือชิ้นหนึ่งเป็นการบ้าน พอถึงวันกำหนดตัวเองงานไปส่งครู นักเรียนบางคน
  - ก. ขโมยงานของคนอื่นมาส่งครู
  - ข. ไม่ไปโรงเรียนในวันนั้นเพราะงานไม่เสร็จ
  - ค. บอกครูว่าได้ส่งงานให้ครูแล้ว ทั้ง ๆ ที่เขาไม่ได้ทำและไม่ได้ส่งจริง
  - ง. ปดครูว่าเขาทำเสร็จแล้ว แต่บังเอิญเขาทำหายไปหรือลืมเอามา

- จ. กล่าวหาว่าครูให้งานมาก จึงทำการฝีมือไม่ทันตามกำหนด
- ฉ. หนีเรียนในช่วงโมงการฝีมือ เพราะงานไม่เสร็จ และไม่ยอมให้ครูดุทราษว่า
ตนทำงานไม่เสร็จ

31. เมื่อตอนใกล้จะเข้าห้องสอบประจำภาคเรียนของชั้น มศ. 2 นักเรียนต่างก็คาดคะเนว่าคงมีคำถามเกี่ยวกับคุณค่าของอาหารทะเลในทางป้องกันโรคคอพอกรวมอยู่ในข้อสอบช่วงโมงนั้นด้วย เตช ไม่มีความรู้เรื่องนี้จึงถามเพื่อน ๆ เพื่อนคนหนึ่ง

- ก. ตอบอย่างดูแคลนว่า “พุทโธเอ๊ย เด็กชั้น ป. 2 ก็ตอบได้ โง่อะไรอย่างนี้”
- ข. ตอบว่า “จะบอกให้ก็ได้ แต่คุณต้องให้กินสอแท่งที่ผมชอบนั้นแก่ผม”
- ค. แกล้งทำเป็นไม่ได้ยิน และเดินหนีไปเสีย
- ง. แกล้งบอกคำตอบผิด ๆ ให้ ทั้ง ๆ ที่รู้คำตอบดี
- จ. ตอบว่า “ผมไม่บอกคุณละ คุณจะทำไม”
- ฉ. แนะนำให้เตชจกใส่ฝ่ามือเข้าห้องสอบ

วิธีตอบแบบสอบถามนี้ ให้ผู้ตอบแบบสอบถาม พิจารณาว่าในสถานการณ์แต่ละเรื่องนั้น การตอบสนองชนิดใด เป็นการตอบสนองที่ขัดกับสังคมอย่างยิ่ง โดยเลือกไว้เพียง 3 ข้อ แล้วนำมาเปรียบเทียบดูว่าชนิดใดขัดกับสังคมมากที่สุด เมื่อเห็นว่าชนิดใดขัดกับสังคมมากที่สุด ก็เขียนเลข 1 ลงบนเส้นหน้าการตอบสนองชนิดนั้น ชนิดใดขัดกับสังคมมากเป็นลำดับที่ 2 ก็เขียนเลข 2 ลงบนเส้นหน้าการตอบสนองชนิดนั้น และชนิดใดขัดกับสังคมมากเป็นลำดับที่ 3 ก็เขียนเลข 3 ลงบนเส้นเช่นเดียวกัน

ข. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง การเลือกกลุ่มตัวอย่างถือเกณฑ์ว่า จำนวนโรงเรียนที่เลือกมาต้องเป็นสัดส่วนกับจำนวนโรงเรียนทั้งหมดที่มีอยู่ในแต่ละอำเภอ กล่าวคือโรงเรียนรัฐบาลได้รับเลือกมาในจำนวนที่เป็นสัดส่วนกับจำนวนโรงเรียนรัฐบาลทั้งหมด และโรงเรียนราษฎร์ก็ได้รับเลือกมาในทำนองเดียวกันนั้น อำเภอใดที่มีโรงเรียนจำนวนน้อยจะได้รับเลือกเพียงแห่งเดียว หรือไม่ได้รับเลือกเลย ส่วนอำเภอที่มีโรงเรียนจำนวนมาก จะได้รับเลือกมากขึ้นตามส่วน

โดยวิธีนี้โรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์ ได้รับเลือกจากอำเภอต่าง ๆ เป็นจำนวนทั้งหมด ๓๐ โรงเรียนในอำเภอต่าง ๆ ดังกล่าว และประเภทของโรงเรียนเหล่านั้น ใต้แสดงไว้ในตาราง ๑, ๒ และ ๓

ตาราง 1 โรงเรียนรัฐบาลในอำเภอต่าง ๆ ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

อำเภอ	ชื่อ
พระนครศรีอยุธยา	1. โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย
	2. โรงเรียนวัดมกุฏกษัตริย์
	3. โรงเรียนเบญจมราชาลัย
บางรัก	4. โรงเรียนมหาพฤฒาราม
คูสิต	5. โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย
	6. โรงเรียนวัดราชาธิวาส
	7. โรงเรียนศรีอยุธยา
ยานนาวา	8. โรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย
	9. โรงเรียนยานนาวา
พระโขนง	10. โรงเรียนวัดธาตุทอง
บ่อมปราบ	11. โรงเรียนวัดสระเกษ
	12. โรงเรียนสายปัญญา
บางกะปิ	13. โรงเรียนเทพศิลา
	14. โรงเรียนบางกะปิ
บางเขน	15. โรงเรียนวัดพระศรีมหาธาตุ

ตาราง 2 โรงเรียนราษฎร์ในอำเภอต่าง ๆ ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

อำเภอ	ชื่อ
พระนครศรีอยุธยา	1. โรงเรียนดำเนินศึกษา 2. โรงเรียนสตรีดำเนินศึกษา
บางรัก	3. โรงเรียนชาวมวิทย์พิทยาลัย 4. โรงเรียนอัสสัมชัญ 5. โรงเรียนผดุงครุณี (โปรงใจ)
ดุสิต	6. โรงเรียนพระคณาภิบาล 7. โรงเรียนสันติราษฎร์บำรุง 8. โรงเรียนสวนบัว 9. โรงเรียนกันตะบุตร 10. โรงเรียนปริญญาทิพย์
ยานนาวา	11. โรงเรียนสตรีประชากร 12. โรงเรียนสันติสุข
ปทุมวัน	13. โรงเรียนสตรีปทุมวัน 14. โรงเรียนโรจน์เสวีวิทยา 15. โรงเรียนศรีวิกรม์

ตาราง ๓ โรงเรียนในกลุ่มตัวอย่างแยกตามประเภท

ประเภท	รัฐบาล	ราษฎร์
ชาย	โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย โรงเรียนวัดมกุฏกษัตริย์ โรงเรียนวัดสระเกศ โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย โรงเรียนวัดราชาธิวาส	โรงเรียนดำเนินศึกษา โรงเรียนชาวมุขวิทย์พิทยาลัย โรงเรียนอัสสัมชัญ โรงเรียนพระดุงศิษย์พิทยา โรงเรียนสันติราษฎร์บำรุง
หญิง	โรงเรียนเบญจมราชาลัย โรงเรียนสายปัญญา โรงเรียนศรีอยุธยา โรงเรียนมหาพฤฒาราม โรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย	โรงเรียนสตรีดำเนินศึกษา โรงเรียนผดุงดรุณี โรงเรียนสวนบัว โรงเรียนสตรีประชากร โรงเรียนสตรีปทุมวัน
สหศึกษา	โรงเรียนยานนาวา โรงเรียนเทพศิลา โรงเรียนบางกะปิ โรงเรียนวัดพระศรีมหาธาตุ โรงเรียนวัดธาตุทอง	โรงเรียนกันตะบุตร โรงเรียนปริญาทิพย์ โรงเรียนสันติสุข โรงเรียนโรจน์เสวีวิทยา โรงเรียนศรีวิกรม์

ในกลุ่มตัวอย่างมีนักเรียนทั้งหมด ๑,๐๐๓ คน และมีครูทั้งหมด ๙๙๘ คน ได้แสดงจำนวนนักเรียนและครูของโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์แต่ละโรง ไว้ในตาราง ๔ และ ๕ ตามลำดับ

ตาราง ๔ จำนวนนักเรียนและครูในโรงเรียนรัฐบาลแต่ละโรงเรียน

โรงเรียนรัฐบาล	จำนวนนักเรียน	จำนวนครู
โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย	37	68
โรงเรียนวัดมกุฏกษัตริย์	45	62
โรงเรียนเบญจมราชาลัย	35	45
โรงเรียนสตรีวัดมหาพฤฒาราม	36	50
โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย	35	80
โรงเรียนวัดราชาธิวาส	34	46
โรงเรียนศรีอยุธยา	34	55
โรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย	23	66
โรงเรียนยานนาวา	34	60
โรงเรียนวัดธาตุทอง	33	26
โรงเรียนวัดสระเกศ	35	33
โรงเรียนสายปัญญา	35	40
โรงเรียนวัดเทพศิธา	29	13
โรงเรียนบางกะปิ	34	25
โรงเรียนวัดพระศรีมหาธาตุ	34	45
รวม	513	714

ตาราง ๕ จำนวนนักเรียนและครูในโรงเรียนราษฎร์แต่ละโรง

โรงเรียนราษฎร์	จำนวนนักเรียน	จำนวนครู
โรงเรียนดำเนินศึกษา	26	} 33
โรงเรียนสตรีดำเนินศึกษา	—	
โรงเรียนชาณุวิทย์พิทยาลัย	—	15
โรงเรียนอัสสัมชัญ	52	35
โรงเรียนผดุงศฤณี (โปรงใจ)	38	13
โรงเรียนผดุงศิษย์พิทยา	44	20
โรงเรียนสันติราษฎร์บำรุง	46	68
โรงเรียนสวนบัว	11	6
โรงเรียนกันตะบุตร	—	8
โรงเรียนปริญญาพิทย	—	20
โรงเรียนสตรีประชากร	125	21
โรงเรียนสันติสุข	—	6
โรงเรียนสตรีปทุมวัน	39	8
โรงเรียนโรจน์เสรีวิทยา	69	10
โรงเรียนศรีวิกรม์	40	21
รวม	490	284
รวมทั้งหมด	1,003	998

ก. การรวบรวมข้อมูล ได้รวบรวมข้อมูลจากโรงเรียนในกลุ่มตัวอย่างในเดือนมกราคม 2511 โดยกำหนดให้นักเรียนในชั้นหนึ่ง ๆ มีเวลาตอบแบบสอบถามจนเสร็จเรียบร้อยคือ ภายในเวลาประมาณ หนึ่งชั่วโมงครึ่ง เมื่อนักเรียนตอบเสร็จแล้ว ผู้วิจัยก็รับแบบสอบถามคืนทันที

ส่วนแบบสอบถามสำหรับครูนั้น ได้มอบให้ครูรับเอาไปตอบ และขอรับเอากลับคืนมาตามเวลาที่นัดหมายไว้สำหรับแต่ละโรงเรียน

จำนวนแบบสอบถามที่แจกให้นักเรียนและครูตอบ และจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนจากแต่ละโรงเรียน ได้แสดงไว้ในตาราง 6 และ 7 ตามลำดับ

ตาราง 6 จำนวนแบบสอบถามที่แจกให้และได้รับคืนจากนักเรียนและครูในโรงเรียนรัฐบาลแต่ละโรง

โรงเรียนรัฐบาล	นักเรียน		ครู	
	รับแจก	ส่งคืน	รับแจก	ส่งคืน
โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย	37	37	68	57
โรงเรียนวัดมกุฏกษัตริย์	45	45	62	48
โรงเรียนเบ็ญจมราชาลัย	35	35	45	40
โรงเรียนสตรีมหาพฤฒาราม	36	36	50	43
โรงเรียนสามเสนวิทยา	35	35	80	56
โรงเรียนวัดราชาธิวาส	34	34	46	39
โรงเรียนศรีอยุธยา	34	34	55	54
โรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย	23	23	66	43
โรงเรียนยานนาวา	34	34	60	57
โรงเรียนวัดธาตุทอง	33	33	26	24
โรงเรียนวัดสระเกศ	35	35	33	33
โรงเรียนสายปัญญา	35	35	40	40
โรงเรียนเทพศิลา	29	29	13	13
โรงเรียนบางกะปิ	34	34	25	25
โรงเรียนวัดพระศรีมหาธาตุ	34	34	45	36
รวม	513	513	714	608

ตาราง 7 จำนวนแบบสอบถามที่แจกให้และได้รับคืนจากนักเรียนและครูในโรงเรียน
ราษฎร์แต่ละโรงเรียน

โรงเรียนราษฎร์	นักเรียน		ครู	
	รับแจก	ส่งคืน	รับแจก	ส่งคืน
โรงเรียนคำเนินศึกษา	26	26		
โรงเรียนสตรีคำเนินศึกษา	—	—	33	31
โรงเรียนชาญวิทย์พิทยาลัย	—	—	15	1
โรงเรียนอัสสัมชัญ	52	52	35	35
โรงเรียนผดุงตรุณี (โป่งใจ)	38	38	13	9
โรงเรียนผดุงศิษย์พิทยา	44	44	20	9
โรงเรียนสันติราษฎร์บำรุง	46	46	68	28
โรงเรียนสวนบัว	11	11	6	3
โรงเรียนก้นตะบุด	—	—	8	8
โรงเรียนปรีญาทิพย์	—	—	20	20
โรงเรียนสตรีประชากร	125	125	21	20
โรงเรียนสันติสุข	—	—	6	6
โรงเรียนสตรีปทุมวัน	39	39	8	6
โรงเรียนโรจน์เสรีวิทยา	69	69	10	8
โรงเรียนศรีวิกรม์	40	40	21	21
รวม	490	490	284	205
รวมทั้งหมด	1003	1003	998	813
แบบสอบถามที่ใช้ได้สมบูรณ์		992		813

ง. การจัดกระทำกับข้อมูล

ได้วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปฏิกิริยาตอบสนองของครูและนักเรียนต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง นักเรียนกับครู และนักเรียนกับเพื่อน ตามลำดับชั้นดังนี้.—

(1) หาความถี่ที่การตอบสนองแต่ละประเภทในเหตุการณ์แต่ละเรื่องถูกจัดเป็นอันดับ 1, 2 และ 3 ซึ่งหมายถึงการชดกับสังคมอย่างยิ่งและรองลงมาตามลำดับ

(2) กำหนดหาคะแนนจากความถี่ของอันดับที่ตอบสนองแต่ละประเภทถูกจัด โดยใช้สูตร

$$C_j = \sum_{i=k} f_{ji} R_i - .5 N_k \quad (\text{Guilford, 1954})$$

ในเมื่อ $C_j =$ จำนวนคะแนนที่การตอบสนองแต่ละประเภทได้รับ

$f_{ji} =$ จำนวนความถี่ของแต่ละอันดับ

$R_i =$ คะแนนของอันดับ (Rank value)

$N_k =$ จำนวนความถี่ของทุกอันดับ

(3) จัดอันดับของการตอบสนอง 6 ประเภทในเหตุการณ์แต่ละเรื่องตามความมากน้อยของคะแนนที่ได้ใน ข้อ (2)

(4) หาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการจัดอันดับของครูและของนักเรียนตามตัวแปรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตัวครูและตัวนักเรียน เพื่อจะสำรวจดูว่า การจัดอันดับการตอบสนอง 6 ประเภทในสถานการณ์แต่ละเรื่องนั้นมีความสัมพันธ์กันหรือไม่เพียงไรโดยใช้สูตร

$$\rho = 1 - \frac{6 \sum d^2}{N(N^2 - 1)} \quad (\text{Walker and lev, 1953})$$

ในเมื่อ $\rho =$ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

$d =$ ความแตกต่างระหว่างอันดับที่การตอบสนองแต่ละประเภทได้รับ

$N =$ จำนวนประเภทการตอบสนองในเหตุการณ์แต่ละเรื่อง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ต่อไปนี้เป็นผลของการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อแสดงให้เห็นว่า มีความแตกต่างระหว่างกลุ่ม และความแตกต่างภายในกลุ่ม ในเรื่องพฤติกรรมที่ชดกับสังคม หรือไม่ประการใด โดยเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูกับของนักเรียน เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูในกลุ่มต่าง ๆ และเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนในกลุ่มต่าง ๆ

1. ผลของการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูกับของนักเรียน

ตาราง 8 แสดงสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความเห็นของครูกับของนักเรียน

ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับผู้ปกครอง		ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับครู		ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับเพื่อน	
เหตุการณ์ข้อที่	ρ	เหตุการณ์ข้อที่	ρ	เหตุการณ์ข้อที่	ρ
1	.829*	16	.314	31	.943*
2	.371	17	.257	32	.771
3	.600	18	.829*	33	.943**
4	.943**	19	.829*	34	.771
5	.542	20	1.000**	35	.829*
6	.228	21	1.000**	36	.829*
7	.885*	22	.885*	37	.885*
8	1.000**	23	.657	38	.542
9	.829*	24	.829*	39	.885*
10	.943**	25	.771	40	.943**
11	.771	26	.771	41	.943**
12	.771	27	.600	42	.771
13	.943**	28	.829*	43	1.000**
14	.871*	29	.885	44	.714
15	.771	30	.714	45	1.000**

* ค่า ρ มีนัยสำคัญที่ระดับ .05** ค่า ρ มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ .01

ตาราง 8 แสดงให้เห็นว่าโดยทั่วไป ครูกับนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างมีความเห็นสอดคล้องกันเป็นส่วนใหญ่ในข้อที่ว่า พฤติกรรมตอบสนองประเภทไหนขัดกับสังคมมากที่สุดเพียงไรในเหตุการณ์แต่ละเรื่องที่กำหนดให้ ถ้าพิจารณาเหตุการณ์เหล่านี้ทีละตอนตามชนิดของความสัมพันธ์ จะพบว่าครูกับนักเรียนยังมีความเห็นขัดแย้งกันอยู่อย่างเด่นชัดในบางเหตุการณ์ด้านความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองในเรื่องที่เกี่ยวกับโรงเรียน และ

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครูในเรื่องที่เกี่ยวกับระเบียบวินัย เป็นที่น่าสังเกตว่าครูกับนักเรียนมีความเห็นสอดคล้องกันเกือบในทุกเหตุการณ์ด้านความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ๆ

2. ผลของการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครู โดยแยกพิจารณาตามเพศ ประเภทโรงเรียนที่ทำการสอน ระยะเวลาที่ทำการสอนมาแล้ว และระดับชั้นที่ทำการสอน

ตาราง 9 แสดงสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความเห็นของครูชายกับของครูหญิง

ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง		ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครู		ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับเพื่อน	
เหตุการณ์ข้อที่	ρ	เหตุการณ์ข้อที่	ρ	เหตุการณ์ข้อที่	ρ
1	.943**	16	.771	31	.829*
2	.885*	17	.943**	32	.943**
3	.829*	18	.771	33	.914*
4	.943**	19	.829*	34	.829*
5	.829*	20	.943**	35	.885*
6	1.000**	21	.829*	36	.771
7	.885*	22	.657	37	1.000*
8	1.000**	23	1.000**	38	.829*
9	.829*	24	.600	39	.943**
10	.829*	25	1.000**	40	1.000**
11	1.000**	26	1.000**	41	.943**
12	1.000**	27	.771	42	.829*
13	.943**	28	.429	43	.943**
14	.885*	29	.943**	44	1.000**
15	.943**	30	.829*	45	.943**

* ค่า ρ มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

** ค่า ρ มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ .01

ค่าความพึงพอใจระหว่างนักเรียนกับครูในโรงเรียนที่ศึกษาเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติ
 ศึกษากับนักเรียนที่มีความสนใจต่อการศึกษามากกว่านักเรียนที่สนใจเรียน
 ทั่วไป

2. ผลของการเปรียบเทียบความสนใจของครู โดยแยกตามวิชาตามประเภท
 วิชาเรียนที่ทำการสอน ระหว่างเวลาทำการสอนนอกเวลาเรียนที่ทำการสอน
 ตาราง 9 แสดงผลเปรียบเทียบระหว่างความสนใจของครูของโรงเรียนที่

ความพึงพอใจระหว่าง นักเรียนกับคุณครู	ความพึงพอใจระหว่าง นักเรียนกับคุณครู	ความพึงพอใจระหว่าง นักเรียนกับคุณครู
31	31	31
.829*	.771	.829*
.943**	.943**	.885*
32	32	2
.943**	.943**	.885*
.914*	.771	3
.829*	.829*	.829**
.885*	.943**	4
35	20	.943**
.885*	.829*	.829*
36	21	1.000**
.771	.829*	6
1.000*	.657	.885*
37	22	7
1.000*	1.000**	1.000**
.829*	1.000**	8
38	23	1.000**
.829*	1.000**	8
.943**	.600	.829*
39	24	9
.943**	1.000**	.829*
1.000**	1.000**	10
.943**	1.000**	.829*
40	25	10
.943**	1.000**	1.000**
41	26	11
.829*	.771	1.000**
.943**	1.000**	12
42	27	12
.829*	.429**	.943**
.943**	.943**	13
43	28	.943**
.943**	.943**	.885*
1.000**	.829*	14
.943**	.829*	14
44	29	.885*
.943**	.943**	.943**
.943**	.829*	15
.943**	.771	.943**
45	30	.943**

* ค่า p น้อยกว่าระดับ .05

** ค่า p น้อยกว่าระดับ .01 และ .05

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครูในเรื่องที่เกี่ยวกับระเบียบวินัย เป็นที่น่าสังเกตว่า ครูกับนักเรียนมีความเห็นสอดคล้องกันเกือบในทุกเหตุการณ์ด้านความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ๆ

2. ผลของการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครู โดยแยกพิจารณาตามเพศ ประเภทโรงเรียนที่ทำการสอน ระยะเวลาที่ทำการสอนมาแล้ว และระดับชั้นที่ทำการสอน

ตาราง 9 แสดงสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความเห็นของครูชายกับของครูหญิง

ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับผู้ปกครอง		ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับครู		ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับเพื่อน	
เหตุการณ์ข้อที่	ρ	เหตุการณ์ข้อที่	ρ	เหตุการณ์ข้อที่	ρ
1	.943**	16	.771	31	.829*
2	.885*	17	.943**	32	.943**
3	.829*	18	.771	33	.914*
4	.943**	19	.829*	34	.829*
5	.829*	20	.943**	35	.885*
6	1.000**	21	.829*	36	.771
7	.885*	22	.657	37	1.000*
8	1.000**	23	1.000**	38	.829*
9	.829*	24	.600	39	.943**
10	.829*	25	1.000**	40	1.000**
11	1.000**	26	1.000**	41	.943**
12	1.000**	27	.771	42	.829*
13	.943**	28	.429	43	.943**
14	.885*	29	.943**	44	1.000**
15	.943**	30	.829*	45	.943**

* ค่า ρ มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

** ค่า ρ มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ .01

ตาราง 9 ชี้ให้เห็นชัดว่า ครูชายกับครูหญิงมีความเห็นสอดคล้องกันเป็นส่วนใหญ่ในเรื่องพฤติกรรมตอบสนองที่ขัดกับสังคม ครูชายและครูหญิงมีความเห็นไม่ตรงกันบ้างในเหตุการณ์บางเรื่อง โดยเฉพาะด้านความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครูในเรื่องระเบียบวินัย

ตาราง 10 แสดงสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความเห็นของครูโรงเรียนรัฐบาลกับของครูโรงเรียนราษฎร์

ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับผู้ปกครอง		ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับครู		ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับเพื่อน	
เหตุการณ์ข้อที่	ρ	เหตุการณ์ข้อที่	ρ	เหตุการณ์ข้อที่	ρ
1	1.000**	16	.829*	31	.943**
2	1.000**	17	.943**	32	.771
3	.714	18	.771	33	.943**
4	1.000**	19	1.000**	34	.943**
5	.885*	20	.943**	35	.885*
6	.885*	21	.943**	36	.771
7	1.000**	22	.771	37	.943**
8	1.000**	23	.885**	38	.829*
9	.943**	24	.943**	39	1.000**
10	.600	25	1.000**	40	1.000**
11	.943**	26	.943**	41	.943**
12	1.000**	27	.829*	42	.943**
13	.714	28	.486	43	.943**
14	.829*	29	1.000**	44	.885*
15	1.000**	30	.829*	45	.943**

* ค่า ρ มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

** ค่า ρ มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ .01

จากตาราง 10 พอจะกล่าวได้ว่า ครูโรงเรียนรัฐบาลกับครูโรงเรียนราษฎร์ มีความเห็นไม่แตกต่างกันในการตัดสินว่า พฤติกรรมตอบสนองแบบไหนขัดกับสังคมมากน้อยเพียงใดในเหตุการณ์ต่างๆ ที่กำหนดให้

ตาราง 11 แสดงสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความเห็นของครูที่สอนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นกับของครูที่สอนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับผู้ปกครอง		ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับครู		ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับเพื่อน	
เหตุการณ์ข้อที่	ρ	เหตุการณ์ข้อที่	ρ	เหตุการณ์ข้อที่	ρ
1	.829*	16	.943**	31	.885*
2	.943**	17	.943**	32	.714
3	.885*	18	.885*	33	.943**
4	.943**	19	.943**	34	.885*
5	1.000**	20	1.000**	35	.885*
6	.943**	21	.943**	36	.800
7	.714	22	.914*	37	.976**
8	.943**	23	1.000**	38	.486
9	.829*	24	.771	39	1.000**
10	.943**	25	1.000**	40	.829*
11	.943**	26	.943**	41	.843**
12	.943**	27	.771	42	1.000**
13	.829*	28	.600	43	.885*
14	.657	29	1.000**	44	.943**
15	.943**	30	.943**	45	.829*

* ค่า ρ มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

** ค่า ρ มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ .01

ตาราง 12 แสดงสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความเห็นของครูที่สอนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น กับของครูที่สอนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย

ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับผู้ปกครอง		ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับครู		ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับเพื่อน	
เหตุการณ์ข้อที่	ρ	เหตุการณ์ข้อที่	ρ	เหตุการณ์ข้อที่	ρ
1	.829*	16	.829*	31	.885*
2	.829*	17	.885*	32	.771
3	.943**	18	.771	33	1.000**
4	.943**	19	1.000**	34	.943**
5	.885*	20	1.000**	35	.885**
6	1.000**	21	.771	36	.976**
7	.714	22	.943**	37	.943**
8	.943**	23	1.000**	38	.542
9	.943**	24	.771	39	1.000**
10	1.000**	25	.943**	40	1.000**
11	.829*	26	1.000**	41	1.000**
12	.943**	27	.829*	42	1.000**
13	.714	28	1.000**	43	.943**
14	.600	29	.943**	44	.943**
15	.943**	30	.943**	45	.600

* ค่า ρ มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

** ค่า ρ มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ .01

ตาราง 18 แสดงสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความเห็นของครูที่สอนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย กับของครูที่สอนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย

ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับผู้ปกครอง		ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับครู		ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับเพื่อน	
เหตุการณ์ข้อที่	ρ	เหตุการณ์ข้อที่	ρ	เหตุการณ์ข้อที่	ρ
1	1.000 **	16	.943 **	31	.885 *
2	.943 **	17	.943 **	32	.943 **
3	.943 **	18	.771	33	.943 *
4	1.000 **	19	.943 **	34	.943 **
5	.885 *	20	1.000 **	35	1.000 **
6	.885 *	21	.885 *	36	.800
7	1.000 **	22	.743	37	.914 *
8	1.000 **	23	1.000 **	38	.076
9	.771	24	1.000 **	39	1.000 **
10	.943 **	25	.943 **	40	.829 *
11	.714	26	.943 **	41	.943 **
12	.885 *	27	.943 *	42	1.000 **
13	.771	28	.600	43	.943 **
14	.600	29	.943 *	44	.829 *
15	1.000 **	30	1.000 **	45	.600

* ค่า ρ มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

** ค่า ρ มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ .01

ตาราง 14 แสดงสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความเห็นของครูที่สอนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นกับของครูที่สอนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและชั้นประถมศึกษา

ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับผู้ปกครอง		ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับครู		ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับเพื่อน	
เหตุการณ์ข้อที่	ρ	เหตุการณ์ข้อที่	ρ	เหตุการณ์ข้อที่	ρ
1	.600	16	.714	31	.885*
2	.943**	17	.829*	32	.076
3	.571	18	.771	33	.343
4	.829*	19	.086	34	.600
5	.829*	20	.657	35	.829*
6	.771	21	.257	36	.714
7	1.000**	22	.486	37	.371
8	1.000**	23	.885*	38	.371
9	.885*	24	.771	39	.884*
10	.771	25	.914	40	.943**
11	.743	26	.600	41	.771
12	.714	27	.857	42	-.057
13	-.086	28	.486	43	.914*
14	.486	29	.257	44	.341
15	.829*	30	.885*	45	.542

* ค่า ρ มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

** ค่า ρ มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ .01

ตาราง 15 แสดงสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความเห็นของครูที่สอนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย กับของครูที่สอนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและชั้นประถมศึกษา

ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับผู้ปกครอง		ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับครู		ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับเพื่อน	
เหตุการณ์ข้อที่	ρ	เหตุการณ์ข้อที่	ρ	เหตุการณ์ข้อที่	ρ
1	.600	16	.600	31	1.000**
2	.829*	17	.714	32	.486
3	.686	18	.771	33	.076
4	.771	19	.143	34	.829*
5	.829*	20	.657	35	.600
6	.829*	21	-.029	36	.976**
7	.800	22	.400	37	.457
8	.943**	23	.885*	38	.086
9	.714	24	.341	39	.885*
10	.600	25	.914**	40	.771
11	.686	26	.657	41	.885*
12	.542	27	.976**	42	-.057
13	.086	28	.943**	43	.914*
14	.542	29	.257	44	.086
15	.657	30	.714	45	.486

* ถ้า ρ มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

** ถ้า ρ มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ .01

ตาราง 16 แสดงสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความเห็นของครูที่สอนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและชั้นประถมศึกษาปีที่ของครูที่สอนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย

ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับครู		ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับครู		ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับเพื่อน	
เหตุการณ์ข้อที่	ρ	เหตุการณ์ข้อที่	ρ	เหตุการณ์ข้อที่	ρ
1	.600	16	.371	31	.885*
2	.771	17	.609	32	.600
3	.743	18	1.000**	33	.343
4	.771	19	.086	34	.771
5	.943**	20	.657	35	.600
6	.657	21	-.314	36	.686
7	.714	22	.542	37	.600
8	.943**	23	.885*	38	.943**
9	.943**	24	.341	39	.885*
10	.714	25	.800	40	.943**
11	.686	26	.600	41	.771
12	.829*	27	.976**	42	-.057
13	.341	28	.486	43	.857*
14	-.029	29	.429	44	.143
15	.657	30	.714	45	.542

* ค่า ρ มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

** ค่า ρ มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ .01

ตาราง 11,12 และ 13 แสดงให้เห็นว่า ครูที่สอนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นกับครูที่สอนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือครูที่สอนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นหรือตอนปลายกับครูที่สอนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย มีความเห็นคล้ายสอดคล้องกันในการตัดสินว่า พฤติกรรมตอบสนองแบบไหนขัดกับสังคมมากน้อยเพียงใดในเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่กำหนดให้

อย่างไรก็ตาม ครูที่สอนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นหรือตอนปลายที่ต้องสอนนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาด้วย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ขัดกับสังคมเปลี่ยนไป ดังจะเห็นได้จากตาราง 14,15 และ 16 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าครูสองกลุ่มนี้มีความเห็นไม่ตรงกันเป็นส่วนใหญ่ ยิ่งกว่านั้นในบางเหตุการณ์ครูทั้งสองประเภทได้แสดงความเห็นเป็นอิสระจากกันด้วย

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์ต่าง ๆ กันโดยถือเอาระยะเวลาที่ได้ทำการสอนเป็นเกณฑ์แล้ว พบแนวโน้มว่า ในบรรดาครูที่ทำการสอนมาแล้วไม่เกิน 30 ปี ทั้งหมด มีความเห็นไม่แตกต่างกันในการตัดสินว่าพฤติกรรมตอบสนองแบบไหนขัดกับสังคมมากน้อยเพียงไรในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่กำหนดให้ ดังผลที่แสดงไว้ในตาราง 17-26 และเมื่อเปรียบเทียบความเห็นของครูที่ทำการสอนมาแล้วน้อยกว่า 30 ปี กับของครูที่ได้สอนมาแล้วนานกว่า 30 ปี พบว่ามีความเห็นเป็นอิสระโดยเฉพาะในบางเหตุการณ์ด้านความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับเพื่อน ๆ แม้ว่าครูเหล่านี้จะเห็นพ้องกันกับพฤติกรรมตอบสนองในเหตุการณ์ด้านอื่น ๆ ก็ตาม ผลดังกล่าวปรากฏในตาราง 27-31

ตาราง 17 แสดงสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความเห็นของครูที่ทำการสอนมาแล้วไม่เกิน 5 ปี กับของครูที่ทำการสอนมาแล้วตั้งแต่ 6-10 ปี

ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับผู้ปกครอง		ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับครู		ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับเพื่อน	
เหตุการณ์ข้อที่	ρ	เหตุการณ์ข้อที่	ρ	เหตุการณ์ข้อที่	ρ
1	.943**	16	.943**	31	.885*
2	.943**	17	.829**	32	.543
3	.976**	18	1.000**	33	.943**
4	.771	19	.771	34	.885*
5	.943**	20	.943**	35	1.000**
6	.943**	21	.943**	36	.943**
7	.943**	22	.609	37	.943**
8	.943**	23	.943**	38	.609
9	.943**	24	.829*	39	1.000**
10	1.000**	25	1.000**	40	.743
11	.943**	26	.943**	41	.885*
12	.885*	27	1.000**	42	.943**
13	.371	28	1.000**	43	1.000**
14	.857*	29	.943**	44	.943**
15	.771	30	.943**	45	.976**

* ค่า ρ มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

** ค่า ρ มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ .01

ตาราง 18 แสดงสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความเห็นของครูที่ทำการสอนมาแล้วไม่เกิน 5 ปี กับของครูที่ทำการสอนมาแล้วตั้งแต่ 11-15 ปี

ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับผู้ปกครอง		ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับครู		ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับเพื่อน	
เหตุการณ์ข้อที่	ρ	เหตุการณ์ข้อที่	ρ	เหตุการณ์ข้อที่	ρ
1	.943**	16	.914*	31	.885*
2	.943**	17	.600	32	.714
3	.542	18	.943**	33	.943**
4	.771	19	.771	34	.943**
5	.943**	20	.943**	35	1.000**
6	.885*	21	.943**	36	.714
7	.885*	22	.542	37	.976**
8	.943**	23	.943**	38	.657
9	.943**	24	.829*	39	.885*
10	.943**	25	.943**	40	.857*
11	.885*	26	.542	41	.943*
12	.885**	27	.771	42	.829*
13	.257	28	.885*	43	.943**
14	.857*	29	1.000**	44	.885*
15	.771	30	.885*	45	.943**

* ค่า ρ มีนัยสำคัญที่ระดับ 05

** ค่า ρ มีนัยสำคัญที่ระดับ 05 และ 01

ตาราง 19 แสดงสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความเห็นของครูที่ทำการสอนมาแล้วไม่เกิน 5 ปี กับของครูที่ทำการสอนมาแล้วตั้งแต่ 16-20 ปี

ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับผู้ปกครอง		ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับครู		ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับเพื่อน	
เหตุการณ์ข้อที่	ρ	เหตุการณ์ข้อที่	ρ	เหตุการณ์ข้อที่	ρ
1	1.000**	16	.600	31	.943**
2	.943**	17	.943**	32	.600
3	.771	18	1.000**	33	.943**
4	.943**	19	.829*	34	.943**
5	.914	20	1.000**	35	.771
6	1.000**	21	.885*	36	.885*
7	.829*	22	.829*	37	.885*
8	.885*	23	.943**	38	.914*
9	.829*	24	.829*	39	1.000**
10	.829*	25	.943**	40	.914*
11	.882*	26	.600	41	.657
12	.943**	27	.943**	42	.829*
13	.486	28	.829*	43	.943**
14	1.000**	29	.943**	44	.885*
15	.771	30	1.000**	45	1.000**

* ถ้า ρ มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

** ถ้า ρ มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ .01

ตาราง 20 แสดงสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความเห็นของครูที่ทำการสอนมาแล้วไม่เกิน 5 ปี กับของครูที่ทำการสอนมาแล้วตั้งแต่ 21 – 30 ปี

ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับผู้ปกครอง		ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับครู		ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับเพื่อน	
เหตุการณ์ข้อที่	ρ	เหตุการณ์ข้อที่	ρ	เหตุการณ์ข้อที่	ρ
1	1.000**	16	1.000**	31	.829*
2	.542	17	.885*	32	.600
3	.829*	18	.771	33	.943**
4	.943**	19	.771	34	.943**
5	.743	20	.885*	35	.771
6	1.000**	21	.943*	36	.943**
7	.943**	22	.542	37	1.000**
8	.943**	23	.943**	38	.771
9	1.000**	24	.943**	39	1.000**
10	.657	25	.943**	40	.857*
11	.885*	26	.600	41	.943**
12	.885	27	.829*	42	.943**
13	.371	28	.829*	43	.885*
14	.600	29	.943*	44	.943**
15	1.000**	30	.943*	45	.829*

* ค่า ρ มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

** ค่า ρ มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ .01

ตาราง 21 แสดงสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความเห็นของครูที่ทำการสอนมาแล้วตั้งแต่ 6 – 10 ปี กับของครูที่ทำการสอนมาแล้วตั้งแต่ 11 – 15 ปี

ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับผู้ปกครอง		ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับครู		ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับเพื่อน	
เหตุการณ์ข้อที่	ρ	เหตุการณ์ข้อที่	ρ	เหตุการณ์ข้อที่	ρ
1	1.000 **	16	.800	31	.885 *
2	.829 *	17	.771	32	.943 **
3	.714	18	1.000 **	33	.885 *
4	.885 *	19	1.000 **	34	.943 **
5	1.000 **	20	1.000 **	35	1.000 **
6	.943 **	21	.829 *	36	.771
7	.943 **	22	.829 *	37	.914 *
8	1.000 **	23	1.000 **	38	.371
9	1.000 **	24	.885 *	39	.885 *
10	.943 **	25	.943 *	40	.885 *
11	.943 **	26	.771	41	.943 **
12	1.000 **	27	.771	42	.943 **
13	.943 **	28	.885 *	43	.943 **
14	.829 *	29	.943 **	44	.943 **
15	.885 *	30	.943 **	45	.976 **

* ค่า ρ มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

** ค่า ρ มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ .01

ตาราง 22 แสดงสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความเห็นของครูที่ทำการสอนมาแล้วตั้งแต่ 6-10 ปี กับของครูที่ทำการสอนมาแล้วตั้งแต่ 16-20 ปี

ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับผู้ปกครอง		ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับครู		ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับเพื่อน	
เหตุการณ์ข้อที่	ρ	เหตุการณ์ข้อที่	ρ	เหตุการณ์ข้อที่	ρ
1	.943**	16	.486	31	.943**
2	.849*	17	.885*	32	.600
3	.885*	18	.943**	33	1.000**
4	.829*	19	.943**	34	.943**
5	.976**	20	.943**	35	.771
6	.943**	21	.771	36	.771
7	.943**	22	.829*	37	.943**
8	.943**	23	.885*	38	.571
9	.771	24	.885*	39	1.000**
10	.829*	25	.943**	40	.943**
11	.943**	26	.657	41	.714
12	.943**	27	.943**	42	.943**
13	.885*	28	.829*	43	.943**
14	.857*	29	1.000**	44	.771
15	1.000**	30	.943**	45	.976**

* ค่า ρ มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

** ค่า ρ มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ .01

ตาราง 23 แสดงสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความเห็นของครูที่ทำการสอนมาแล้วตั้งแต่ 6-10 ปี กับของครูที่ทำการสอนมาแล้วตั้งแต่ 21-30 ปี

ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับผู้ปกครอง		ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับครู		ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับเพื่อน	
เหตุการณ์ข้อที่	ρ	เหตุการณ์ข้อที่	ρ	เหตุการณ์ข้อที่	ρ
1	.943**	16	.943**	31	.943**
2	.885*	17	.943**	32	.600
3	.857*	18	.829*	33	.943**
4	.829*	19	1.000**	34	.943**
5	.800	20	.943**	35	.771
6	.943**	21	.829*	36	1.000**
7	1.000**	22	.829*	37	.943**
8	1.000**	23	1.000**	38	.771
9	.943**	24	.657	39	1.000**
10	.657	25	.943**	40	.885*
11	.943**	26	.771	41	.943**
12	1.000**	27	.829*	42	.885*
13	.829*	28	.829*	43	.885*
14	.400	29	.885*	44	1.000**
15	.771	30	1.000**	45	.857*

* ค่า ρ มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

** ค่า ρ มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ .01

ตาราง 24 แสดงสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความเห็นของครูที่ทำการสอนมาแล้วตั้งแต่ 11-15 ปี กับของครูที่ทำการสอนมาแล้วตั้งแต่ 16-20 ปี

ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับผู้ปกครอง		ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับครู		ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับเพื่อน	
เหตุการณ์ข้อที่	ρ	เหตุการณ์ข้อที่	ρ	เหตุการณ์ข้อที่	ρ
1	.542	16	.743	31	.829*
2	.343	17	.542	32	.771
3	-.086	18	.943**	33	.885*
4	.885*	19	.943**	34	1.000**
5	.976	20	.943**	35	.771
6	.885*	21	.829*	36	.829*
7	.885*	22	.829*	37	.829*
8	.943*	23	.885*	38	.629
9	.771	24	1.000**	39	.885*
10	.943**	25	.829*	40	.943**
11	1.000**	26	.600	41	.829*
12	.943**	27	.885*	42	1.000**
13	.771	28	.600	43	.885*
14	.857*	29	.943*	44	.657
15	.885*	30	.885*	45	.943**

* ค่า ρ มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

** ค่า ρ มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ .01

ตาราง 25 แสดงสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความเห็นของครูที่ทำการสอนมาแล้วตั้งแต่ 11-15 ปี กับของครูที่ทำการสอนมาแล้วตั้งแต่ 21-30 ปี

ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับผู้ปกครอง		ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับครู		ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับเพื่อน	
เหตุการณ์ข้อที่	ρ	เหตุการณ์ข้อที่	ρ	เหตุการณ์ข้อที่	ρ
1	.943 **	16	.914 *	31	.943 *
2	.457	17	.829 *	32	.486
3	.829 *	18	.829 *	33	.943 **
4	.885 *	19	1.000 **	34	1.000 **
5	.800	20	.943 **	35	.686
6	.885 *	21	1.000 **	36	.771
7	.943 **	22	1.000 **	37	.976 *
8	1.000 **	23	1.000 **	38	.257
9	.943 **	24	.771	39	.845 *
10	.771	25	.829 *	40	1.000 **
11	1.000 **	26	.829 *	41	1.000 **
12	1.000 **	27	1.000 **	42	.771
13	.943 **	28	.600	43	.943 **
14	.800	29	.943 **	44	.943 **
15	.771	30	.943 **	45	1.000 **

* ค่า ρ มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

** ค่า ρ มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ .01

ตาราง 26 แสดงสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความเห็นของครูที่ทำการสอนมาแล้วตั้งแต่ 16-20 ปี กับของครูที่ทำการสอนมาแล้วตั้งแต่ 21-30 ปี

ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับผู้ปกครอง		ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับครู		ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับเพื่อน	
เหตุการณ์ข้อที่	ρ	เหตุการณ์ข้อที่	ρ	เหตุการณ์ข้อที่	ρ
1	1.000**	16	.600	31	.885*
2	.714	17	.829*	32	1.000**
3	.771	18	.771	33	.943**
4	.771	19	.943**	34	1.000**
5	.829*	20	.885*	35	1.000**
6	1.000**	21	.829*	36	.771
7	.943**	22	.829*	37	.885
8	.943**	23	.885*	38	.686
9	.829*	24	.771	39	1.000**
10	.714	25	1.000**	40	.943**
11	1.000**	26	.542	41	.829*
12	.943**	27	.943*	42	.771
13	.714	28	1.000**	43	.771
14	.620	29	.885*	44	.771
15	.771	30	.943*	45	.829*

* ค่า ρ มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

** ค่า ρ มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ .01

ตาราง 27 แสดงสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความเห็นของครูที่ทำการสอนมาแล้วไม่เกิน 5 ปี กับของครูที่ทำการสอนมาแล้วนานกว่า 30 ปี

ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับผู้ปกครอง		ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับครู		ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับเพื่อน	
เหตุการณ์ข้อที่	ρ	เหตุการณ์ข้อที่	ρ	เหตุการณ์ข้อที่	ρ
1	1.000**	16	.743	31	.885*
2	.771	17	.486	32	.885*
3	.714	18	.885*	33	.943**
4	.829*	19	1.000**	34	.976**
5	.857*	20	1.000**	35	.885*
6	1.000**	21	.943**	36	.885*
7	.885*	22	.657	37	.885*
8	.885*	23	.943**	38	-.257
9	.829*	24	.657	39	.885*
10	.885*	25	.943**	40	.228
11	.829*	26	.800*	41	.885*
12	.885*	27	.829*	42	.714
13	.371	28	.600	43	1.000**
14	.829*	29	1.000**	44	.657
15	.771	30	.829*	45	1.000**

* ค่า ρ มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

** ค่า ρ มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ .01

ตาราง 28 แสดงสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความเห็นของครูที่ทำการสอนมาแล้วตั้งแต่ 6-10 ปี กับของครูที่ทำการสอนมาแล้วนานกว่า 30 ปี

ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับผู้ปกครอง		ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับครู		ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับเพื่อน	
เหตุการณ์ข้อที่	ρ	เหตุการณ์ข้อที่	ρ	เหตุการณ์ข้อที่	ρ
1	.914*	16	.743	31	1.000**
2	.829*	17	.429	32	.600
3	.885*	18	.829*	33	.829*
4	.943**	19	.771	34	.914*
5	.914*	20	.943**	35	.885*
6	.943**	21	1.000**	36	.771
7	.943**	22	.429	37	.943**
8	.943**	23	1.000**	38	-.029
9	.771	24	.885*	39	.885*
10	.885*	25	.943**	40	.657
11	.714	26	.914*	41	.829*
12	1.000**	27	.829*	42	.771
13	1.000**	28	.600	43	1.000**
14	.857*	29	.943**	44	.829*
15	.542	30	.943**	45	.976**

* ค่า ρ มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

** ค่า ρ มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ .01

ตาราง 29 แสดงสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความเห็นของครูที่ทำการสอนมาแล้วตั้งแต่ 11-15 ปี กับของครูที่ทำการสอนมาแล้วนานกว่า 30 ปี

ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับผู้ปกครอง		ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับครู		ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับเพื่อน	
เหตุการณ์ข้อที่	ρ	เหตุการณ์ข้อที่	ρ	เหตุการณ์ข้อที่	ρ
1	.914 *	16	.829 *	31	.885 *
2	.600	17	.657	32	.771
3	.943 **	18	.829 *	33	.885 *
4	.943 **	19	.171	34	.976 **
5	.914 *	20	.943 **	35	.885 *
6	.885 *	21	.829 *	36	.829 *
7	1.000 **	22	.771	37	.914 *
8	.943 **	23	1.000 **	38	.257
9	.771	24	.885 *	39	1.000 **
10	.943 *	25	.885 *	40	.771
11	.829 *	26	.857 *	41	.943 **
12	1.000 **	27	.771	42	.885 *
13	.943 **	28	.600	43	.943 **
14	1.000 **	29	1.000 **	44	.771
15	.829 *	30	.829 *	45	.943 **

* ค่า ρ มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

** ค่า ρ มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ .01

ตาราง 30 แสดงสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความเห็นของครูที่ทำการสอนมาแล้วตั้งแต่ 16-20 ปี กับของครูที่ทำการสอนมาแล้วนานกว่า 30 ปี

ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับผู้ปกครอง		ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับครู		ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับเพื่อน	
เหตุการณ์ข้อที่	ρ	เหตุการณ์ข้อที่	ρ	เหตุการณ์ข้อที่	ρ
1	.976**	16	.743	31	.943**
2	.829*	17	.429	32	1.000**
3	.829*	18	.885*	33	.829*
4	.943**	19	.829*	34	.976**
5	.857*	20	.916**	35	.771
6	1.000**	21	.771	36	1.000**
7	.885*	22	.771	37	1.000**
8	1.000**	23	.885*	38	-.286
9	1.000**	24	.885*	39	.885*
10	.829*	25	.829*	40	.600
11	.829*	26	.857*	41	.771
12	.943**	27	.771	42	.885*
13	.885*	28	.600	43	.943**
14	.829*	29	.943**	44	.800
15	.542	30	.829*	45	1.000**

* ค่า ρ มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

** ค่า ρ มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ .10

ตาราง 31 แสดงสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความเห็นของครูที่ทำการสอนมาแล้วตั้งแต่ 21-30 ปี กับของครูที่ทำการสอนมาแล้วนานกว่า 30 ปี

ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับผู้ปกครอง		ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับครู		ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับเพื่อน	
เหตุการณ์ข้อที่	ρ	เหตุการณ์ข้อที่	ρ	เหตุการณ์ข้อที่	ρ
1	1.000**	16	.743	31	.943**
2	.885*	17	.486	32	1.000**
3	.943**	18	.771	33	.943**
4	.943**	19	.771	34	.976**
5	.771	20	.885*	35	.771
6	1.000**	21	.829*	36	.771
7	.943**	22	.771	37	.885*
8	.943**	23	1.000**	38	-.029
9	.829*	24	.542	39	.885*
10	.885*	25	.829*	40	.771
11	.829*	26	.743	41	.943**
12	1.000**	27	.829*	42	.771
13	.829*	28	.600	43	.885*
14	.771	29	.943**	44	.829*
15	.771	30	.943**	45	.829*

* ค่า ρ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** ค่า ρ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01

3. ผลของการเปรียบเทียบความเห็นของนักเรียน โดยแยกพิจารณาตาม อายุ เพศ และประเภทของโรงเรียน

ตาราง 32 แสดงสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นของนักเรียนที่อายุต่ำกว่า 14 ปี กับของนักเรียนที่อายุตั้งแต่ 14 ปีขึ้นไป

ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับผู้ปกครอง		ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับครู		ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับเพื่อน	
เหตุการณ์ข้อที่	ρ	เหตุการณ์ข้อที่	ρ	เหตุการณ์ข้อที่	ρ
1	.943**	16	.771	31	1.000**
2	.943**	17	.943**	32	.829*
3	.943**	18	1.000**	33	.943**
4	1.000**	19	.943**	34	.885*
5	.914*	20	1.000**	35	.943**
6	1.000**	21	.829*	36	1.000**
7	.943**	22	.943**	37	1.000**
8	.943**	23	.771	38	.829*
9	.943**	24	.943**	39	.885*
10	.943**	25	.943**	40	1.000**
11	1.000**	26	.943**	41	.829*
12	.943*	27	1.000**	42	.885*
13	1.000**	28	1.000**	43	1.000**
14	1.000**	29	.943**	44	.943**
15	.885*	30	1.000**	45	.943**

*ค่า ρ มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

**ค่า ρ มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ตาราง 33 แสดงสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความเห็นของนักเรียนชายกับของนักเรียนหญิง

ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง		ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครู		ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับเพื่อน	
เหตุการณ์ข้อที่	ρ	เหตุการณ์ข้อที่	ρ	เหตุการณ์ข้อที่	ρ
1	.714	16	.943**	31	.943**
2	.885*	17	.657	32	.600
3	.943**	18	1.000**	33	1.000**
4	.771	19	.771	34	.943**
5	.914*	20	1.000**	35	.771
6	.943**	21	.771	36	.943**
7	.657	22	1.000**	37	.943**
8	.943**	23	1.000**	38	.829*
9	.800	24	.943**	39	.885*
10	.885*	25	.943**	40	.943**
11	.943**	26	.943**	41	.714
12	.885*	27	1.000**	42	.829*
13	.771	28	1.000**	43	1.000**
14	.771	29	.943**	44	.829*
15	.800	30	1.000**	45	.943**

* ค่า ρ มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

** ค่า ρ มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ .01

ตาราง 34 แสดงสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความเห็นของกลุ่มนักเรียนในโรงเรียนรัฐบาล กับของกลุ่มนักเรียนในโรงเรียนราษฎร์

ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับผู้ปกครอง		ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับครู		ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับเพื่อน	
เหตุการณ์ข้อที่	ρ	เหตุการณ์ข้อที่	ρ	เหตุการณ์ข้อที่	ρ
1	1.000**	16	.943**	31	1.000**
2	1.000**	17	.943**	32	.829*
3	1.000**	18	.943**	33	1.000**
4	.829*	19	.943**	34	.943**
5	.943**	20	.943**	35	.829*
6	.943**	21	1.000**	36	1.000**
7	.943**	22	.771	37	.943**
8	.943**	23	.943**	38	.829*
9	.943**	24	.943**	39	.943**
10	.943**	25	.943**	40	1.000**
11	.943**	26	.829*	41	.885*
12	.885*	27	.943**	42	1.000**
13	.943*	28	1.000**	43	.943**
14	1.000**	29	.943**	44	1.000**
15	.943**	30	1.000**	45	.943**

* ถ้า ρ มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

** ถ้า ρ มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ .01

ตาราง 35 แสดงสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความเห็นของนักเรียนในโรงเรียนชายกับของนักเรียนในโรงเรียนสหศึกษา

ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง		ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครู		ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับเพื่อน	
เหตุการณ์ข้อที่	ρ	เหตุการณ์ข้อที่	ρ	เหตุการณ์ข้อที่	ρ
1	.943**	16	1.000**	31	.885*
2	.885*	17	.657	32	.943**
3	1.000**	18	1.000**	33	.943**
4	.885*	19	.943**	34	.943**
5	.943**	20	.885*	35	.943**
6	.976**	21	.714	36	.829*
7	.771	22	.771	37	.885*
8	.943**	23	.943**	38	.829*
9	.829*	24	.885*	39	1.000**
10	.885*	25	.914*	40	1.000**
11	.943**	26	.714	41	.714
12	.943**	27	.914*	42	.857*
13	.771	28	.943**	43	.943**
14	.885*	29	1.000**	44	.885*
15	.943**	30	1.000**	45	.943**

* ถ้า ρ มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

** ถ้า ρ มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ .01

ตาราง 36 แสดงสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นของนักเรียนในโรงเรียนหญิง กับของนักเรียนในโรงเรียนสหศึกษา

ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับผู้ปกครอง		ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับครู		ความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียนกับเพื่อน	
เหตุการณ์ข้อที่	ρ	เหตุการณ์ข้อที่	ρ	เหตุการณ์ข้อที่	ρ
1	.714	16	.943**	31	.943**
2	1.000**	17	1.000**	32	.657
3	.943**	18	1.000**	33	1.000**
4	.943**	19	.771	34	1.000**
5	.885*	20	1.000**	35	.829*
6	.943**	21	.657	36	.943**
7	.771	22	.829*	37	.943**
8	1.000**	23	.943**	38	.829*
9	.943*	24	.943**	39	.885*
10	1.000**	25	.857*	40	.943**
11	.943**	26	.771	41	.885*
12	1.000**	27	.914*	42	1.000**
13	.943**	28	1.000**	43	.943**
14	.943**	29	.943**	44	1.000**
15	.885*	30	.943**	45	.943**

* ค่า ρ มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

** ค่า ρ มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ .01

ตาราง 32-36 เปรียบเทียบความเห็นของนักเรียนโดยแยกพิจารณาตามอายุ เพศ และประเภทของโรงเรียน และแสดงให้เห็นว่ากลุ่มนักเรียนที่มีอายุตั้งแต่ 14 ปีขึ้นไป กับกลุ่มที่มีอายุต่ำกว่า 14 ปี นักเรียนชายกับนักเรียนหญิง นักเรียนโรงเรียนรัฐบาลกับนักเรียนโรงเรียนราษฎร์ และนักเรียนในโรงเรียนชายหรือโรงเรียนหญิง กับนักเรียนในโรงเรียนสหศึกษามีความเห็นไม่แตกต่างกันในการตัดสินพฤติกรรมตอบสนองที่ขัดกับสังคมในทุก ๆ เหตุการณ์ที่กำหนดให้

สรุปและอภิปรายผล

การวิจัยนี้มีความมุ่งหมายเพื่อสำรวจพฤติกรรมของนักเรียนวัยรุ่นที่ขัดกับสังคมในทัศนะของครูและของนักเรียนวัยรุ่น โดยเปรียบเทียบความเห็นของบุคคลทั้งสองฝ่ายว่าสอดคล้องหรือขัดแย้งกันมากน้อยเพียงไร ในส่วนที่เกี่ยวกับพฤติกรรมต่าง ๆ ที่ขัดกับสังคม

การศึกษานี้กระทำกับนักเรียนวัยรุ่นที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และปีที่ 5 ในโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 2511 จำนวน 992 คน และกับครูในโรงเรียนดังกล่าวอีกจำนวน 813 คน

พฤติกรรมดังกล่าวแม้จะมีได้บังเกิดขึ้นในขณะที่ทำการวิจัยก็ตาม แต่ก็เป็นเรื่องทีุ่ดขณะผู้วิจัยได้รวบรวมจากประสบการณ์ของครู และจัดเข้าเป็นประเภทของการตอบสนองต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ 45 ข้อในแบบที่สร้างขึ้น ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับพ่อแม่ ระหว่างเด็กกับครู และระหว่างเด็กกับเพื่อน ในแต่ละเหตุการณ์ดังกล่าวมีการตอบสนองที่เป็นไปได้ 6 ประเภทด้วยกัน สำหรับให้นักเรียนและครูพิจารณาและตัดสินใจว่าประเภทใดขัดกับสังคมมากที่สุดเป็นอันดับ 1 และประเภทใดขัดมากรองลงมาเป็นอันดับ 2 และ 3

หลังจากนับความถี่ที่การตอบสนองแต่ละประเภทในเหตุการณ์แต่ละเรื่อง ถูกจัดอันดับว่าขัดกับสังคมมากน้อยเพียงใดแล้ว ก็ได้คำนวณหาคะแนนเพื่อนำมาใช้เป็นเกณฑ์สำหรับจัดอันดับของการตอบสนองในแต่ละเหตุการณ์ และได้หาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างอันดับจากการตัดสินใจของครูและของนักเรียนในเหตุการณ์แต่ละข้อตามตัวแปรต่าง ๆ ซึ่งได้ผลดังนี้.—

1. โดยทั่วไปในเหตุการณ์ส่วนใหญ่ที่กำหนดให้ ครูกับนักเรียนมีความเห็นสอดคล้องกัน แต่ถ้าพิจารณาเหตุการณ์เหล่านั้นทีละด้าน พบว่า ครูกับนักเรียนยังมีความเห็นขัดแย้งกันบางเรื่อง กล่าวคือในด้านความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง มีความเห็นขัดแย้งกันด้วยเรื่องเกี่ยวกับโรงเรียน และในด้านความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครู มีความเห็นขัดแย้งกันด้วยเรื่องระเบียบวินัย
2. ครูชายกับครูหญิงมีความเห็นสอดคล้องกัน ในเหตุการณ์ส่วนใหญ่ทุกด้าน
3. ครูโรงเรียนรัฐบาลกับครูโรงเรียนราษฎร์ มีความเห็นไม่แตกต่างกันในเรื่องพฤติกรรมตอบสนองที่ขัดกับสังคม

4. ครูที่สอนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นกับครูที่สอนมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือครูที่สอนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นหรือตอนปลายกับครูที่สอนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นกับตอนปลาย มีความเห็นสอดคล้องกัน แต่อย่างไรก็ตามครูสอนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นหรือตอนปลายที่ ต้องสอนนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาด้วย มีความเห็นในเรื่องดังกล่าวแตกต่างออกไป จากครูที่มีได้สอนนักเรียนชั้นประถมศึกษา

5. ครูที่ทำการสอนมาแล้วในช่วงเวลาต่าง ๆ กัน (ไม่นับกลุ่มที่ทำการสอนมาแล้ว นานกว่า 30 ปี) มีความเห็นไม่แตกต่างกันในเรื่องพฤติกรรมที่ขัดกับสังคม แต่ถ้าเปรียบเทียบครูดังกล่าวแต่ละกลุ่มกับครูที่ทำการสอนมาแล้วนานกว่า 30 ปี พบว่ามีความเห็นเป็น อิสระจากกัน โดยเฉพาะเหตุการณ์ด้านความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับเพื่อน ๆ

6. ไม่พบความแตกต่างในความเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องพฤติกรรมตอบสนอง ที่ขัดกับสังคมไม่ว่าจะแยกเปรียบเทียบตาม อายุ เพศ หรือประเภทของโรงเรียน

จากผลการวิจัยที่กล่าวแล้วจะเห็นได้ว่า แม้นักเรียนกับครูในกลุ่มตัวอย่างจะมีความ เห็นสอดคล้องกันเป็นส่วนใหญ่ในเรื่องพฤติกรรมที่ขัดกับสังคม แต่ในบางเหตุการณ์ด้าน ความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับผู้ปกครอง และระหว่างเด็กกับครูในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน นักเรียนกับครูมีความเห็นไม่ตรงกันดังที่ปรากฏในเหตุการณ์ ข้อ 6 และ 17 ตามลำดับ ดังนี้.—

เหตุการณ์ข้อ 6 มีว่า “มีนักเรียนชั้น มศ. 3 ได้รับการขอร้องจากทางโรงเรียนให้ ช่วยครูกระทำกิจกรรมบางอย่างในตอนเย็น เนื่องจากครูไม่อาจติดต่อกับผู้ปกครองของมีง ได้โดยตรง จึงขอร้องให้มีงช่วยชี้แจงความจำเป็นแก่ผู้ปกครอง ในการที่ต้องกลับบ้านเย็น ในวันนั้นด้วย เมื่อเสร็จหน้าที่ซึ่งครูขอร้องให้ช่วยทำแล้ว เขาได้...” ในเหตุการณ์ข้อนี้ ครู เห็นว่า พฤติกรรมตอบสนองที่ขัดกับสังคมมากที่สุดได้แก่ข้อพฤติกรรมที่ว่า “ปดผู้ปกครอง ว่าครูกักตัวไว้เป็นการลงโทษเพื่อให้ผู้ปกครองเห็นใจตนและทำหิครู” (การพูดใส่ร้ายป้ายสี ผู้อื่นเพื่อเอาตัวรอด) แต่นักเรียนเห็นว่ากรกระทำเช่นนั้นขัดกับสังคมน้อย และเห็นว่าที่ขัด กับสังคมมากที่สุดคือ “ชี้แจงให้ผู้ปกครองเข้าใจอย่างดี แล้วอ้างเหตุผลเดิมในวันต่อไปทั้งๆ ที่ครูไม่ได้ขอร้องให้อยู่ช่วย แต่ตนต้องการไปไกลที่อื่น” (การพูดแอบอ้างผู้อื่น เพื่อเป็น ประโยชน์แก่ตัวเอง)

ส่วนเหตุการณ์ข้อ 17 มีว่า ในการสอบประจำภาคชั้น มศ. 1 ภายใต้การควบคุม ของครูประจำชั้น นักเรียนบางคนไม่สามารถจะตอบคำถามในข้อสอบได้ เขาจึง...” ใน

เหตุการณ์ข้อนี้ครูเห็นว่า การลอกคำตอบจากโน้ตที่ลักลอบนำติดตัวเข้ามาในห้องสอบ (การทุจริตในการทำงาน) เป็นพฤติกรรมที่ขัดกับสังคมมากที่สุด แต่นักเรียนกลับเห็นว่าการเขียนคำหยาบคายต่าง ๆ ลงในกระดาษคำตอบ (การแสดงความไม่สุภาพในเชิงก้าวร้าวต่อผู้อื่น) เป็นพฤติกรรมที่ขัดกับสังคมมากที่สุด

ความเห็นของครูและของนักเรียนที่แตกต่างกันนี้อาจถือได้ว่าเป็นความแตกต่างระหว่างวัยในด้านค่านิยมทางสังคม หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ เป็นความแตกต่างในด้านความนึกคิดอันเกี่ยวกับสิ่งที่ดี ที่เหมาะและที่เป็นประโยชน์ ซึ่งสังคมปรารถนา เพราะเห็นว่าเป็นสิ่งสวยงามและถูกต้องตามหลักศีลธรรม ค่านิยมจึงเปรียบเสมือนเป็นผู้แนะนำให้สมาชิกในวัฒนธรรมหนึ่ง ๆ รู้ว่า อะไรบ้างเป็นสิ่งที่มีความสำคัญหรือไม่มี คลินาร์ด (Clinard, 1968) ได้ชี้ให้เห็นว่าค่านิยมทางสังคม นอกจากจะเป็นคุณลักษณะที่สมาชิกในสังคมมีส่วนร่วมกันแล้วยังเป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดสวัสดิภาพแก่ส่วนรวมด้วย ค่านิยมตามความเห็นของ โกลด์ชมิทท์ (Goldschmidt, 1960) จึงเป็นผู้ชี้แนวทางการกระทำ และเป็นหลักแห่งความประพฤติของบุคคล

ตามปรกติเด็ก ๆ จะได้รับคำแนะนำสั่งสอนจากผู้ใหญ่ให้รู้จักประพฤติตนในทางที่เหมาะสมที่ควร และมีโอกาสได้พบเห็นว่าผู้ที่ประพฤติตนตามค่านิยมของสังคมจะได้รับการยกย่องนับถือ แต่ผู้ที่ประพฤติขัดกับสังคมจะไม่ได้รับการยกย่องนับถือแต่อย่างใด และถึงแม้ว่าเด็กจะมีได้รับเอาค่านิยมต่าง ๆ เข้าไว้ในตนโดยตรงก็ตาม แต่ก็ได้เรียนรู้ถึงการกระทำทั้งหลายทั้งปวงที่ก่อให้เกิดศิริมงคลอันเป็นสัญลักษณ์แห่งค่านิยมนั้น ๆ โกลด์ชมิทท์ (Goldschmidt, 1960) ได้กล่าวถึงหลักความจริงอีกข้อหนึ่งว่า เราทุกคนมิได้เรียนรู้หรือได้รับค่านิยมเข้าไว้ในตนในระดับเดียวกันหมด ในการปฏิบัติหน้าที่การงานใดๆ ก็ตามบุคคลที่ไม่สามารถปฏิบัติตามค่านิยม ย่อมได้รับความลำบากทั้งในด้านส่วนตัวและสังคม เพราะว่าผู้ที่ไม่ได้รับการยอมรับจากสังคมนั้น ย่อมจะเกิดมีความข้องคับใจ และสถานการณ์อันนี้แหละที่จะนำไปสู่พฤติกรรมที่ต่อต้านสังคม

ผลการวิจัยที่น่าสนใจอีกข้อหนึ่ง คือ ครูที่เกี่ยวข้องกับเด็กหรือสอนเด็กทั้งในระดับประถมและมัธยมศึกษา จะมีความเห็นเรื่องพฤติกรรมที่ขัดกับสังคมต่างไปจากครูที่สอนเด็กชั้นมัธยมศึกษาเพียงระดับเดียว เป็นความจริงที่ว่า การเกี่ยวข้องกับเด็ก ๆ ในหลายระดับอายุ ย่อมทำให้ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการตัดสินเรื่องพฤติกรรมที่ขัดกับสังคมเปลี่ยนไป ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะครูกคิดว่า ผู้ใหญ่โดยปรกติแตกต่างไปจากเด็กในด้านพัฒนาการ ทางด้าน

บุคลิกภาพ ทางด้านการเรียนรู้ และตัวแปรอื่น ๆ เช่น ทักษะคิด และความขี้สงสัย
เป็นต้น แม้จะเป็นเรื่องระหว่างเด็กโตกับเด็กเล็ก สิ่งเหล่านี้ก็ยังแตกต่างกัน ยกตัวอย่างเช่น
ในเหตุการณ์ข้อ 42 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับเพื่อนต่างประเทศที่ว่า “สมศรี เป็นเด็ก
หญิงหน้าตาสวยที่สุดในชั้น มศ. 2 นักเรียนชายร่วมชั้นบางคนมักจะ...” ครูที่สอนนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเพียงระดับเดียว เห็นว่า ข้อพฤติกรรม “ดักรังแกสมศรีกลางทาง”
เป็นพฤติกรรมตอบสนองที่ขัดกับสังคมมากที่สุด แต่ครูที่สอนเด็กชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
และชั้นประถมศึกษาเห็นว่า ข้อพฤติกรรม “พูดจาเกี้ยวพาราสี” เป็นพฤติกรรมที่ขัดกับ
สังคมมากที่สุด

ประสบการณ์ของครูทางด้านการสอน ก็มีส่วนทำให้ครูมีความเห็นต่างกันในเรื่อง
พฤติกรรมที่ขัดกับสังคม ดังผลการวิจัยครั้งนี้ที่แสดงให้เห็นว่า ครูที่เคยทำการสอนมาแล้ว
นานกว่า 30 ปี มีความเห็นเรื่องพฤติกรรมที่ขัดกับสังคมแตกต่างกับครูที่เคยทำการสอนมา
แล้วไม่เกิน 30 ปี นี่อาจถือได้ว่าครูต่างรุ่นกัน ที่ได้ผ่านชีวิตวัยรุ่นในยุคหรือสมัยที่มีสภาพ
แวดล้อมทางสังคม ทางเศรษฐกิจการเมือง และระบบการศึกษาที่แตกต่างกัน ย่อมมีความ
เห็นในเรื่องพฤติกรรมที่ขัดกับสังคมต่างกัน และถ้าพิจารณา พัฒนาการทางด้านวิทยาศาสตร์
และเทคโนโลยีเข้าร่วมด้วย ความแตกต่างของระบบหรือสภาวะในสองสมัยดังกล่าวย่อมมี
เป็นทวีคูณ โดยเฉพาะความแตกต่างทางด้านเศรษฐกิจและสังคมย่อมก่อให้เกิดการเปลี่ยน-
แปลงทางด้านการดำเนินชีวิต อันหมายถึงการเปลี่ยนแปลงในด้านความคิดเห็น ทักษะคิด
ความเชื่อถือและระบบค่านิยม เหตุแห่งความเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่กล่าวมาแล้ว อาจยังผลให้
การตัดสินเรื่องพฤติกรรมซึ่งเกี่ยวข้องกับค่านิยมแตกต่างกันไป ตัวอย่างของเรื่องนี้เห็น
ได้จากการตัดสิน การตอบสนองในเหตุการณ์ข้อ 38 ที่ว่า “ปรกติ จันทิมา หาเวลาทำ
การบ้านที่บ้านไม่มีใครได้ เนื่องจากมีน้องหลายคนมารบกวน จึงพยายามหาเวลาทำเสียให้
เสร็จที่โรงเรียนในตอนเช้าก่อนเข้าห้องเรียนบ้าง ระหว่างพักเที่ยงบ้าง และหลังจากโรงเรียน
เลิกแล้วในตอนบ่ายบ้าง แต่มีอยู่บ่อยๆ ที่เพื่อน...” ในเหตุการณ์ข้อนี้ครูที่ทำการสอนมา
แล้วนานกว่า 30 ปี มีความเห็นว่า การ “พูดจากระทอกกระเทียบให้จันทิมา เกิดความละ
อายที่จะทำงานต่อไป” เป็นพฤติกรรมที่ขัดกับสังคมมากที่สุด ส่วนครูที่ทำการสอนมาแล้วไม่
เกิน 30 ปี เห็นว่าการ “แอบนำสมุดทำงานของจันทิมาไปซ่อนเสีย” เป็นพฤติกรรมตอบ
สนองที่ขัดกับสังคมมากที่สุด

ปัจจุบันเรามากจะได้ยินได้ฟังผู้ใหญ่รุ่นบิดามารดา และรุ่นปู่ย่าตายายกล่าวเสมอว่า
เด็กสมัยนี้คือรุ่นไม่ค่อยเคารพยำเกรงหรือเชื่อฟังผู้ใหญ่ แต่งตัวไม่สุภาพ ไร้ทรงผมแปลก ๆ

เหล่านี้เป็นต้น ความประพฤติกทำนองนี้แม้จะไม่เป็นที่พอใจของผู้สูงอายุก็ตาม แต่ถ้าพิจารณาในด้านความแตกต่างระหว่างความเห็นของบุคคลที่ต่างวัยกัน อาจกล่าวได้ว่าเป็นเรื่องธรรมดาที่มักจะพบกันอยู่เสมอในทุกสังคม และเป็นผลที่สืบเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงครรลองชีวิตของคนแต่ละวัยในแต่ละสมัยนั่นเอง ดังนั้นในบางกรณีที่บุคคลต่างวัยมีความเห็นไม่ตรงกัน การปรับปรังว่าฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดเป็นฝ่ายผิด อาจไม่ใช่เป็นการกระทำที่ถูกต้องเสมอไป แต่ถ้ามองกรณีเช่นนี้เกิดขึ้นโดยที่ทั้งสองฝ่ายต่างพยายามเข้าใจกัน ความขัดแย้งต่าง ๆ ระหว่างวัยย่อมจะลดน้อยลงไป

การวิจัยในสองตอนต่อไปนี้เป็นการศึกษาเปรียบเทียบนักเรียนที่มีพฤติกรรมคล้อยตามสังคมกับนักเรียนที่มีพฤติกรรมขัดกับสังคม ว่ามีลักษณะต่างกันหรือไม่ในด้านความคิดสร้างสรรค์ ความเกรงใจ ลักษณะความเป็นผู้นำ มโนภาพแห่งตน ความวิตกกังวล และความต้องการสัมฤทธิ์ผล ซึ่งผลจากการวิจัยแสดงว่า นักเรียนที่ประพฤติกคล้อยตามสังคมมีความคิดสร้างสรรค์ มโนภาพแห่งตน และความต้องการสัมฤทธิ์ผล สูงกว่า แต่มีความเกรงใจ และลักษณะความเป็นผู้นำไม่แตกต่างไปจากนักเรียนที่ประพฤติกขัดกับสังคม ส่วนในด้านความวิตกกังวลนั้น นักเรียนที่ประพฤติกขัดกับสังคมมีมากกว่านักเรียนที่ประพฤติกคล้อยตามสังคม ดังที่ สุจินต์ ปรีชามารถ (2515) และจำรัส บุญญานันต์ (2515) รายงานไว้ในปริญญาานิพนธ์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษา การศึกษาค้นคว้าที่ปรากฏในปริญญาานิพนธ์สองฉบับนี้จัดเป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัยพฤติกรรมของเด็กไทยวันรุ่นที่ขัดกับสังคม

ตอนที่ 2

ความคิดสร้างสรรค์ ความเกรงใจ และลักษณะความเป็นผู้นำ ของนักเรียนที่ประพฤติคล้อยตามและที่ขัดกับสังคม

ความมุ่งหมาย

ในการวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัยมีความมุ่งหมายดังต่อไปนี้

1. เปรียบเทียบนักเรียนที่ประพฤติคล้อยตามสังคมกับนักเรียนที่ประพฤติขัดกับสังคมว่า มีความคิดสร้างสรรค์แตกต่างกันหรือไม่
2. เปรียบเทียบนักเรียนที่ประพฤติคล้อยตามสังคมกับนักเรียนที่ประพฤติขัดกับสังคมว่ามีความเกรงใจแตกต่างกันหรือไม่
3. เปรียบเทียบนักเรียนที่ประพฤติคล้อยตามสังคมกับนักเรียนที่ประพฤติขัดกับสังคมว่า มีลักษณะความเป็นผู้นำแตกต่างกันหรือไม่
4. หาความสัมพันธ์ระหว่างความคิดสร้างสรรค์ ความเกรงใจ และลักษณะความเป็นผู้นำของนักเรียนในกลุ่มที่ประพฤติคล้อยตามสังคมและที่ประพฤติขัดกับสังคม

ขอบเขตของการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2514 ในโรงเรียนรัฐบาล เขตนครหลวงกรุงเทพธนบุรี นักเรียนเหล่านี้เป็นเด็กที่ประพฤติขัดกับสังคม และเด็กที่ประพฤติคล้อยตามสังคม ซึ่งครูประจำชั้นและครูแนะแนวเป็นผู้คัดเลือก โดยตัดสินจากเกณฑ์ที่กำหนดให้

2. ตัวแปรอิสระได้แก่ความประพฤติของนักเรียน (คล้อยตามสังคม, ขัดกับสังคม) และเพศ ส่วนตัวแปรตามได้แก่ ความคิดสร้างสรรค์ ความเกรงใจ และลักษณะความเป็นผู้นำ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึงความสามารถที่จะรวบรวมสิ่งที่มีความสัมพันธ์กันเข้าเป็นสิ่งใหม่ รูปใหม่ และอาจนำไปใช้ในแง่ใดแง่หนึ่งได้ ความสามารถอันนี้แสดงออกโดยการตอบสนองต่อสิ่งเร้า โดยสิ่งเร้านั้นจะเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดความคิดต่อเรื่องสัมพันธ์กันไปจนถึงสิ้นสุดกระบวนการ ในกระบวนการคิดนี้ตอนแรกจะนึกถึงสิ่งธรรมดาทั่วไปก่อน ต่อ

จากนั้นจะระลึกถึงสิ่งที้อยๆ ยากขึ้น คนที่ระลึกได้มากจะเป็นคนที่มีความคิดสร้างสรรค์สูง คนที่ระลึกได้น้อยก็จะเป็นคนที่มีความคิดสร้างสรรค์ต่ำ ในการวิจัยครั้งนี้ ความคิดสร้างสรรค์วัดออกมาเป็นคะแนนได้โดยแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์

2. ความเกรงใจ เป็นลักษณะหรือความรู้สึกของบุคคลที่ใช้เพื่อรักษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลให้คงที่หรือดีขึ้น และวัดออกมาเป็นคะแนนได้โดยแบบสอบถามความเกรงใจ

3. ลักษณะความเป็นผู้นำ หมายถึงลักษณะของความสามารถในการนำและดำเนินกิจกรรมของกลุ่มไปสู่เป้าหมายที่กลุ่มกำหนดไว้ รวมทั้งความสามารถในการนำกลุ่มเพื่อแก้ปัญหา และเพื่อรักษาวินัยหรือกำลังใจของกลุ่มด้วย ลักษณะของความเป็นผู้นำในการวิจัยนี้วัดออกมาเป็นคะแนนได้ด้วยแบบสอบถามลักษณะความเป็นผู้นำ

4. นักเรียนที่ประพฤติดัดกับสังคม หมายถึงนักเรียนที่ครูประจำชั้นหรือครูแนะแนวลงความเห็นว่าประพฤติดัดกับระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน และประพฤตินั้นไม่เหมาะสมกับสภาพความเป็นนักเรียน เกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินว่านักเรียนประพฤติดัดกับสังคมมีดังนี้

ก. แต่งกายผิดระเบียบของโรงเรียนบ่อยๆ

ข. ขาดเรียนบ่อยๆ โดยไม่ลาหรือแจ้งสาเหตุให้ทางโรงเรียนทราบ

ค. พูดยาไม่เรียบร้อย เช่น พูดยาคำหยาบโดยเฉพาะกับครู อาจารย์และเพื่อนต่างเพศ

ง. วางตัวไม่เหมาะสมกับกาลเทศะ

จ. ไม่สนใจการเรียน เช่น ไม่ส่งงานตามกำหนดเวลา ชอบคัดลอกงานเพื่อน มักรบกวนเพื่อนขณะที่ครูสอน หรือแสดงกิริยาไม่สนใจ ไม่รับผิดชอบงาน ฯลฯ

ฉ. เคยทุจริตในการสอบ ไม่ซื่อสัตย์ ไว้วางใจไม่ได้

ช. ชอบก่อเรื่องทะเลาะวิวาท ชักชวนเพื่อนก่อความไม่สงบกับบุคคลภายนอกหรือเพื่อนนักเรียนด้วยกัน เช่น ในขณะที่มีการแข่งขันกีฬา มักจะตะโกนเชียร์ทำนองทำร้ายฝ่ายตรงกันข้าม หรือผู้ตัดสิน

ซ. แสดงพฤติกรรมอื่นๆ ที่ครูเห็นว่านักเรียนไม่ควรกระทำ เกณฑ์ดังกล่าวนี้ได้จากผลการศึกษาค้นคว้าของสถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็ก ซึ่งได้รวบรวมพฤติกรรมของนักเรียนตามที่ครูเห็นว่าเป็นพฤติกรรมขัดกับสังคม (ในตอนที่ 1 ของการวิจัย)

5. นักเรียนที่ประพฤติคล้อยตามสังคม หมายถึงนักเรียนที่ครูประจำชั้นหรือครูแนะแนวเห็นว่า มีความประพฤติไม่เป็นไปตามเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ใช้ตัดสินว่านักเรียนประพฤติขัดกับสังคม

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา จำนวน 200 คน ของโรงเรียนรัฐบาล 6 โรงเรียน ในนครหลวงกรุงเทพมหานคร นักเรียนจำนวนนี้เป็นนักเรียนที่ประพฤติคล้อยตามสังคม 100 คน ชาย 53 คน หญิง 47 คน และเป็นนักเรียนที่ประพฤติขัดกับสังคม 100 คน ชาย 53 คน หญิง 47 คน ซึ่งครูประจำชั้นและครูแนะแนวได้คัดเลือกโดยใช้เกณฑ์ที่กำหนดให้

รายละเอียดเกี่ยวกับนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างจากโรงเรียนต่าง ๆ ได้แสดงไว้ในตาราง ตาราง 37 กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามโรงเรียน ประเภท และเพศ

โรงเรียน	คล้อยตามสังคม		ขัดกับสังคม		รวม
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	
ก.	21	5	21	5	52
ข.	7	3	7	3	20
ค.	10	2	10	2	24
ง.	15	—	15	—	30
จ.	—	27	—	27	54
ฉ.	—	10	—	10	20
รวม	53	47	53	47	200

เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล

1. แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งประกอบด้วยแบบทดสอบ 4 ฉบับ คือ ประโยชน์ของสิ่งของ ความเหมือนกัน ความหมายของภาพ และความหมายของเส้น
2. แบบสอบถามความเกรงใจ
3. แบบสอบถามลักษณะความเป็นผู้นำ
4. แบบสอบถามครูเกี่ยวกับนักเรียนที่มีพฤติกรรมขัดกับสังคม
5. แบบสอบถามภูมิหลังนักเรียน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้ Z test (Wallker and lev, 1953 : 155) เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ย (Mean) ของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกันในแต่ละตัวแปร โดยใช้สูตร

$$Z = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sigma_{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}}$$

เมื่อ Z แทน Z - statistic

$\bar{X}_1$, $\bar{X}_2$ แทน คะแนนเฉลี่ยของคะแนนชุดที่ 1 และชุดที่ 2 ตามลำดับ

$\sigma_{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}$ แทน Standard error ของความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของคะแนนชุดที่ 1 และชุดที่ 2

การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ใช้สูตร

$$r = \frac{N \Sigma XY - \Sigma X \Sigma Y}{\sqrt{[N \Sigma X^2 - (\Sigma X)^2] [N \Sigma Y^2 - (\Sigma Y)^2]}} \quad (\text{Garrett, 1966: 43})$$

เมื่อ r แทนค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

$\Sigma X \Sigma Y$ แทนผลรวมของผลคูณของคะแนน X กับ Y

ΣX , ΣY แทนผลรวมทั้งหมดของคะแนน X และผลรวมทั้งหมดของคะแนน Y ตามลำดับ

ΣX^2 , ΣY^2 แทนผลรวมทั้งหมดของ X^2 และผลรวมทั้งหมดของ Y^2

N แทนจำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมาย

1. ผลการเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ ความเกรงใจ และลักษณะความเป็นผู้นำ ระหว่างนักเรียนที่ประพฤติคล้อยตามสังคมกับนักเรียนที่ประพฤติขัดกับสังคม

ตาราง 38 แสดงการเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ ความเกรงใจ และลักษณะความเป็นผู้นำ ระหว่างนักเรียนที่ประพฤติคล้อยตามสังคมกับนักเรียนที่ประพฤติขัดกับสังคม

ตัวแปร	N	$\bar{X}$	$\sigma_{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}$	Z	
ความคิดสร้างสรรค์	คล้อยตามสังคม	100	77.2900	2.7925	** 2.7646
	ขัดกับสังคม	100	69.5700		
ความเกรงใจ	คล้อยตามสังคม	100	166.6800	12.4919	0.4755
	ขัดกับสังคม	100	190.7400		
ลักษณะความเป็นผู้นำ	คล้อยตามสังคม	100	136.7500	1.8810	0.6804
	ขัดกับสังคม	100			

** P < .01

ผลในตาราง 38 แสดงว่า นักเรียนทั้งหมดที่ประพฤติคล้อยตามสังคมมีความคิดสร้างสรรค์สูงกว่านักเรียนทั้งหมดที่ประพฤติขัดกับสังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่มีความเกรงใจ และมีลักษณะความเป็นผู้นำต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 39 แสดงการเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ระหว่างนักเรียนที่ประพฤติก้อยตาม
สังคมกับนักเรียนที่ประพฤติซัดกับสังคม จำแนกตามเพศ

ความคิดสร้างสรรค์	N	$\bar{X}$	$\sigma_{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}$	Z
นักเรียนชายที่ประพฤติซัดกับสังคม นักเรียนชายที่ประพฤติก้อยตามสังคม	53 53	62.6226 67.0754	2.7721	1.6062
นักเรียนชายที่ประพฤติซัดกับสังคม นักเรียนหญิงที่ประพฤติก้อยตามสังคม	53 47	62.6226 88.2340	3.6473	7.0220***
นักเรียนชายที่ประพฤติซัดกับสังคม นักเรียนหญิงที่ประพฤติซัดกับสังคม	53 47	62.6226 77.4043	3.6815	4.0149***
นักเรียนชายที่ประพฤติก้อยตามสังคม นักเรียนหญิงที่ประพฤติก้อยตามสังคม	53 47	67.0754 88.2340	3.4761	6.0271***
นักเรียนหญิงที่ประพฤติซัดกับสังคม นักเรียนหญิงที่ประพฤติก้อยตามสังคม	47 47	77.4043 88.2370	4.2370	2.5560***
นักเรียนหญิงที่ประพฤติซัดกับสังคม นักเรียนชายที่ประพฤติก้อยตามสังคม	47 53	77.4042 67.0754	3.5121	2.9409**

**P < .01

***P < .001

ผลในตาราง 39 แสดงว่า นักเรียนชายที่ประพฤติซัดกับสังคมและนักเรียนชายที่ประ-
พฤติก้อยตามสังคม มีความคิดสร้างสรรค์ต่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นักเรียนหญิง
ที่ประพฤติก้อยตามสังคม มีความคิดสร้างสรรค์สูงกว่านักเรียนชายที่ประพฤติซัดกับสังคม
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 นักเรียนหญิงที่ประพฤติซัดกับสังคมมีความคิดสร้า
งสรรค์สูงกว่านักเรียนชายที่ประพฤติซัดกับสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 นัก
เรียนหญิงที่ประพฤติก้อยตามสังคมมีความคิดสร้างสรรค์สูงกว่านักเรียนชายที่ประพฤ
ติค้อยตามสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 นักเรียนหญิงที่ประพฤติก้อยตาม

สังคมมีความคิดสร้างสรรค์สูงกว่านักเรียนหญิงที่ประพาศิซัดกับสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนหญิงที่ประพาศิซัดกับสังคมมีความคิดสร้างสรรค์สูงกว่านักเรียนชายที่ประพาศิซัดกับสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 40 แสดงการเปรียบเทียบลักษณะความเป็นผู้นำ ระหว่างนักเรียนที่ประพาศิซัดกับสังคมตามสังคมกับนักเรียนที่ประพาศิซัดกับสังคม จำแนกตามเพศ

ลักษณะความเป็นผู้นำ	N	$\bar{X}$	$\sigma_{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}$	Z
นักเรียนชายที่ประพาศิซัดกับสังคม นักเรียนหญิงที่ประพาศิซัดกับสังคม	53	134.2830	2.6771	0.9433
	47	136.8085		
นักเรียนชายที่ประพาศิซัดกับสังคม นักเรียนชายที่ประพาศิซัดกับสังคม	53	134.2830	2.7957	0.2226
	53	134.9056		
นักเรียนหญิงที่ประพาศิซัดกับสังคม นักเรียนชายที่ประพาศิซัดกับสังคม	47	138.8297	2.6748	1.6998*
	53	134.2830		
นักเรียนหญิงที่ประพาศิซัดกับสังคม นักเรียนหญิงที่ประพาศิซัดกับสังคม	47	136.8085	2.4471	0.8259
	47	138.8297		
นักเรียนชายที่ประพาศิซัดกับสังคม นักเรียนหญิงที่ประพาศิซัดกับสังคม	53	134.9056	2.5787	0.7379
	47	136.8085		
นักเรียนชายที่ประพาศิซัดกับสังคม นักเรียนหญิงที่ประพาศิซัดกับสังคม	53	134.9056	2.5763	1.5231
	47	138.8297		

*P < .05

ตาราง 40 แสดงว่า นักเรียนชายที่ประพาศิซัดกับสังคมและนักเรียนหญิงที่ประพาศิซัดกับสังคมมีลักษณะความเป็นผู้นำต่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นักเรียนชายที่ประพาศิซัดกับสังคมและนักเรียนชายที่ประพาศิซัดกับสังคมมีลักษณะความเป็นผู้นำแตกต่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นักเรียนหญิงที่ประพาศิซัดกับสังคมมีลักษณะความเป็นผู้นำสูงกว่านักเรียนชายที่ประพาศิซัดกับสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นักเรียนหญิงที่ประพฤติขัดกับสังคม และนักเรียนหญิงที่ประพฤติคล้อยตามสังคมมีลักษณะความเป็นผู้นำแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นักเรียนชายที่ประพฤติคล้อยตามสังคม และนักเรียนหญิงที่ประพฤติขัดกับสังคมมีลักษณะความเป็นผู้นำแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และนักเรียนชายที่ประพฤติคล้อยตามสังคม และนักเรียนหญิงที่ประพฤติคล้อยตามสังคมมีลักษณะความเป็นผู้นำแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. ผลการหาความสัมพันธ์ ระหว่างความคิดสร้างสรรค์ ความเกรงใจ และลักษณะความเป็นผู้นำ

ตาราง 41 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความคิดสร้างสรรค์ ความเกรงใจ และลักษณะความเป็นผู้นำของนักเรียนที่ประพฤติคล้อยตามสังคม

นักเรียนที่ประพฤติคล้อยตามสังคม (N = 100)	ค่า r
ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดสร้างสรรค์กับความเกรงใจ	-0.2767**
ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดสร้างสรรค์กับลักษณะความเป็นผู้นำ	0.2227*
ความสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจกับลักษณะความเป็นผู้นำ	0.1599

**P < .01

*P < .05

ผลในตาราง 41 แสดงว่ากลุ่มนักเรียนที่ประพฤติคล้อยตามสังคม มีความคิดสร้างสรรค์สัมพันธ์แบบเส้นตรงเชิงลบกับความเกรงใจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.2767$, $P < .01$) กล่าวคือ ถ้าเด็กมีความคิดสร้างสรรค์สูงก็จะมีความเกรงใจต่ำ และถ้าเด็กมีความเกรงใจต่ำก็จะมีความคิดสร้างสรรค์สูง

ความคิดสร้างสรรค์สัมพันธ์แบบเส้นตรงเชิงนิมานกับลักษณะความเป็นผู้นำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .2227$, $P < .05$) นั่นคือ เด็กมีความคิดสร้างสรรค์สูงมีลักษณะความเป็นผู้นำสูงตามไปด้วย ส่วนเด็กที่มีความคิดสร้างสรรค์ต่ำ จะมีลักษณะความเป็นผู้นำต่ำไปด้วย

ความเกรงใจไม่มีความสัมพันธ์แบบเส้นตรงกับลักษณะความเป็นผู้นำ

ตาราง 42 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความคิดสร้างสรรค์ ความเกรงใจ และลักษณะความเป็นผู้นำของนักเรียนที่ประพฤติดีกับสังคม

นักเรียนที่ประพฤติดีกับสังคม (N = 100)	ค่า r
ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดสร้างสรรค์กับความเกรงใจ	-0.0325
ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดสร้างสรรค์กับลักษณะความเป็นผู้นำ	-0.0082
ความสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจกับลักษณะความเป็นผู้นำ	0.1423

ตาราง 42 แสดงว่าในกลุ่มนักเรียนที่ประพฤติดีกับสังคมนั้นความคิดสร้างสรรค์ไม่สัมพันธ์แบบเส้นตรงกับความเกรงใจ และลักษณะความเป็นผู้นำ ความเกรงใจกับลักษณะความเป็นผู้นำไม่มีความสัมพันธ์กันแบบเส้นตรง

ตาราง 43 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความคิดสร้างสรรค์ ความเกรงใจ และลักษณะความเป็นผู้นำของนักเรียนชายที่ประพฤติคล้อยตามสังคม

นักเรียนชายที่ประพฤติคล้อยตามสังคม (N = 53)	ค่า r
ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดสร้างสรรค์กับความเกรงใจ	-0.0025
ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดสร้างสรรค์กับลักษณะความเป็นผู้นำ	0.3486**
ความสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจกับลักษณะความเป็นผู้นำ	0.0063

**P < .01

ตามผลในตาราง 43 กลุ่มนักเรียนชายที่ประพฤติคล้อยตามมีความคิดสร้างสรรค์ไม่สัมพันธ์แบบเส้นตรงกับความเกรงใจ แต่สัมพันธ์แบบเส้นตรงกับลักษณะความเป็นผู้นำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.3486, P < .01$) ซึ่งแสดงว่าถ้าเด็กมีความคิดสร้างสรรค์สูงก็จะมีลักษณะความเป็นผู้นำสูงตามไปด้วย และถ้ามีความคิดสร้างสรรค์ต่ำ ลักษณะความเป็นผู้นำก็จะต่ำไปด้วย ส่วนความเกรงใจกับลักษณะความเป็นผู้นำ ไม่มีความสัมพันธ์กันแบบเส้นตรง

ตาราง 44 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความคิดสร้างสรรค์ ความเกรงใจ และลักษณะความเป็นผู้นำของนักเรียนหญิงที่ประพฤติคล้อยตามสังคม

นักเรียนหญิงที่ประพฤติคล้อยตามสังคม (N = 47)	ค่า r
ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดสร้างสรรค์กับความเกรงใจ	-0.4481**
ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดสร้างสรรค์กับลักษณะความเป็นผู้นำ	0.0317
ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะความเกรงใจกับลักษณะความเป็นผู้นำ	0.3307*

**P < .01

*P < .05

ผลในตาราง 44 แสดงว่า ในกลุ่มนักเรียนหญิงที่ประพฤติคล้อยตามสังคม ความคิดสร้างสรรค์ไม่สัมพันธ์แบบเส้นตรงกับลักษณะความเป็นผู้นำ แต่สัมพันธ์แบบเส้นตรงเชิงนิเสธกับความเกรงใจ กล่าวคือถ้าเด็กมีความสร้างสรรค์สูง ก็จะมีความเกรงใจต่ำ แต่ถ้าเด็กมีความเกรงใจต่ำก็จะมีความคิดสร้างสรรค์สูง นอกจากนี้ความเกรงใจยังสัมพันธ์แบบเส้นตรงเชิงนิเสธกับลักษณะความเป็นผู้นำ นั่นคือ ถ้าเด็กมีความเกรงใจสูง จะมีลักษณะความเป็นผู้นำสูงด้วย และถ้าเด็กมีความเกรงใจต่ำ จะมีลักษณะความเป็นผู้นำต่ำด้วย

ตาราง 45 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความคิดสร้างสรรค์ ความเกรงใจ และลักษณะความเป็นผู้นำของนักเรียนชายที่ประพฤติขัดกับสังคม

นักเรียนชายที่ประพฤติขัดกับสังคม (N = 53)	ค่า r
ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดสร้างสรรค์กับความเกรงใจ	0.1226
ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดสร้างสรรค์กับลักษณะความเป็นผู้นำ	0.1559
ความสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจกับความเป็นผู้นำ	0.1534

ผลในตาราง 45 แสดงว่าในกลุ่มนักเรียนชายที่ประพฤติขัดกับสังคม ความคิดสร้างสรรค์ลักษณะความเป็นผู้นำ และความเกรงใจ ไม่มีความสัมพันธ์กันแบบเส้นตรง

ตาราง 46 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความคิดสร้างสรรค์ ความเกรงใจ และลักษณะความเป็นผู้นำของนักเรียนหญิงที่ประพุดิซัดกับสังคม

นักเรียนหญิงที่ประพุดิซัดกับสังคม (N = 47)	ค่า r
ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดสร้างสรรค์กับความเกรงใจ	-0.0560
ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดสร้างสรรค์กับลักษณะความเป็นผู้นำ	0.2651*
ความสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจกับลักษณะความเป็นผู้นำ	0.1823

* P < .05

ตามผลในตาราง 46 กลุ่มนักเรียนหญิงที่ประพุดิซัดกับสังคม มีความคิดสร้างสรรค์ไม่สัมพันธ์แบบเส้นตรงกับความเกรงใจ. แต่ทว่าสัมพันธ์แบบเส้นตรงเชิงนิมานกับลักษณะความเป็นผู้นำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.2651, P < .05$) ซึ่งแสดงว่าถ้าเด็กมีความคิดสร้างสรรค์สูง จะมีลักษณะความเป็นผู้นำสูงตามไปด้วย และถ้ามีความคิดสร้างสรรค์ต่ำ ลักษณะความเป็นผู้นำก็จะต่ำไปด้วย

แต่อย่างไรก็ตาม ความเกรงใจไม่สัมพันธ์แบบเส้นตรง กับลักษณะความเป็นผู้นำของนักเรียนกลุ่มนี้

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาความแตกต่าง

- 1.1 นักเรียนในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่ประพุดิซัดกับสังคม มีความคิดสร้างสรรค์สูงกว่านักเรียนในกลุ่มตัวอย่างที่ประพุดิซัดกับสังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
- 1.2 นักเรียนในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่ประพุดิซัดกับสังคม มีความเกรงใจและลักษณะความเป็นผู้นำแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติกับนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่ประพุดิซัดกับสังคม
- 1.3 นักเรียนชายที่ประพุดิซัดกับสังคม มีความคิดสร้างสรรค์ต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติกับนักเรียนที่ประพุดิซัดกับสังคม

- 1.4 นักเรียนหญิงที่ประพุดติคล้ายตามสังคม มีความคิดสร้างสรรค์สูงกว่านักเรียนชายที่ประพุดติคล้ายตามสังคม และสูงกว่านักเรียนชายและหญิงที่ประพุดติชัดกับสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .001, .001 และ .01 ตามลำดับ
- 1.5 นักเรียนชายที่ประพุดติชัดกับสังคม มีความคิดสร้างสรรค์ต่ำกว่านักเรียนหญิงที่ประพุดติชัดกับสังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001
- 1.6 นักเรียนหญิงที่ประพุดติชัดกับสังคม มีความคิดสร้างสรรค์สูงกว่านักเรียนชายที่ประพุดติคล้ายตามสังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
- 1.7 นักเรียนชายที่ประพุดติชัดกับสังคม มีความเกรงใจสูงกว่านักเรียนชายและหญิงที่ประพุดติคล้ายตามสังคม และสูงกว่านักเรียนหญิงที่ประพุดติชัดกับสังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001
- 1.8 นักเรียนชายและหญิงที่ประพุดติคล้ายตามสังคมและนักเรียนหญิงที่ประพุดติชัดกับสังคมมีความเกรงใจแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
- 1.9 นักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่ประพุดติคล้ายตามสังคม และนักเรียนหญิงที่ประพุดติชัดกับสังคมมีลักษณะความเป็นผู้นำแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
- 1.10 นักเรียนหญิงที่ประพุดติคล้ายตามสังคม มีลักษณะความเป็นผู้นำสูงกว่านักเรียนชายที่ประพุดติชัดกับสังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
- 1.11 นักเรียนชายที่ประพุดติคล้ายตามสังคมและนักเรียนชายที่ประพุดติชัดกับสังคม มีลักษณะความเป็นผู้นำแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. ผลการศึกษาความสัมพันธ์

- 2.1 ความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่ประพุดติคล้ายตามสังคมมีความสัมพันธ์เชิงนิเสธกับความเกรงใจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
- 2.2 ความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่ประพุดติคล้ายตามสังคม มีความสัมพันธ์เชิงนิเสธกับลักษณะความเป็นผู้นำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

- 2.3 ความเกรงใจของนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ที่ประพฤติก้อยตามสังคม ไม่มีความสัมพันธ์แบบเส้นตรงกับลักษณะความเป็นผู้นำ
- 2.4 ความคิดสร้างสรรค์ ความเกรงใจ และลักษณะความเป็นผู้นำ ของนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่ประพฤติก้อยตามสังคม ไม่มีความสัมพันธ์กันแบบเส้นตรง
- 2.5 ความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชายที่ประพฤติก้อยตามสังคม ไม่มีความสัมพันธ์แบบเส้นตรงกับความเกรงใจ
- 2.6 ความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชายที่ประพฤติก้อยตามสังคม มีความสัมพันธ์แบบเส้นตรงเชิงนิมิตกับลักษณะความเป็นผู้นำ อย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .01
- 2.7 ความเกรงใจของนักเรียนชายที่ประพฤติก้อยตามสังคม ไม่มีความสัมพันธ์แบบเส้นตรงกับลักษณะความเป็นผู้นำ
- 2.8 ความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนหญิงที่ประพฤติก้อยตามสังคม มีความสัมพันธ์แบบเส้นตรงเชิงนิเสธกับความเกรงใจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
- 2.9 ความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนหญิงที่ประพฤติก้อยตามสังคม ไม่มีความสัมพันธ์แบบเส้นตรงกับลักษณะความเป็นผู้นำ
- 2.10 ความเกรงใจของนักเรียนหญิงที่ประพฤติก้อยตามสังคม มีความสัมพันธ์แบบเส้นตรงเชิงนิมิตกับลักษณะความเป็นผู้นำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
- 2.11 ความคิดสร้างสรรค์กับความเกรงใจ และความเกรงใจกับลักษณะความเป็นผู้นำของนักเรียนหญิงที่ประพฤติก้อยตามสังคม ไม่มีความสัมพันธ์กันแบบเส้นตรง
- 2.12 ความคิดสร้างสรรค์ ความเกรงใจ และลักษณะความเป็นผู้นำของนักเรียนชายที่ประพฤติก้อยตามสังคม ไม่มีความสัมพันธ์กันแบบเส้นตรง
- 2.13 ความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนหญิงที่ประพฤติก้อยตามสังคม มีความสัมพันธ์เป็นเส้นตรงเชิงนิมิตกับลักษณะความเป็นผู้นำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

ด้วยเหตุที่การศึกษานี้กระทำกับกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยไม่ได้เลือกมาโดยวิธีสุ่ม ดังนั้น ผลการค้นคว้าจึงอยู่ในวงจำกัด และไม่อาจลงข้อยุติได้ว่า นักเรียนที่ประพุดติคล้อยตามสังคม และนักเรียนที่ประพุดติชดกับสังคมในกลุ่มตัวอย่าง จะมีลักษณะความคิดสร้างสรรค์ ความเกรงใจ และลักษณะความเป็นผู้นำอันถือได้ว่าเป็นตัวแทนของนักเรียนอื่น ๆ ในสองประเภทนี้ อีกทั้งการศึกษาในเรื่องดังกล่าว ยังไม่ปรากฏว่ามีผู้ใดศึกษาไว้อย่างกว้างขวางพอที่จะช่วยในการอภิปรายผลได้มากนัก

1. การเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ระหว่างนักเรียนที่ประพุดติคล้อยตามสังคม และนักเรียนที่ประพุดติชดกับสังคม

นักเรียนในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่ประพุดติคล้อยตามสังคมมีความคิดสร้างสรรค์มากกว่านักเรียนในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่ประพุดติชดกับสังคม อย่างมีนัย สำคัญทางสถิติ ($r = 2.7646 P < .01$) นี้แสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่ประพุดติคล้อยตามสังคม มีความคิดสร้างสรรค์สูงกว่านักเรียนที่ประพุดติชดกับสังคม ทั้งนี้อาจจะเนื่องจากนักเรียนกลุ่มที่ชดกับสังคมขาดความสนใจ และเบื่อง่ายที่ต้องใช้ความคิดในการทำแบบทดสอบหรืออาจจะมีตัวแปรอื่นเข้ามาเกี่ยวข้องก็อาจจะเป็นไปได้ เช่นสภาพการเรียนการสอน ระเบียบวินัยของโรงเรียนหรือเป็นเพราะสภาพทางจิตวิทยาภายในตัวนักเรียนเอง

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ระหว่าง เพศ จะเห็นว่านักเรียนหญิงที่ประพุดติคล้อยตามสังคม มีความคิดสร้างสรรค์มากกว่านักเรียนชายหรือนักเรียนหญิงที่ประพุดติชดกับสังคมและนักเรียนชายที่ประพุดติคล้อยตามสังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 7.0220 P < .001$, $2.5560 P < .01$ และ $6.0271 P < .001$) และยังพบอีกว่า นักเรียนหญิงที่ประพุดติชดกับสังคม มีความคิดสร้างสรรค์สูงกว่านักเรียนชายที่ประพุดติคล้อยตามสังคม และนักเรียนชายที่ประพุดติชดกับสังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 2.9409 P < .01$ และ $4.0149 P < .001$) ผลการวิจัยข้อนี้สอดคล้องกับผลงานวิจัยที่ ประสิทธิ์ บัวคดี (2514 : 12-13) อ่างถึง คือของ รูบัส (Ruebush) และของ คาสตานเด้และคณะ (Castaneda et al.) ที่ว่า เด็กที่มีความวิตกกังวลสูง มีความคิดสร้างสรรค์มากกว่าเด็กที่มีความวิตกกังวลต่ำ เพราะเด็กที่มีความวิตกกังวลสูงมีความระมัดระวังอย่างมากในการสอบ และจำรัส บุญญานันต์ นิสิตปริญญาโทปีที่ 2 สาขาจิตวิทยาการศึกษา ได้ศึกษาเรื่องความวิตกกังวลในนักเรียนที่ประพุดติคล้อยตามสังคมและนักเรียนที่ประพุดติชดกับสังคม

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2514 พบว่า นักเรียนหญิงที่ประพฤติก้อยตามสังคมนั้น และที่ประพฤติก้อยตามสังคมนั้น มีความวิตกกังวลสูงกว่านักเรียนชายที่ประพฤติก้อยตามสังคมนั้น และที่ประพฤติก้อยตามสังคมนั้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงน่าจะกล่าวได้ว่า นักเรียนหญิงมีความวิตกกังวลสูงกว่านักเรียนชาย และน่าจะมีความคิดสร้างสรรค์มากกว่านักเรียนชายดังกล่าวแล้ว ส่วนนักเรียนชายที่ประพฤติก้อยตามสังคมนั้น และที่ประพฤติก้อยตามสังคมนั้น มีความคิดสร้างสรรค์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($Z = 1.6062$) และการที่พบว่านักเรียนหญิงมีความคิดสร้างสรรค์มากกว่านักเรียนชาย สอดคล้องกับผลการค้นพบของ คอนเนอร์ (Conner) และ แมคเวน (Macwan) ที่ว่าเด็กหญิงมีความคิดคล่องแคล่วสูงกว่าเด็กชาย แต่ไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาเด็กไทยของ โสว เลียมแก้ว (2514 : 55) โชติ เพชรรัตน์ (2514 : 90) และเชาวนา ยุทธสุริยพันธ์ (2514 : 80) ที่ว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิง มีความคิดสร้างสรรค์ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจจะขึ้นกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาแตกต่างกัน เพราะการศึกษาในครั้งนี้ กระทำในกลุ่มตัวอย่างที่ครูเห็นว่าประพฤติก้อยตามสังคมนั้น และที่ประพฤติก้อยตามสังคมนั้น นั้น จึงน่าจะยังไม่มีข้อยุติที่แน่นอนว่าหญิงหรือชายจะมีความคิดสร้างสรรค์มากกว่ากัน แต่ในการศึกษารุ่นนี้ผู้วิจัยเชื่อว่า นักเรียนหญิงมีความคิดสร้างสรรค์สูงกว่านักเรียนชาย

2. การเปรียบเทียบความเกรงใจระหว่างนักเรียนที่ประพฤติก้อยตามสังคมนั้น และนักเรียนที่ประพฤติก้อยตามสังคมนั้น

นักเรียนในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่ประพฤติก้อยตามสังคมนั้น และนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่ประพฤติก้อยตามสังคมนั้น มีความเกรงใจแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($Z = 0.4755$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสภาพการอบรมเลี้ยงดูและสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน ทำให้มีความเกรงใจไม่แตกต่างกัน ส่วนนักเรียนชายที่ประพฤติก้อยตามสังคมนั้น มีความเกรงใจสูงกว่านักเรียนชายหรือนักเรียนหญิงที่ประพฤติก้อยตามสังคมนั้น และนักเรียนหญิงที่ประพฤติก้อยตามสังคมนั้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($Z = 6.0430$ $P < .001$, 6.8225 $P < .001$ และ 7.9544 $P < .001$ ตามลำดับ) ที่เป็นเช่นนี้พอจะกล่าวได้ว่านักเรียนชายประพฤติก้อยตามสังคมนั้น เช่น แต่งกายแปลก ๆ ชาติเรียน หนีเรียน ทูจริต ไม่ซื่อสัตย์ และชอบก่อเรื่องทะเลาะวิวาท เป็นต้น อาจจะมีสาเหตุจากสภาพทางจิตใจของตัวเอง โดยเฉพาะความวิตกกังวลหรือความขัดแย้ง ทำให้ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง กระวนกระวายใจ มีปัญหาทางตำนอารมณ์ อันเป็นแรงผลักดันให้เด็กแสดงพฤติกรรมที่สังคมนั้นไม่ยอมรับก็เป็นได้ จึงแสดงความเกรงใจออกมาให้เห็นเด่นชัด เพื่อที่จะให้เป็นที่ยอมรับของ

สังคมหรือเพื่อที่จะทำให้ตัวเองรู้สึกสบายใจ และผลการศึกษานี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จุมพล พูลภักทราชีวิน (2515:119) ที่ว่า ผู้ตามชายมีความเกรงใจสูงกว่าผู้ตามหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 จึงพอเชื่อได้ว่า นักเรียนชายที่ประพฤติขัดกับสังคมมีความเกรงใจสูงกว่านักเรียนชายที่ประพฤติคล้อยตามสังคมและนักเรียนหญิงอื่น ๆ ในกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้

นอกจากที่กล่าวแล้วยังพบอีกว่า นักเรียนชายหรือนักเรียนหญิงที่ประพฤติคล้อยตามสังคม และนักเรียนหญิงที่ประพฤติขัดกับสังคมมีความเกรงใจไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของประสิทธิ์ บัวคลี่ (2514:90) ที่ว่า นักเรียนหญิงและนักเรียนชายมีความเกรงใจไม่แตกต่างกัน แต่ขัดกับผลการวิจัยของวิราพร เทพวีรวงศ์ (2514:183) ที่ว่าความเกรงใจของนิสิตหญิงสูงกว่าของนิสิตชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจจะเนื่องจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาอยู่ในระดับการศึกษาที่แตกต่างกันก็เป็นได้

3. การเปรียบเทียบลักษณะความเป็นผู้นำระหว่างนักเรียนที่ประพฤติคล้อยตามสังคม และนักเรียนที่ประพฤติขัดกับสังคม

นักเรียนที่ประพฤติคล้อยตามสังคมและนักเรียนที่ประพฤติขัดกับสังคม มีลักษณะความเป็นผู้นำไม่แตกต่างกัน การที่ผลปรากฏออกมาเช่นนี้อาจเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษา คือนักเรียนที่ประพฤติคล้อยตามสังคมและที่ประพฤติขัดกับสังคม มีความแตกต่างกันไม่เด่นชัด เพราะการแบ่งกลุ่มครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ให้ครูประจำชั้นหรือครูแนะแนวจัดแบ่งเด็กออกเป็นสองกลุ่ม ซึ่งครูประจำชั้นหรือครูแนะแนวอาจสังเกตพฤติกรรมที่มีได้เป็นพฤติกรรมถาวรมาพิจารณาตัดสินก็ได้ เมื่อเป็นเช่นนี้ผลปรากฏในด้านลักษณะความเป็นผู้นำจึงไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาลักษณะความเป็นผู้นำของแต่ละเพศ พบว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีลักษณะความเป็นผู้นำไม่แตกต่างกัน ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สิทธิโชค วรานุสันติกุล (2514:65) และของผ่องพรรณ อยู่ประเสริฐ (2512:95)

ในการศึกษาลักษณะความเป็นผู้นำของแต่ละเพศนี้ ยังพบสิ่งที่น่าสนใจอีกอย่างหนึ่งคือ นักเรียนหญิงที่ประพฤติคล้อยตามสังคมมีลักษณะความเป็นผู้นำสูงกว่านักเรียนชายที่ประพฤติขัดกับสังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 1.6998$ $P < .05$) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเมื่อสังคมเปิดโอกาสให้ได้รับการศึกษาสูงขึ้น หรือเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมกว้างขวางออก

ไป หญิงก็อาจจะแสดงคุณลักษณะในด้านต่าง ๆ ได้เท่าเทียมชาย หรือมีคุณลักษณะบางอย่างเหนือกว่าชายตั้งได้อภิปรายแล้ว

การศึกษาลักษณะความเป็นผู้นำ ความคิดสร้างสรรค์ และความเกรงใจของนักเรียนที่ประพฤติคล้อยตามสังคมและของนักเรียนที่ประพฤติขัดกับสังคม แม้จะได้ผลเป็นที่น่าสนใจบางประการก็ตาม แต่การวิจัยครั้งนี้ จำกัดอยู่ที่กลุ่มตัวอย่าง คือการเลือกกลุ่มตัวอย่างกระทำโดยสังเกตพฤติกรรมที่เด็กแสดงออกให้เห็น และคิดว่าพฤติกรรมเหล่านั้นเป็นพฤติกรรมที่ขัดกับสังคม แต่โดยความจริงแล้วพฤติกรรมที่เด็กแสดงออก อาจจะไม่ใช่เป็นเครื่องยืนยันว่าเด็กนั้นเป็นเด็กที่มีพฤติกรรมขัดกับสังคมเสมอไป เด็กที่ไม่ได้แสดงพฤติกรรมออกมาให้เห็นเด่นชัด เช่นเด็กเก็บตัวเป็นต้น อาจจะเป็นเด็กที่มีพฤติกรรมที่ขัดกับสังคมด้วย ดังนั้นการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป ควรจะได้คำนึงถึงเด็กประเภทนี้ให้มาก

4. ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดสร้างสรรค์กับความเกรงใจ ของนักเรียนที่ประพฤติคล้อยตามสังคมและนักเรียนที่ประพฤติขัดกับสังคม

ความคิดสร้างสรรค์สัมพันธ์แบบเส้นตรงในเชิงนิเสธกับความเกรงใจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = -0.2767$ $P < .01$, -0.4481 $P < .01$ ตามลำดับ) นี้แสดงให้เห็นว่านักเรียนที่มีความคิดสร้างสรรค์สูงจะมีความเกรงใจต่ำ หรือนักเรียนที่มีความเกรงใจต่ำจะมีความคิดสร้างสรรค์สูงด้วย คุณลักษณะดังกล่าวพบเฉพาะในนักเรียนทั้งหมดและนักเรียนหญิงที่ประพฤติคล้อยตามสังคมเท่านั้น ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของประสิทธิ์ บัวคลี (2514 : 90) ที่ว่าความคิดสร้างสรรค์มีความสัมพันธ์แบบเส้นโค้งกับความเกรงใจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่เมื่อพิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างความคิดสร้างสรรค์กับความเกรงใจของนักเรียนชายที่ประพฤติคล้อยตามสังคม ของนักเรียนทั้งหมด ของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่ประพฤติขัดกับสังคม ($r = -0.0025$, -0.0325 , -0.1226 และ -0.0560 ตามลำดับ) พบว่าไม่มีความสัมพันธ์แบบเส้นตรง และไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของประสิทธิ์ บัวคลี เช่นกัน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความคิดสร้างสรรค์กับความเกรงใจ อาจจะมีสัมพันธ์แบบอื่นนอกจากแบบเส้นตรง แต่ผู้วิจัยมิได้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาความสัมพันธ์อื่น ๆ ในครั้งนี้ จึงเป็นปัญหาสำหรับผู้สนใจที่จะศึกษาเรื่องนี้ควรจะได้ตรวจดูในโอกาสต่อไป

ประสิทธิ์ บัวคลี (2514 : 92-94) นอกจากพบว่า ความคิดสร้างสรรค์สัมพันธ์แบบเส้นโค้งกับความเกรงใจแล้ว ยังพบอีกว่า ความเกรงใจมีความสัมพันธ์กับความวิตก

กังวล แต่เป็นแบบเส้นโค้งที่ต่างกันคือ กลุ่มตัวอย่างที่มีความเกรงใจต่ำและความเกรงใจสูง จะมีความวิตกกังวลสูง ส่วนผู้ที่มีความเกรงใจปานกลาง จะมีความวิตกกังวลต่ำ แต่คนที่มีความเกรงใจต่ำและเกรงใจสูงจะมีความคิดสร้างสรรค์ต่ำ และคนที่มีความเกรงใจปานกลาง จะมีความคิดสร้างสรรค์สูง

เมื่อพิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างความคิดสร้างสรรค์กับลักษณะความเป็นผู้นำ ของนักเรียนหญิงที่ประพฤติก้อยตามสังคมและของนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด หรือของนักเรียนชายที่ประพฤติก้อยตามสังคม ($r = 0.0317, -0.0082$ และ 0.1559 ตามลำดับ) พบว่าไม่มีความสัมพันธ์แบบเส้นตรง จึงไม่อาจกล่าวได้ว่า พฤติกรรมแปลก ๆ หรือพฤติกรรมที่ขัดกับสังคมนั้น แสดงถึงลักษณะของความคิดสร้างสรรค์หรือความเป็นผู้นำของเด็ก เหล่านี้ แต่การแสดงความก้าวร้าว ไม่สนใจในการเรียน ขาดความซื่อสัตย์ และพฤติกรรม ไต ๆ ที่ครูแนะแนวเห็นว่าขัดกับสังคมนั้น อาจเนื่องมาจากเหตุอื่นก็เป็นได้ เช่น การขาดความสนใจหรือมีปัญหาในการเรียน ตลอดจนการอบรมเลี้ยงดูที่บ้าน เป็นต้น

5. ความสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจกับลักษณะความเป็นผู้นำ ของนักเรียนที่ประพฤติก้อยตามสังคมและของนักเรียนที่ประพฤติก้อยตามสังคมนั้น

ความสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจกับลักษณะความเป็นผู้นำ ของนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด หรือนักเรียนชายที่ประพฤติก้อยตามสังคม และนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด หรือนักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่ประพฤติก้อยตามสังคมนั้น ($r = 0.1599, 0.1433, 0.0063$ และ 0.1823 ตามลำดับ) ไม่เป็นความสัมพันธ์แบบเส้นตรง แต่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วิราพร เทพวีรพงศ์ (2514:183) ที่ว่าความสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจกับลักษณะความเป็นผู้นำ ไม่มีความสัมพันธ์ทั้งแบบเส้นตรงและแบบเส้นโค้ง แต่มีแนวโน้มว่าจะมีความสัมพันธ์กันในเชิงนิมิตาน ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะบุคคลที่มีลักษณะความเป็นผู้นำนั้น มีการตัดสินใจเร็ว กล้าแสดงตัว กล้าแสดงความคิดเห็น มีความเด็ดเดี่ยว และมีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว (Extrovert) นอกจากนี้ยัง “มีความสามารถในการพูดโน้มน้าวจิตใจคน เพื่อชักจูงให้กระทำในทางที่ตนต้องการ โดยไม่มีการใช้กำลังหรือใช้ระเบียนข้อบังคับอื่นใดมาเป็นข้ออ้าง” (Fiedler, 1967:8) และในขณะที่เด็กในกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ อยู่ในสังคมที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบที่ต้องพึ่งพาอาศัยผู้ใหญ่เป็นเวลานาน การยอมรับนับถือผู้อาวุโสกว่า จึงอาจจะมีส่วนทำให้เด็กมีบุคลิกภาพที่มีค่านิยมของความเกรงใจแฝงอยู่ก็ได้ ดังปรากฏว่า นักเรียนหญิงที่ประพฤติก้อยตามสังคม มีความเกรงใจสัมพันธ์แบบเส้นตรง

เชิงนิมิตกับลักษณะความเป็นผู้นำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.3307$ $P < .05$) ผลการค้นคว้านี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของฮาลพินและไวเนอร์ (1957) ที่ว่าผู้นำ “เป็นคนที่มีความเอาใจใส่ระลึกถึงผู้อื่น มีความเกรงใจต่อสมาชิกในกลุ่ม ให้รางวัลแก่ผู้ทำงานดี เห็นความสำคัญของความสามัคคี ติดต่อกันสะดวกและรับฟังความคิดเห็นของกลุ่ม”

จากผลการค้นคว้าเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจกับลักษณะความเป็นผู้นำของนักเรียนที่ประพฤติคล้อยตามสังคมและของนักเรียนที่ประพฤติขัดกับสังคมครั้งนี้ พบว่ามีความสัมพันธ์แบบเส้นตรงเชิงนิมิตบ้างและไม่พบความสัมพันธ์แบบเส้นตรงบ้าง จึงไม่สามารถลงข้อยุติแน่นอนได้ว่า จะเป็นความสัมพันธ์แบบเส้นตรงหรือแบบอื่นกันแน่ แต่เมื่อพิจารณารวม ๆ แล้วเห็นว่าความสัมพันธ์มีแนวโน้มไปในเชิงนิมิตมากกว่าเชิงนิเสธ อันแสดงให้เห็นบุคลิกภาพของบุคคลในสังคม ที่มีค่านิยมวางอยู่บนรากฐานของประเพณี อันสืบเนื่องมาจากระบบเจ้าขุนมูลนายและมีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน การสื่อสารอยู่ในระบบปิด ทำให้บุคคลไม่กล้าแสดงความคิดเห็น ขาดความเป็นอิสระในตนเอง แม้จะมีคุณลักษณะความเป็นผู้นำและความคิดสร้างสรรค์ก็ตามแต่อาจถูกองค์ประกอบอื่น เช่นความเกรงใจ ความวิตกกังวล ผลของการอบรมเลี้ยงดู และสภาพการเรียนการสอนบั่นทอนลงไปก็เป็นได้

6. ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดสร้างสรรค์กับลักษณะความเป็นผู้นำ ของนักเรียนที่ประพฤติคล้อยตามสังคม และของนักเรียนที่ประพฤติขัดกับสังคม

นักเรียนในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด นักเรียนชายที่ประพฤติคล้อยตามสังคม และนักเรียนหญิงที่ประพฤติขัดกับสังคม มีความคิดสร้างสรรค์สัมพันธ์แบบเส้นตรงเชิงนิมิตกับลักษณะความเป็นผู้นำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.2227$ $P < .05$, 0.3466 $P < .01$ และ 0.2651 $P < .05$ ตามลำดับ) ซึ่งแสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่มีความคิดสร้างสรรค์สูงจะมีลักษณะความเป็นผู้นำสูงด้วย และนักเรียนที่มีความคิดสร้างสรรค์ต่ำ มีลักษณะความเป็นผู้นำต่ำด้วย ผลนี้สอดคล้องกับความคิดเห็นของ สตอกคิลล์ (Stogdill, 1950 : 4) ฮาลพินและไวเนอร์ (1957) และบาร์นาร์ด (Barnard, 1938) ผลนี้แสดงให้เห็นว่า นักเรียนดังกล่าวเป็นนักเรียนที่เชื่อมั่นในตนเองมีความอดทนและไม่ยอมเลิกล้มความตั้งใจง่าย ๆ

ตอนที่ 3

มโนภาพแห่งตน ความวิตกกังวล และความต้องการสัมฤทธิ์ผลของนักเรียน
ที่ประพฤติก้อยตามและที่ขัดกับสังคม

ความมุ่งหมาย

การวิจัยนี้เป็นการเปรียบเทียบและศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างมโนภาพแห่งตน (Self-Concept) ความวิตกกังวล (Anxiety) และความต้องการสัมฤทธิ์ผล (Need for Achievement) ของนักเรียนที่ประพฤติก้อยตามและที่ขัดกับสังคม โดยมีความมุ่งหมายเพื่อทราบว่

1. นักเรียนที่ประพฤติก้อยตามและที่ขัดกับสังคมมีมโนภาพแห่งตนแตกต่างกันหรือไม่เพียงไร
2. นักเรียนที่ประพฤติก้อยตามและที่ขัดกับสังคม มีความวิตกกังวลแตกต่างกันหรือไม่เพียงไร
3. นักเรียนที่ประพฤติก้อยตามและที่ขัดกับสังคม มีความต้องการสัมฤทธิ์ผลแตกต่างกันหรือไม่เพียงไร
4. นักเรียนหญิงกับนักเรียนชายมีมโนภาพแห่งตน ความวิตกกังวล และความต้องการสัมฤทธิ์ผล ต่างกันหรือไม่เพียงไร
5. มโนภาพแห่งตน ความวิตกกังวล และความต้องการสัมฤทธิ์ผล มีความสัมพันธ์กันหรือไม่ อย่างไร

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้ได้จำกัดแต่เฉพาะนักเรียนที่อยู่ในขอบเขตดังต่อไปนี้

- ก. เป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3
- ข. เป็นนักเรียนของโรงเรียนราษฎร์ ในกรุงเทพมหานคร
- ค. นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างนั้นเป็นนักเรียนที่ครูประจำชั้น หรือครูผู้ปกครอง หรือครูแนะแนวเป็นผู้คัดเลือกคัดเลือกตามเกณฑ์ที่กำหนดให้

กำนิยามศัพท์เฉพาะ

นักเรียนที่ประพฤติขัดกับสังคม หมายถึงนักเรียนที่ครูประจำชั้น หรือครูผู้ปกครอง หรือครูแนะแนวลงความเห็น ว่า มักประพฤติขัดกับระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน และประพฤติดังกล่าวไม่เหมาะสมกับสภาพความเป็นนักเรียน โดยครูผู้เลือกถือเกณฑ์การคัดเลือกจากนักเรียนที่มีพฤติกรรมต่อไปนี้

1. แต่งกายผิดระเบียบข้อบังคับของโรงเรียนบ่อย ๆ
2. ขาดเรียนบ่อย ๆ โดยไม่ลาหรือแจ้งสาเหตุให้ทางโรงเรียนทราบ
3. พุดจาไม่สุภาพเรียบร้อย เช่น พุดคำหยาบ โดยเฉพาะกับครูอาจารย์ และเพื่อนต่างเพศ
4. วางตัวไม่เหมาะสมกับกาลเทศะ
5. ไม่สนใจการเรียน เช่น ไม่ส่งงานตามกำหนดเวลา ชอบคัดลอกงานของเพื่อน มักรบกวนเพื่อน ๆ ในขณะที่ครูสอน หรือแสดงกิริยาไม่สนใจ ไม่รับผิดชอบงาน ฯลฯ
6. เคยทุจริตในการสอบ ไม่ซื่อสัตย์ ไว้วางใจไม่ได้
7. ชอบก่อเรื่องทะเลาะวิวาท ชักชวนเพื่อนให้ก่อความไม่สงบกับบุคคลภายนอก หรือเพื่อนนักเรียนด้วยกัน เช่น ในขณะมีการแข่งขันกีฬา มักตะโกนเชียร์ทำนองทำร้ายหรือชวนวิวาท กับฝ่ายตรงกันข้ามหรือผู้ตัดสิน
8. พฤติกรรมอื่น ๆ ที่ครูเห็นว่านักเรียนไม่ควรแสดง

เกณฑ์ดังกล่าวนี้เป็นผลที่สถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็ก ได้จากการสำรวจพฤติกรรมของนักเรียนที่ครูในกรุงเทพมหานคร เห็นว่าเป็นพฤติกรรมที่ขัดกับสังคม

นักเรียนที่ประพฤติคล้อยตามสังคม หมายถึง นักเรียนที่ครูประจำชั้นลงความเห็นว่าเป็นผู้ไม่เคยประพฤติขัดต่อระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน และเป็นผู้ประพฤติดีเหมาะสมกับสภาพความเป็นนักเรียน

มโนภาพแห่งตน (Self Concept) หมายถึงความรู้สึกตอบสนองต่อตนเองในด้านต่าง ๆ รวมทั้งความรู้สึกเกี่ยวกับลักษณะนิสัยและคุณสมบัติของตนเอง และแบ่งออกเป็นตนตามอัตภาพกับตนตามปณิธาน

ตนตามอัตรภาพ (Actual Self) หมายถึงความรู้สึกและทัศนคติต่อตนเองว่าเป็นคนอย่างไรมีความสัมพันธ์กับคนอื่นอย่างไร ซึ่งวัดออกมาเป็นคะแนนโดยใช้แบบทดสอบตนตามอัตรภาพ

ตนตามปณิธาน (Ideal Self) หมายถึงความรู้สึกและทัศนคติต่อตนเองว่าตนอยากจะเป็นคนอย่างไร อยากจะมีความสัมพันธ์กับคนอื่นอย่างไร ซึ่งวัดออกมาเป็นคะแนนได้โดยใช้แบบทดสอบตนตามปณิธาน

ความแตกต่างระหว่างตน (Self Discrepancy) หมายถึงความแตกต่างระหว่างตนตามอัตรภาพและตนตามปณิธาน ซึ่งเป็นผลต่างของคะแนนจากแบบทดสอบตนตามอัตรภาพ และแบบทดสอบตนตามปณิธาน

ความวิตกกังวล (Anxiety) หมายถึงสภาวะภาพอันไม่พึงพอใจทางอารมณ์อันเกิดจากความกลัวโดยที่ไม่รู้ว่าสิ่งที่กลัวนั้นจะเกิดขึ้นหรือไม่และความกลัวนั้นก็ไม่ได้กำหนดแน่นอนว่า กลัววัตถุหรือกลัวสถานการณ์อย่างไร ซึ่งวัดออกมาเป็นคะแนนได้โดยใช้แบบทดสอบความวิตกกังวล

ความต้องการสัมฤทธิ์ผล (Need for Achievement) หมายถึงความปรารถนาที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ลุล่วงไปด้วยดีทั้งในด้านการแข่งขันและการทำงานด้วยมาตรฐานอันดีเยี่ยม ในที่นี้วัดออกมาเป็นคะแนนโดยใช้แบบทดสอบความต้องการสัมฤทธิ์ผล

กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 210 คน ของโรงเรียนราษฎร์ 5 โรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นนักเรียนที่ประพฤติคล้อยตามสังคม 105 คน ชาย 70 คน หญิง 35 คน และเป็นนักเรียนที่ประพฤติขัดกับสังคม 105 คน ชาย 70 คน หญิง 35 คน ครูประจำชั้นเป็นผู้เลือกนักเรียนเหล่านี้ตามเกณฑ์ที่กำหนดให้

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

1. แบบทดสอบตนตามอัตรภาพ
2. แบบทดสอบตนตามปณิธาน
3. แบบทดสอบความวิตกกังวล

4. แบบทดสอบความต้องการสัมฤทธิ์ผล
5. แบบสอบถามภูมิหลังนักเรียน
6. แบบสอบถามครูเกี่ยวกับนักเรียนที่ประพฤติซัดกับสังคม

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การหาสถิติมูลฐาน ซึ่งได้แก่ ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) ค่าความแปรปรวน (Variance) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. ใช้ Z-test ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของคะแนนจากแบบทดสอบตนตามอัตรภาพ ตนตามปณิธาน ความวิตกกังวล และความต้องการสัมฤทธิ์ผลระหว่างนักเรียนกลุ่มต่าง ๆ
3. หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรโดยใช้ Product Moment Correlation

สัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

- $\bar{X}$ แทนค่าคะแนนเฉลี่ย
- $\sigma_{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}$ แทนความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ย (Standard error of mean difference)
- Z แทน Z - Statistic
- r แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
- N แทน จำนวนนักเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิจัย

1. ความแตกต่างในด้านมโนภาพแห่งตน

ตาราง 47 เปรียบเทียบตนตามอัตรภาพของนักเรียนที่ประพฤติคล้อยตามและที่ซัดกับสังคม

ตนตามอัตรภาพ	N	$\bar{X}$	$\sigma_{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}$	Z
นักเรียนทั้งหมดที่ประพฤติคล้อยตามสังคม	105	104.085	2.790	3.038**
นักเรียนทั้งหมดที่ประพฤติซัดกับสังคม	105	95.609		
นักเรียนชายที่ประพฤติคล้อยตามสังคม	70	103.457	3.541	2.385**
นักเรียนชายที่ประพฤติซัดกับสังคม	70	95.014		
นักเรียนหญิงที่ประพฤติคล้อยตามสังคม	35	105.343	4.518	1.891*
นักเรียนหญิงที่ประพฤติซัดกับสังคม	35	96.800		

*P < .05

**P < .005

จากตาราง 47 จะเห็นได้ว่า นักเรียนทั้งหมดที่ประพฤติคล้อยตามสังคม มีตนตาม
 อักภาพสูงกว่านักเรียนทั้งหมดที่ประพฤติขัดกับสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .005
 นักเรียนชายที่ประพฤติคล้อยตามสังคมมีตนตามอักภาพสูงกว่านักเรียนชายที่ประพฤติขัดกับ
 สังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .005 และนักเรียนหญิงที่ประพฤติคล้อยตามสังคมมี
 ตนตามอักภาพสูงกว่านักเรียนหญิงที่ประพฤติขัดกับสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 48 เปรียบเทียบตนตามปณิธานของนักเรียนที่ประพฤติคล้อยตามและที่ขัดกับสังคม

ตนตามปณิธาน	N	$\bar{X}$	$\sigma_{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}$	Z
นักเรียนทั้งหมดที่ประพฤติคล้อยตามสังคม	105	140.009	2.593	2.785**
นักเรียนทั้งหมดที่ประพฤติขัดกับสังคม	105	132.857		
นักเรียนชายที่ประพฤติคล้อยตามสังคม	70	138.843	3.486	2.086*
นักเรียนชายที่ประพฤติขัดกับสังคม	70	131.587		
นักเรียนหญิงที่ประพฤติคล้อยตามสังคม	35	142.343	3.439	2.019*
นักเรียนหญิงที่ประพฤติขัดกับสังคม	35	135.400		

* $P < .05$,

** $P < .005$

จากตาราง 48 จะเห็นได้ว่า นักเรียนทั้งหมดที่ประพฤติคล้อยตามสังคม มีตนตาม
 ปณิธานสูงกว่านักเรียนทั้งหมดที่ประพฤติขัดกับสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .005
 นักเรียนชายที่ประพฤติคล้อยตามสังคมมีตนตามปณิธานสูงกว่านักเรียนชายที่ประพฤติขัดกับ
 สังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนหญิงที่ประพฤติคล้อยตามสังคม มีตน
 ตามปณิธานสูงกว่านักเรียนหญิงที่ประพฤติขัดกับสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 49 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตนระหว่างนักเรียนที่ประพฤติคล้อยตามและที่ขัดกับสังคม

ความแตกต่างระหว่างตน	N	$\bar{X}$	$\sigma_{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}$	Z
นักเรียนทั้งหมดที่ประพฤติคล้อยตามสังคม	105	37.561	2.876	0.660
นักเรียนทั้งหมดที่ประพฤติขัดกับสังคม	105	39.457		
นักเรียนชายที่ประพฤติคล้อยตามสังคม	70	37.986	3.595	0.338
นักเรียนชายที่ประพฤติขัดกับสังคม	70	39.200		
นักเรียนหญิงที่ประพฤติคล้อยตามสังคม	35	36.715	4.825	0.675
นักเรียนหญิงที่ประพฤติขัดกับสังคม	35	39.971		

จากตาราง 49 จะเห็นได้ว่า นักเรียนทั้งหมดที่ประพฤติคล้อยตามและที่ขัดกับสังคม มีความแตกต่างระหว่างตนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นักเรียนชายที่ประพฤติคล้อยตามและที่ขัดกับสังคม มีความแตกต่างระหว่างตนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และนักเรียนหญิงที่ประพฤติคล้อยตามและที่ขัดกับสังคมมีความแตกต่างระหว่างตนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. ความแตกต่างในด้านความวิตกกังวล

ตาราง 50 เปรียบเทียบความวิตกกังวลของนักเรียนที่ประพฤติคล้อยตามและที่ขัดกับสังคม

ความวิตกกังวล	N	X	$\sigma \bar{X}_1 - \bar{X}_2$	Z
นักเรียนทั้งหมดที่ประพฤติคล้อยตามสังคม	105	79.971	3.664	3.051 **
นักเรียนทั้งหมดที่ประพฤติขัดกับสังคม	105	90.158		
นักเรียนชายที่ประพฤติคล้อยตามสังคม	70	76.000	4.525	2.573 **
นักเรียนชายที่ประพฤติขัดกับสังคม	70	82.386		
นักเรียนหญิงที่ประพฤติคล้อยตามสังคม	35	84.914	6.401	1.678 *
นักเรียนหญิงที่ประพฤติขัดกับสังคม	35	95.657		

* P < .05

** P < .005

จากตาราง 50 จะเห็นได้ว่า นักเรียนทั้งหมดที่ประพฤติขัดกับสังคม มีความวิตกกังวลสูงกว่านักเรียนทั้งหมดที่ประพฤติคล้อยตามสังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .005 นักเรียนชายที่ประพฤติขัดกับสังคมมีความวิตกกังวลสูงกว่านักเรียนชายที่ประพฤติคล้อยตามสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนหญิงที่ประพฤติขัดกับสังคมมีความวิตกกังวลสูงกว่านักเรียนหญิงที่ประพฤติคล้อยตามสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความแตกต่างในด้านความต้องการสัมฤทธิ์ผล

ตาราง 51 เปรียบเทียบความต้องการสัมฤทธิ์ผลของนักเรียนที่ประพฤติก้อยตามสังคมและที่ขัดกับสังคม

ความต้องการสัมฤทธิ์ผล	N	$\bar{X}$	σ $\bar{X}_1 - \bar{X}_2$	Z
นักเรียนทั้งหมดที่ประพฤติก้อยตามสังคม	105	19.961	1.091	3.429 ***
นักเรียนทั้งหมดที่ประพฤติขัดกับสังคม	105	16.216		
นักเรียนชายที่ประพฤติก้อยตามสังคม	70	19.057	1.332	2.787 **
นักเรียนชายที่ประพฤติขัดกับสังคม	70	15.347		
นักเรียนหญิงที่ประพฤติก้อยตามสังคม	35	21.714	1.855	2.048 *
นักเรียนหญิงที่ประพฤติขัดกับสังคม	35	17.917		

* P < .05   ** P < .005   *** P < .001

จากตาราง 51 จะเห็นได้ว่านักเรียนทั้งหมดที่ประพฤติก้อยตามสังคม มีความต้องการสัมฤทธิ์ผลสูงกว่านักเรียนทั้งหมดที่ประพฤติขัดกับสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 นักเรียนชายที่ประพฤติก้อยตามสังคมมีความต้องการสัมฤทธิ์ผลสูงกว่านักเรียนชายที่ประพฤติขัดกับสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .005 นักเรียนหญิงที่ประพฤติก้อยตามสังคมมีความต้องการสัมฤทธิ์ผลสูงกว่านักเรียนหญิงที่ประพฤติขัดกับสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลความแตกต่างระหว่างเพศ

ตาราง 52 เปรียบเทียบตนตามอัตราระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง

ตนตามอัตรภาพ	N	X	$\sigma_{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}$	Z
นักเรียนชายที่ประพฤติคล้อยตามสังคม	70	103.457	3.943	0.480
นักเรียนหญิงที่ประพฤติคล้อยตามสังคม	35	105.343		
นักเรียนชายที่ประพฤติขัดกับสังคม	70	95.014	4.457	0.401
นักเรียนหญิงที่ประพฤติขัดกับสังคม	35	96.800		

จากตาราง 52 จะเห็นได้ว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่ประพฤติคล้อยตามสังคม มีตนตามอัตรภาพแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หรือไม่แตกต่างกัน นักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่ประพฤติขัดกับสังคมก็มีตนตามอัตรภาพไม่แตกต่างกัน

ตาราง 53 เปรียบเทียบตนตามปณิธานระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง

ตนตามปณิธาน	N	$\bar{X}$	$\sigma_{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}$	Z
นักเรียนชายที่ประพฤติคล้อยตามสังคม	70	138.843	3.285	1.065
นักเรียนหญิงที่ประพฤติคล้อยตามสังคม	35	142.343		
นักเรียนชายที่ประพฤติขัดกับสังคม	70	131.587	4.418	0.863
นักเรียนหญิงที่ประพฤติขัดกับสังคม	35	135.400		

จากตาราง 53 จะเห็นได้ว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่ประพฤติคล้อยตามสังคมมีตนตามปณิธานไม่แตกต่างกัน นักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่ประพฤติขัดกับสังคมก็มีตนตามปณิธานไม่แตกต่างกัน

ตาราง 54 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตนระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง

ความแตกต่างระหว่างตน	N	$\bar{X}$	$\sigma_{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}$	Z
นักเรียนชายที่ประพฤติคล้อยตามสังคม	70	37.986	3.971	0.320
นักเรียนหญิงที่ประพฤติคล้อยตามสังคม	35	36.714		
นักเรียนชายที่ประพฤติขัดกับสังคม	70	39.200	4.667	0.165
นักเรียนหญิงที่ประพฤติขัดกับสังคม	35	39.971		

ผลจากตาราง 54 จะเห็นได้ว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่ประพฤติคล้อยตามสังคม มีความแตกต่างระหว่างตน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หรือมีความแตกต่างระหว่างตนไม่แตกต่างกัน นักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่ประพฤติขัดกับสังคมก็เช่นเดียวกัน คือไม่มีความแตกต่างกันในด้านความแตกต่างระหว่างตน

ตาราง 55 เปรียบเทียบความวิตกกังวลระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง

ความวิตกกังวล	N	X	$\sigma_{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}$	Z
นักเรียนชายที่ประพฤติคล้อยตามสังคม	70	76.000	5.638	1.581
นักเรียนหญิงที่ประพฤติคล้อยตามสังคม	35	84.914		
นักเรียนชายที่ประพฤติขัดกับสังคม	70	82.386	6.553	1.720
นักเรียนหญิงที่ประพฤติขัดกับสังคม	35	95.657		

จากตาราง 55 จะเห็นได้ว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่ประพฤติกัล้อยตามสังคมนีความวิตกกังวลไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่ประพฤติกัล้อยตามสังคมนีความวิตกกังวลไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเช่นเดียวกัน

ตาราง 56 เปรียบเทียบความต้องการสัมฤทธิ์ผลระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง

ความต้องการสัมฤทธิ์ผล	N	$\bar{X}$	$\sigma_{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}$	Z
นักเรียนชายที่ประพฤติกัล้อยตามสังคมนีความวิตกกังวล	70	19.057	2.569	1.057
นักเรียนหญิงที่ประพฤติกัล้อยตามสังคมนีความวิตกกังวล	35	21.714		
นักเรียนชายที่ประพฤติกัล้อยตามสังคมนีความวิตกกังวล	70	15.343	2.709	0.973
นักเรียนหญิงที่ประพฤติกัล้อยตามสังคมนีความวิตกกังวล	35	17.291		

จากตาราง 56 จะเห็นได้ว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่ประพฤติกัล้อยตามสังคมนีความวิตกกังวลไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่ประพฤติกัล้อยตามสังคมนีความวิตกกังวลไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5. ผลการวิจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างมโนภาพแห่งตน ความวิตกกังวล และความต้องการสัมฤทธิ์ผล

ตาราง 57 ความสัมพันธ์ระหว่างมโนภาพแห่งตนกับความวิตกกังวลของนักเรียนที่ประพฤติกัล้อยตามสังคมนีความวิตกกังวล

ความสัมพันธ์ระหว่าง	กลุ่ม	r
ตนตามอัตภาพ กับ ความวิตกกังวล	นักเรียนชายที่ประพฤติกัล้อยตามสังคมนีความวิตกกังวล	-.333**
	นักเรียนหญิงที่ประพฤติกัล้อยตามสังคมนีความวิตกกังวล	-.650***
	นักเรียนทั้งหมดที่ประพฤติกัล้อยตามสังคมนีความวิตกกังวล	-.421**
ตนตามปณิธาน กับ ความวิตกกังวล	นักเรียนชายที่ประพฤติกัล้อยตามสังคมนีความวิตกกังวล	-.346**
	นักเรียนหญิงที่ประพฤติกัล้อยตามสังคมนีความวิตกกังวล	-.296*
	นักเรียนทั้งหมดที่ประพฤติกัล้อยตามสังคมนีความวิตกกังวล	.187*

* $P < .05$,

** $P < .005$

*** $P < .001$

จากตาราง 57 จะเห็นได้ว่า ในกลุ่มนักเรียนชายที่ประพฤติกด้อยตามสังคม มีความสัมพันธ์เชิงนิเสธระหว่างตนตามอัตภาพ กับความวิตกกังวล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .005 ในกลุ่มนักเรียนที่ประพฤติกด้อยตามสังคม มีความสัมพันธ์เชิงนิเสธระหว่างตนตามอัตภาพกับความวิตกกังวลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ในกลุ่มนักเรียนทั้งหมดที่ประพฤติกด้อยตามสังคม มีความสัมพันธ์เชิงนิเสธระหว่างตนตามอัตภาพกับความวิตกกังวลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .005

ในกลุ่มนักเรียนชายที่ประพฤติกด้อยตามสังคมมีความสัมพันธ์เชิงนิเสธระหว่างตนตามปณิธานกับความวิตกกังวลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .005 ในกลุ่มนักเรียนหญิงที่ประพฤติกด้อยตามสังคมมีความสัมพันธ์เชิงนิเสธระหว่างตนตามปณิธานกับความวิตกกังวลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และในกลุ่มนักเรียนทั้งหมดที่ประพฤติกด้อยตามสังคม มีความสัมพันธ์เชิงนิเสธระหว่างตนตามปณิธานกับความวิตกกังวลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 58 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างมโนภาพแห่งตนกับความวิตกกังวล ของนักเรียนที่ประพฤติกดกับสังคม

ความสัมพันธ์ระหว่าง	กลุ่ม	r
ตนตามอัตภาพ กับ ความวิตกกังวล	นักเรียนชายที่ประพฤติกดกับสังคม	-.483**
	นักเรียนหญิงที่ประพฤติกดกับสังคม	-.452**
	นักเรียนทั้งหมดที่ประพฤติกดกับสังคม	-.407**
ตนตามปณิธาน กับ ความวิตกกังวล	นักเรียนชายที่ประพฤติกดกับสังคม	.195*
	นักเรียนหญิงที่ประพฤติกดกับสังคม	.140
	นักเรียนทั้งหมดที่ประพฤติกดกับสังคม	.191*

* P < .05

** P < .005

จากตาราง 58 จะเห็นได้ว่าในกลุ่มนักเรียนชายที่ประพฤติกดกับสังคม มีความสัมพันธ์เชิงนิเสธระหว่างตนตามอัตภาพกับความวิตกกังวลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .005 ในกลุ่มนักเรียนหญิงที่ประพฤติกดกับสังคม มีความสัมพันธ์เชิงนิเสธระหว่างตนตาม

อัตรากับความวิตกกังวลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .005 ในกลุ่มนักเรียนทั้งหมดที่ประพฤติกดกับสังคม มีความสัมพันธ์เชิงนิเสธระหว่างตนตามอัตรากับความวิตกกังวลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .005

ในกลุ่มนักเรียนชายที่ประพฤติกดกับสังคม มีความสัมพันธ์เชิงนิเสธระหว่างตนตามปณิธานกับความวิตกกังวลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในกลุ่มนักเรียนหญิงที่ประพฤติกดกับสังคม มีความสัมพันธ์เชิงนิเสธระหว่างตนตามปณิธานกับความวิตกกังวลอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ในกลุ่มนักเรียนทั้งหมดที่ประพฤติกดกับสังคมมีความสัมพันธ์ระหว่างตนตามปณิธานกับความวิตกกังวลในเชิงนิเสธอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 59 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างความวิตกกังวลกับความต้อการสัมฤทธิ์ผลในกลุ่มนักเรียนที่ประพฤติกดตามสังคม

กลุ่ม	r
นักเรียนชายที่ประพฤติกดตามสังคม	.076
นักเรียนหญิงที่ประพฤติกดตามสังคม	.187
นักเรียนทั้งหมดที่ประพฤติกดตามสังคม	.136

จากตาราง 59 จะเห็นได้ว่า ในกลุ่มนักเรียนชายที่ประพฤติกดตามสังคม ไม่มีความสัมพันธ์ในแบบเส้นตรงระหว่างความวิตกกังวลกับความต้อการสัมฤทธิ์ผล ในกลุ่มนักเรียนหญิง และในกลุ่มนักเรียนทั้งหมดที่ประพฤติกดตามสังคมก็ไม่มีความสัมพันธ์แบบดังกล่าวระหว่างความวิตกกังวลกับความต้อการสัมฤทธิ์ผล

ตาราง 60 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างความวิตกกังวลกับความต้อการสัมฤทธิ์ผลของนักเรียนที่ประพฤติกดกับสังคม

กลุ่ม	r
นักเรียนชายที่ประพฤติกดกับสังคม	.132
นักเรียนหญิงที่ประพฤติกดกับสังคม	.075
นักเรียนทั้งหมดที่ประพฤติกดกับสังคม	.134

จากตาราง 60 จะเห็นได้ว่า ในกลุ่มนักเรียนชายที่ประพฤติกดกับสังคม ในกลุ่มนักเรียนหญิงที่ประพฤติกดกับสังคม และในกลุ่มนักเรียนทั้งหมดที่ประพฤติกดกับสังคม มีความสัมพันธ์เชิงนิมานระหว่างความวิตกกังวลกับความต้องการสัมฤทธิ์ผลอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 61 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างมโนภาพแห่งตนกับความต้องการสัมฤทธิ์ผลของนักเรียนที่ประพฤติกดตามสังคม

ความสัมพันธ์ระหว่าง	กลุ่ม	r
ตนตามอัตภาพ กับ ความต้องการสัมฤทธิ์ผล	นักเรียนชายที่ประพฤติกดตามสังคม	— .008
	นักเรียนหญิงที่ประพฤติกดตามสังคม	— .169
	นักเรียนทั้งหมดที่ประพฤติกดตามสังคม	— .045
ตนตามปณิธาน กับ ความต้องการสัมฤทธิ์ผล	นักเรียนชายที่ประพฤติกดตามสังคม	— .005
	นักเรียนหญิงที่ประพฤติกดตามสังคม	— .123
	นักเรียนทั้งหมดที่ประพฤติกดตามสังคม	— .012

จากตาราง 61 จะเห็นได้ว่าในกลุ่มนักเรียนชายที่ประพฤติกดตามสังคม ในกลุ่มนักเรียนหญิงที่ประพฤติกดตามสังคม และในกลุ่มนักเรียนทั้งหมดที่ประพฤติกดตามสังคม ไม่มีความสัมพันธ์แบบเส้นตรงระหว่างตนตามอัตภาพกับความต้องการสัมฤทธิ์ผล และไม่มีความสัมพันธ์แบบเดียวกันนี้ระหว่างตนตามปณิธานกับความต้องการสัมฤทธิ์ผล

ตาราง 62 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างมโนภาพแห่งตนกับความต้องการสัมฤทธิ์ผลของนักเรียนที่ประพฤติกดกับสังคม

ความสัมพันธ์ระหว่าง	กลุ่ม	r
ตนตามอัตภาพ กับ ความต้องการสัมฤทธิ์ผล	นักเรียนชายที่ประพฤติกดกับสังคม	— .025
	นักเรียนหญิงที่ประพฤติกดกับสังคม	— .007
	นักเรียนทั้งหมดที่ประพฤติกดกับสังคม	— .039
ตนตามปณิธาน กับ ความต้องการสัมฤทธิ์ผล	นักเรียนชายที่ประพฤติกดกับสังคม	— .003
	นักเรียนหญิงที่ประพฤติกดกับสังคม	— .064
	นักเรียนทั้งหมดที่ประพฤติกดกับสังคม	— .002

จากตาราง 62 จะเห็นได้ว่า ไม่มีความสัมพันธ์แบบเส้นตรงระหว่างตนตามอัทภาพ กับความต้องการสัมฤทธิ์ผล และ ไม่มีความสัมพันธ์แบบเส้นตรงระหว่างตนตามปณิธานกับ ความต้องการสัมฤทธิ์ผลทั้งในกลุ่มนักเรียนชายที่ประพาศิตซ์ดักกับสังคม ในกลุ่มนักเรียนหญิง ที่ประพาศิตซ์ดักกับสังคม และในกลุ่มนักเรียนทั้งหมดที่ประพาศิตซ์ดักกับสังคม

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาความแตกต่าง

1.1 นักเรียนที่ประพาศิตซ์ดักตามสังคมมีมโนภาพแห่งตน (ทั้งตนตามอัทภาพ และตนตามปณิธาน) และความต้องการสัมฤทธิ์ผลสูงกว่านักเรียนที่ประพาศิตซ์ดักกับสังคม ($p < .005$) เมื่อเปรียบเทียบโดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างตามเพศแล้ว พบว่า กลุ่มนักเรียนชาย และกลุ่มนักเรียนหญิงที่ประพาศิตซ์ดักตามสังคมมีตนตามอัทภาพ ตนตามปณิธาน และ ความต้องการสัมฤทธิ์ผลสูงกว่ากลุ่มนักเรียนชาย และกลุ่มนักเรียนหญิงที่ประพาศิตซ์ดักกับ สังคมกลุ่มต่อกลุ่ม ตามลำดับ ($p < .05$)

1.2 นักเรียนที่ประพาศิตซ์ดักกับสังคมมีความวิตกกังวลสูงกว่านักเรียนที่ประพาศิต ติล้อยตามสังคม ($p < .005$) เมื่อเปรียบเทียบโดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างตามเพศ แล้วพบว่า กลุ่มนักเรียนชายและกลุ่มนักเรียนหญิงที่ประพาศิตซ์ดักกับสังคม มีความวิตกกังวลสูงกว่ากลุ่ม นักเรียนชาย และกลุ่มนักเรียนหญิงที่ประพาศิตซ์ดักตามสังคมกลุ่มต่อกลุ่ม ตามลำดับ ($p < .05$)

1.3 นักเรียนที่ประพาศิตซ์ดักตามสังคมและนักเรียนที่ประพาศิตซ์ดักกับสังคม มี ความแตกต่างระหว่างตนไม่แตกต่างกัน

1.4 ระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิงในแต่ละกลุ่ม (ที่ประพาศิตซ์ดักตาม สังคมและที่ประพาศิตซ์ดักกับสังคม) มีตนตามอัทภาพ ตนตามปณิธาน ความแตกต่างระหว่าง ตน ความวิตกกังวล และความต้องการสัมฤทธิ์ผล ไม่แตกต่างกัน

2. ผลการศึกษาความสัมพันธ์

2.1 ตนตามอัทภาพกับความวิตกกังวลของนักเรียนที่ประพาศิตซ์ดักตามสังคมและ ของนักเรียนที่ประพาศิตซ์ดักกับสังคม มีความสัมพันธ์กันเชิงนิเสธ ($p < .05$)

2.2 ทนตามปฏิกิริยากับความวิตกกังวลของนักเรียนกลุ่มทั้งหมดและของกลุ่มชายที่ประพฤติก้อยตามสังคม และที่ประพฤติกัดกับสังคม มีความสัมพันธ์กันในเชิงนิมาน ($p < .05$)

2.3 ทนตามปฏิกิริยากับความวิตกกังวลของนักเรียนหญิงที่ประพฤติก้อยตามสังคม มีความสัมพันธ์กันในเชิงนิเสธ ($p < .05$) ส่วนในกลุ่มที่ประพฤติกัดกับสังคม ไม่มีความสัมพันธ์กันในแบบเส้นตรง

2.4 ความวิตกกังวลกับความต้องการสัมฤทธิ์ผลในกลุ่มนักเรียนที่ประพฤติก้อยตามสังคม และในกลุ่มนักเรียนที่ประพฤติกัดกับสังคม ไม่มีความสัมพันธ์กันในแบบเส้นตรง

2.5 มโนภาพแห่งตน (ทั้งทนตามอัตภาพ และทนตามปฏิกิริยา) กับความต้องการสัมฤทธิ์ผล ทั้งในกลุ่มนักเรียนที่ประพฤติก้อยตามสังคม และในกลุ่มนักเรียนที่ประพฤติกัดกับสังคม ไม่มีความสัมพันธ์กันในแบบเส้นตรง

อภิปรายผล

ด้วยเหตุที่ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยไม่ได้เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีสุ่ม ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างจึงเป็นเพียงกลุ่มหนึ่งของนักเรียนชั้น มศ. 3 ที่ประพฤติก้อยตาม และที่ขัดกับสังคมตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนดให้ครูกัดเลือกเท่านั้น การอภิปรายผลการวิจัยต่อไปนี้จะมิชอบเขตอยู่ภายในกลุ่มตัวอย่างดังกล่าว

1. ความแตกต่างในด้านมโนภาพแห่งตน

ผลการวิจัยแสดงว่า นักเรียนที่ประพฤติก้อยตามสังคมมีมโนภาพแห่งตน (ทั้งทนตามอัตภาพ และทนตามปฏิกิริยา) สูงกว่านักเรียนที่ประพฤติกัดกับสังคม ($z = 3.038$ และ 2.758 $p < .005$) และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มตามเพศก็พบว่านักเรียนที่ประพฤติก้อยตามสังคมมีมโนภาพแห่งตนสูงกว่านักเรียนที่ประพฤติกัดกับสังคมทั้งกลุ่มหญิงและกลุ่มชาย จึงน่าจะสันนิษฐานได้ว่า มโนภาพแห่งตนมีอำนาจในการต่อต้านหรือส่งเสริมให้บุคคลแสดงพฤติกรรมอย่างหนึ่งอย่างใดได้ อย่างที่เลกกี้และเจอร์ชิลด์ (อ้างจาก Fenimare, 1968:448) กล่าวไว้ว่า คนที่มีมโนภาพแห่งตนดี ในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะมีพฤติกรรมขยันขันแข็ง มีความสนใจ มีแรงจูงใจ มีการควบคุมอารมณ์ ฯลฯ ซึ่งถ้าเป็นดังกล่าวแล้ว มโนภาพแห่งตนน่าจะมีความสัมพันธ์กับการแสดงพฤติกรรมที่ค้อยตามหรือที่ขัดกับสังคม คือบุคคลที่มีมโนภาพแห่งตนสูงจะสามารถควบคุมอารมณ์ให้มีสมาธิ

และมีโอกาสพิจารณาปรับปรุงค่านิยมจากภายนอกให้เข้ากับ “ตน” (self) ได้ดีกว่าบุคคลที่มีมโนภาพแห่งตนต่ำซึ่งบุคคลกลุ่มนี้จะไม่ยอมรับค่านิยมที่ไม่เข้ารูปเข้ารอยกับมโนภาพแห่งตนของเขา และจะใช้วิธีปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม โดยใช้กลวิธีบางอย่างโดยหนึ่งในระดับที่สูงจนอาจก่อให้เกิดพฤติกรรมที่ขัดกับสังคมได้

อย่างไรก็ตามผลการศึกษาในข้อที่กล่าวแล้วข้างต้นขัดแย้งกับผลการศึกษาของซโครเตอร์และซันต์และของเจนิสและฟีลด์ซึ่งเขาพบว่า เด็กชายที่ประพฤติคล้อยตามสังคมนั้นมีมโนภาพแห่งตนต่ำ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะการศึกษาของบุคคลดังกล่าวใช้วิธีศึกษาโดยใช้แบบทดสอบวัดมโนภาพแห่งตนและทดสอบพฤติกรรมคล้อยตามสังคมในเด็กกลุ่มเดียวกันแล้วหาความสัมพันธ์กันระหว่างคะแนนจากแบบทดสอบพฤติกรรมทั้งสองฉบับ ส่วนในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยทดสอบหาความแตกต่างจากเด็กที่ครูตัดสินแล้วว่าเป็นผู้ที่ประพฤติคล้อยตามและที่ประพฤติขัดกับสังคม จึงทำให้ผลที่ได้ขัดแย้งกัน แต่เนื่องจากผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของวีสเลอร์ที่พบว่านักเรียนกลุ่มที่ประพฤติก้าวร้าวรุนแรงหรือไม่พอใจในตัวเองจะมีคะแนนจิตสำนึกต่ำ คะแนนความมีใจมั่นสูงและคะแนนความสำนึกผิดต่ำ และกลุ่มที่ประพฤติคล้อยตามสังคมนั้นมีคะแนนจิตสำนึกสูง คะแนนความมีใจมั่นสูงและคะแนนความสำนึกผิดปานกลาง ผู้วิจัยจึงเชื่อว่าผลการวิจัยในข้อนี้น่าจะเชื่อถือได้พอสมควร

ส่วนความแตกต่างระหว่างตนในเด็กทั้งสองกลุ่ม เมื่อเปรียบเทียบกันแล้วพบแล้วไม่แตกต่างกันซึ่งไม่เป็นไปดังที่ได้คาดหมายไว้ตามเหตุผลที่ว่า ความแตกต่างระหว่างตนตามปณิธานของเด็กทั้งสองกลุ่มน่าจะมีน้อยกว่าความแตกต่างระหว่างตนตามอัตภาพ เพราะตนตามปณิธานนั้นเป็นความรู้สึกต่อตนเองในด้านที่ตนอยากจะเป็นคนอย่างไร ซึ่งเด็กทั้งสองกลุ่มน่าจะรู้สึกว่าจะตนเองอยากจะเป็นอย่างไรใกล้เคียงกัน

2. ความแตกต่างในด้านความวิตกกังวล

ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่านักเรียนที่ประพฤติขัดกับสังคมมีความวิตกกังวลสูงกว่านักเรียนที่ประพฤติคล้อยตามสังคม ($Z = 3.051, p < .005$) กลุ่มนักเรียนชายและกลุ่มนักเรียนหญิงที่ประพฤติขัดกับสังคมมีความวิตกกังวลสูงกว่ากลุ่มนักเรียนชายและกลุ่มนักเรียนหญิงที่ประพฤติคล้อยตามสังคม กลุ่มต่อกลุ่มตามลำดับ ($Z = 2.573$ และ $1.678, p < .005$) ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากอิทธิพลจากค่านิยมของสังคมเข้ามามีบทบาททำให้กลุ่มนักเรียนที่ประพฤติขัดกับสังคมมีความวิตกกังวลสูงกว่า ทั้งนี้เพราะในสังคมไทยส่วนใหญ่เด็กจะต้องเคารพเชื่อฟังบิดามารดา ครูอาจารย์ และผู้มีอายุสูงกว่าตน ถ้าไม่เชื่อฟังหรือมีความคิดเห็นขัดแย้งบ่อย ๆ หรือประพฤติปฏิบัติในแนวที่ผู้ใหญ่เห็นว่าไม่สมควรและห้ามปรามแล้ว เด็ก

พวกนี้จะมี ความขัดแย้งในตนซึ่งทำให้เกิดความวิตกกังวลขึ้น ส่วนกลุ่มนักเรียนที่ประพฤติก ล้อยตามสังคมนั้นเป็นพวกที่สามารถปรับตนได้เป็นอย่างดีและเห็นว่า ปทัสถานต่าง ๆ ใน สังคมเป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติตาม ซึ่งเป็นเหตุให้เกิดความขัดแย้งกับผู้น้อยกว่าเด็กกลุ่มที่ ประพฤติขัดกับสังคม จึงมีความวิตกกังวลต่ำกว่า

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับรายงานของคองกลิน (Conklin) และของแฮกการ์ด (Haggard) ที่ว่า การที่เด็กถูกบิดามารดาและเพื่อนฝูงปฏิเสธและขัดขวางอาจทำให้เด็กมอง ตนเองว่า ไม่มีใครรักตน และตนไม่อาจรักใครได้ เมื่อเด็กมีความรู้สึกว่าตนถูกทอดทิ้ง และ ถูกปฏิเสธจากคนอื่น ๆ ก็จะมี ความวิตกกังวลขึ้น (อ้างจากประสิทธิ์ บัวคลี, 2514:11)

3. ความแตกต่างในด้านความต้องการสัมฤทธิ์ผล

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ประพฤติก ล้อยตามสังคมมีความต้องการสัมฤทธิ์ผลสูง กว่านักเรียนที่ประพฤติขัดกับสังคม ($Z = 3.429, p < .005$) นักเรียนชายและนักเรียน หญิงที่ประพฤติก ล้อยตามสังคมมีความต้องการสัมฤทธิ์ผลสูงกว่านักเรียนชายและนักเรียน หญิงที่ประพฤติขัดกับสังคมกลุ่มต่อกลุ่มตามลำดับ ($Z = 2.786$ และ $2.048, p < .05$) ผลข้อนี้ขัดแย้งกับรายงานของแม็คแคลแลนซ์ที่ว่า ความต้องการสัมฤทธิ์ผลมีความสัมพันธ์ ในเชิงนิเสธกับพฤติกรรมคล้อยตามสังคม แต่สอดคล้องกับรายงานของซาจอนซ์และวาไล (Zajonce & Wali) และรายงานผลการทดลองของซามเอลสัน (Samelson) จึงกล่าวได้ว่าความ ต้องการสัมฤทธิ์ผลสูงทำให้บุคคลประพฤติก ล้อยตามสังคม ดังที่ เบอร์ดิก (Burdick) กล่าว ว่าความต้องการสัมฤทธิ์ผลจะมีความสัมพันธ์เชิงนิเสธกับพฤติกรรมคล้อยตามสังคม ถ้าหาก ว่าพฤติกรรมคล้อยตามสังคมนั้นจะทำให้ความต้องการสัมฤทธิ์ผลของเขาได้รับการตอบสนอง (อ้างจาก Gergen & Marlowe, 1970: 27) เพราะเหตุว่าในสังคมไทยสังคมประกฤติส่วน ใหญ่เป็นแบบที่เด็กจะต้องเชื่อฟังผู้ใหญ่หรือผู้มีอาวุโสกว่า ดังนั้นนักเรียนที่มีความตอง การสัมฤทธิ์ผลสูงถ้าไม่ปฏิบัติตามคำตักเตือนของบิดามารดา ครูอาจารย์ หรือไม่ยอมรับค่านิ ยมของผู้ใหญ่แล้ว โอกาสที่ตนจะประสบผลสำเร็จก็มีน้อย หรือจะไม่สามารถกระทำการ อันใดให้ประสบผลสำเร็จตามที่ต้องการได้

เหตุอีกประการหนึ่งซึ่งผู้วิจัยเชื่อว่าน่าจะมีผลทำให้นักเรียนที่ประพฤติก ล้อยตามสังคม มีความต้องการการสัมฤทธิ์ผลสูงกว่านักเรียนที่ประพฤติขัดกับสังคม คือฐานะทางสังคม กล่าวคือนักเรียนที่ประพฤติก ล้อยตามสังคมมีฐานะทางสังคมมันคง มีความสัมพันธ์กับเพื่อน ครูอาจารย์และบิดามารดา ดีกว่านักเรียนที่ประพฤติขัดกับสังคมและอยู่ในสถานการณ์ที่มีความ ขัดแย้งน้อยกว่า ส่วนนักเรียนที่ประพฤติขัดกับสังคมจะอยู่ในสถานการณ์ที่มีความ

ขัดแย้งมากกว่าคั้งที่ซามเอลค้นพบว่า ในสถานการณ์ที่มีความขัดแย้งน้อยจะมีความสัมพันธ์กันอย่างสูงระหว่างความต้องการสัมฤทธิ์ผลกับพฤติกรรมในสังคม ส่วนในสถานการณ์ที่มีความขัดแย้งมากไม่พบว่ามีความสัมพันธ์กัน (อ้างอิง Gergen & Marlow, 1970 : 27)

4. ความแตกต่างระหว่างเพศ

ผลการวิจัยครั้งนี้ที่แสดงให้เห็นว่าไม่มีความแตกต่างระหว่างเพศในด้านมโนภาพแห่งตน และในด้านความต้องการสัมฤทธิ์ผลนั้น นับว่าสอดคล้องกับผลการศึกษาของบอลล์ (Ball) ของไดสัน (Dyson) ของสิทธิโชค วรานุสันติกุล และของเซลล์ (Sell, 1967 : 2409)

ส่วนในด้านความวิตกกังวล แม้จะพบว่าไม่มีความแตกต่างระหว่างเพศซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของประสิทธิ์ บัวคลี (2514:97) และของเซลล์ (Sell) ก็ตาม แต่ก็ยังขัดแย้งกับผลการวิจัยของบุคคลอื่น ๆ เช่น ของแมนลีย์ (อ้างอิงประสิทธิ์ บัวคลี, 2514:13) และของวัลลภ กันทรพย (2513:111)

ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์อันเดียวกันในการ เลือกกลุ่มตัวอย่างทั้งชายและหญิงจึงเป็นเหตุให้นักเรียนทั้งสองเพศมีลักษณะดังกล่าวเหมือนกัน

5. ความสัมพันธ์ระหว่างมโนภาพแห่งตนกับความวิตกกังวล

ผลการวิจัยที่ว่า ตนตามอัตรภาพของนักเรียนทั้งสองกลุ่ม (ที่ประพฤติก้อยตามและที่ขัดกับสังคม) มีความสัมพันธ์ในเชิงนิเสธ กับความวิตกกังวลสูง ($r = -.421, -.407$ $p < .05$) หมายความว่า นักเรียนที่มีความวิตกกังวลสูงจะมีมโนภาพแห่งตนต่ำและนักเรียนที่มีความวิตกกังวลต่ำจะมีมโนภาพแห่งตนสูง เมื่อหาความสัมพันธ์ของตัวแปรทั้งสองในแต่ละเพศแล้วพบว่ามีความสัมพันธ์ในแบบเดียวกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นไปได้ว่า ความวิตกกังวลทำให้ไม่มีความรู้สึกหรือทัศนคติต่อตนเองได้ถูกต้อง ดังนั้นถ้าบุคคลยังมีความวิตกกังวลมากเท่าใดก็จะขาดการรับรู้อย่างมีเหตุผลเกี่ยวกับตนเองและ สิ่งแวดล้อมมากขึ้นเท่านั้น นั่นคือเป็นคนมีตนตามอัตรภาพต่ำ

ตนตามปณิธานกับความวิตกกังวล มีความสัมพันธ์กันในแบบเส้นตรงเชิงนิเสธทั้งในกลุ่มนักเรียนที่ประพฤติก้อยตามสังคมและในกลุ่มนักเรียนที่ประพฤติขัดกับสังคม ($r = .187, .191, p < .05$) แต่เมื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งสองนี้ในแต่ละเพศแล้ว พบว่า ในนักเรียนชายมีความสัมพันธ์กันเชิงนิเสธ ($r = .333, .195 p < .05$) ส่วนนักเรียนหญิงนั้น ในกลุ่มที่ประพฤติก้อยตามสังคมมีความสัมพันธ์กันเชิงนิเสธ ($r = -.296, p < .05$) แต่ในกลุ่มที่ประพฤติขัดกับสังคมไม่พบว่ามีความสัมพันธ์กัน ผลการวิจัย

นี้แสดงว่าในกลุ่มนักเรียนชายนั้น ผู้ที่มีตนตามปณิธานสูงจะมีความวิตกกังวลสูง และผู้ที่มีตนตามปณิธานต่ำจะมีความวิตกกังวลต่ำ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ คนที่ตั้งความปรารถนาไว้สูงย่อมจะวิตกกังวลมากกว่าผู้ที่ตั้งความปรารถนาไว้ต่ำ

สำหรับนักเรียนหญิงในกลุ่มที่ประพฤติก้อยตามสังคม ผู้ที่มีตนตามปณิธานต่ำจะมีความวิตกกังวลสูง ส่วนผู้ที่มีตนตามปณิธานสูงจะมีความวิตกกังวลต่ำ และในกลุ่มที่ประพฤติขัดกับสังคมไม่พบว่ามีความสัมพันธ์กัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากมีองค์ประกอบอื่น ๆ ที่เข้ามามีอิทธิพลต่อความวิตกกังวล หรือตนตามปณิธานของนักเรียนแต่ละกลุ่มแตกต่างกัน เช่นความมุ่งหวังของสังคม และบทบาทที่เหมาะสมของแต่ละเพศ เป็นต้น อันเป็นผลให้ความสัมพันธ์ระหว่างตนตามปณิธานกับวิตกกังวลในนักเรียนชาย และในนักเรียนหญิงแตกต่างกัน

6. ความสัมพันธ์ระหว่างความวิตกกังวล ความต้องการสัมฤทธิ์ผล และมโนภาพแห่งตน

เป็นที่น่าสังเกตว่าความสัมพันธ์ระหว่าง ความวิตกกังวลกับความต้องการสัมฤทธิ์ผลจากการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับรายงานผลการค้นคว้าของเซลล์ (Sell) ส่วนมโนภาพแห่งตนกับความต้องการสัมฤทธิ์ผลซึ่งไม่มีความสัมพันธ์กัน ไม่ว่าในกลุ่มนักเรียนที่ประพฤติก้อยตามสังคม หรือในกลุ่มนักเรียนที่ประพฤติขัดกับสังคม หรือในแต่ละกลุ่มเพศ ยังไม่พบหลักฐานงานวิจัยของคนอื่น ๆ มาสนับสนุน

บรรณานุกรม

จาร์ส บัญญานันต์ มโนภาพแห่งตน ความวิตกกังวล และความต้องการสัมฤทธิ์ผลของนักเรียนที่ประพฤติก้อยตาม และที่ขัดกับสังคม ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม.วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร 2515, 119 หน้า.

สุจินต์ ปรีชามารต ความคิดสร้างสรรค์ ความเกรงใจ และลักษณะความเป็นผู้นำของนักเรียนที่ประพฤติก้อยตาม และที่ขัดกับสังคม ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม.วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร ด้วยความร่วมมือของสถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็ก 2515, 128 หน้า.

Broom, L. and Selznick, P. (1963), *Sociology : A Text with Adapted Readings*, P.93 New York, : Row, Peterson' and Company.

- Clinard, M.B. (1968), *Sociology of Deviant Behavior*, 3rd ed, pp. 25—28., pp. 61—69. New York : Holt, Rinehart and Winston.
- Cohen, A.K. (1966), *Deviance and Control*, pp. 18—19, pp. 41—47. New Jersey : Prentice—Hall.
- Goldschmidt, W. (1960), *Exploring the Ways of Mankind*, pp. 422—423 New York : Holt, Rinehart and Winston.
- Guildford, J.P. (1954), *Psychometric Methods*, P. 191. New York : McGraw—Hill Book Co., Inc.
- Lundberg, G. A., *et al.* (1968), *Sociology*, 4th ed., P. 555. New York : McGraw—Hill Book Co., Inc.
- Ross, H.L. (1963). *Perspectives on the Social Order : Readings in Sociology*, P. 161. New York : McGraw—Hill Book Co.
- Walker, H.M. and Lev, J. (1953). *Statistical Inference*, P. 280. New York : Holt, Rinehart and Winston.

ภาคผนวก

สถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็ก

สถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็ก กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ มีความประสงค์จะศึกษาพฤติกรรมของเด็กที่ขัดกับสังคมนิยม จึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่านได้โปรดพิจารณาว่าพฤติกรรมหรือการกระทำใดขัดกับสังคมนิยมมากน้อยเพียงใด เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการศึกษาพฤติกรรมของเด็กต่อไป สถาบันหวังว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์อย่างดีจากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้กล่าวถึงเหตุการณ์ต่าง ๆ ซึ่งอาจเกิดขึ้นกับนักเรียนทั่วไปรวม 45 เรื่องด้วยกัน เหตุการณ์เหล่านี้แบ่งออกเป็นหัวข้อใหญ่ ๆ ได้ 3 หัวข้อ คือ ความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับผู้ปกครองในเรื่องที่เกี่ยวกับโรงเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับครูในเรื่องที่เกี่ยวกับระเบียบและวินัย และความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับเพื่อนนักเรียนด้วยกัน

ในเหตุการณ์หนึ่ง ๆ นักเรียนอาจแสดงอาการตอบสนองด้วยกาย คำวาจา หรือด้วยใจต่าง ๆ กัน การตอบสนองที่คณะผู้วิจัยกำหนดมาให้ท่านพิจารณานี้ล้วนเป็นการตอบสนองซึ่งอาจขัดกับความนิยมของสังคมไทยทั้งสิ้น แต่การตอบสนองบางอย่างอาจขัดต่อความนิยมของสังคมอย่างยิ่งยวด บางอย่างแม้จะขัดกับสังคมนิยมแต่ก็ไม่ถือว่าเป็นการขัดที่ใหญ่หลวงหรือรุนแรงนัก คณะผู้วิจัยจึงใคร่จะขอความเห็นจากท่านว่า การตอบสนองชนิดใดขัดกับสังคมนิยมมากน้อยเพียงใด เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนต่อไป

วิธีที่จะตอบแบบสอบถามนี้ คือ

ขั้นที่ 1 โปรดอ่านข้อความในเหตุการณ์แต่ละเรื่องให้เข้าใจโดยตลอดเสียก่อน รวมทั้งการตอบสนองชนิดต่าง ๆ ต่อเหตุการณ์นั้น ๆ ด้วย

ขั้นที่ 2 โปรดพิจารณาว่าในเหตุการณ์แต่ละเรื่องนั้น การตอบสนองชนิดใดเป็นการตอบสนองที่ขัดกับสังคมนิยมอย่างยิ่ง โปรดเลือกไว้สัก 3 ข้อ แล้วจึงเปรียบเทียบกว่าชนิดใดขัดกับสังคมนิยมมากที่สุด เมื่อท่านเห็นว่าชนิดใดขัดกับสังคมนิยมมากที่สุดก็โปรดเขียนเลข 1 ลงบนเส้นหน้าการตอบสนองชนิดนั้น ชนิดใดขัดกับสังคมนิยมมากเป็นลำดับที่ 2 ก็โปรดเขียนเลข 2 ลงบนเส้นหน้าการตอบสนองชนิดนั้น และชนิดใดขัดกับสังคมนิยมมากเป็นลำดับที่ 3 ก็เขียนเลข 3 ลงบนเส้นเช่นกัน ดังตัวอย่างการตอบแบบสอบถามต่อไปนี้

ตัวอย่าง

ทำนูล นักเรียนชั้น ม.ศ. 1 ยืมปากกาหมึกซึมของครูประจำชั้นไปใช้ บางครั้งเขา

- _____ ก. คืนปากกาให้ครูโดยไม่ไ้กล่าวคำขอบคุณ
- _____ ข. คืนปากกาให้ครูเมื่อเลยกำหนดเวลาไปแล้วตั้งหลายวัน
- 3   ค. ให้คนอื่น ๆ ยืมปากกาคำนั้นไปใช้จนชำรุดเสียหาย
- 1   ง. เอาปากกาไปขาย แล้วบอกครูว่าปากกาหาย
- _____ จ. เอาปากกาเก่า ๆ มาให้ครู พร้อมกับยืนยันว่าเป็นปากกาคำที่ครูให้ยืมไปใช้
- 2   ฉ. ยึดเอาเป็นสมบัติของตัวเองเสียเลย

1. นิกร นักเรียนชั้นม.ศ. 1 ได้รับแจกสมุดรายงานประจำภาคเรียนเพื่อนำส่งผู้ปกครอง สมุดรายงานนั้นแสดงผลการเรียนของนิกรว่าอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ และครูให้ความคิดเห็นเป็นเชิงตำหนิ เมื่อผู้ปกครองลงความเห็นพ้องกับครู เขาจึง

- _____ ก. ทำร้ายผู้ปกครอง
- _____ ข. ทำลายสมุดรายงานต่อหน้าผู้ปกครอง
- _____ ค. นำความเห็นไปแก้ไขเสียใหม่ และปลอมลายมือให้เหมือนผู้ปกครอง
- _____ ง. บังคับให้ผู้ปกครองเขียนความเห็นใหม่
- _____ จ. ชูว่าจะไม่ยอมเรียนหนังสือ ถ้าผู้ปกครองไม่เขียนใหม่ให้ดี
- _____ ฉ. กล่าวหาว่าผู้ปกครองเข้าข้างครู และมีอคติต่อตน

2. วิรัช นักเรียนชั้น ม.ศ. 1 ขาดเรียนเพราะมีธุระจำเป็นบางอย่างทางบ้าน เมื่อกลับมาโรงเรียนตามปกติ โรงเรียนได้ขอให้เขานำจดหมายจากผู้ปกครองมาแสดงเป็นหลักฐานในการลา เขาจึง

- _____ ก. เขียนใบลาแทนผู้ปกครองโดยพลการ
- _____ ข. กล่าวหาผู้ปกครองต่อทางโรงเรียนว่าไม่ยอมเขียนให้
- _____ ค. ต่อกว่าผู้ปกครองที่ไม่ทราบระเบียบของโรงเรียน และบังคับให้เขียนใบลาให้โดยเร็ว
- _____ ง. ชูผู้ปกครองว่า ถ้าไม่เขียนใบลาให้ ตนจะไม่ยอมไปโรงเรียน
- _____ จ. ปดผู้ปกครองว่า ถ้าไม่เขียนใบลาให้ ทางโรงเรียนจะไม่ให้เข้าเรียน
- _____ ฉ. ทำเฉยเสียไม่บอกผู้ปกครอง

3. นพ นักเรียนชั้น ม.ศ. 2 มีฐานะยากจน แต่เป็นเด็กที่เรียนดี เพื่อนๆ ในโรงเรียนล้วนแต่มาจากครอบครัวที่ร่ำรวย นพถูกเตือนให้นำค่าเล่าเรียนมาชำระหลายครั้งแล้ว จนถึงครั้งนี้เป็นครั้งสุดท้ายที่ทางโรงเรียนสั่งให้เขาเตือนผู้ปกครองให้มาชำระค่าเล่าเรียนเสีย มิฉะนั้นเขาจะต้องถูกคัดชื่อออกจากโรงเรียน เขาจึง

- _____ ก. ทำร้ายตัวเองเป็นการประท้วงเพื่อให้ผู้ปกครองรีบมาชำระค่าเล่าเรียน
- _____ ข. หนีโรงเรียนไม่ยอมกลับบ้าน
- _____ ค. ไม่บอกให้ผู้ปกครองทราบ แต่กลับขโมยของในบ้านไปขาย เพื่อนำเงินไปชำระค่าเล่าเรียน
- _____ ง. ชูผู้ปกครองว่าจะไม่ยอมไปโรงเรียน จนกว่าผู้ปกครองจะได้ชำระค่าเล่าเรียน
- _____ จ. กล่าวโทษผู้ปกครองอย่างรุนแรงว่าไม่รู้จักทำมาหากินอย่างผู้อื่นเขา จึงไม่มีเงินมาชำระค่าเล่าเรียนให้ตน
- _____ ฉ. ใส่ร้ายผู้ปกครองกับครู เพื่อให้ครูเกิดความเห็นใจตน

4. เมื่อผู้ปกครองให้เงิน ด.ญ. ศรี นักเรียนชั้น ม.ศ. 1 มาชำระค่าเล่าเรียน ด.ญ. ศรี

- _____ ก. ใช้เงินจำนวนนี้หมดแล้วขโมยเงินผู้ปกครองมาเสียใหม่
- _____ ข. เอาเงินไปใช้แล้วบอกครูว่าผู้ปกครองไม่ยอมให้เงิน
- _____ ค. ยักยอกเอาเงินไว้ส่วนหนึ่ง แล้วปดผู้ปกครองว่าเงินหาย
- _____ ง. บอกว่าไม่ใช่ธุระของตน ให้ผู้ปกครองไปชำระเอง
- _____ จ. ไม่ได้นำเงินไปชำระ แต่ปลอมใบเสร็จรับเงินไปแสดงต่อผู้ปกครอง
- _____ ฉ. ทำเงินหายด้วยความประมาทเลินเล่อ แล้วบอกผู้ปกครองว่าชำระแล้ว

5. ทางโรงเรียนจะจัดให้มีการทัศนศึกษาชั้น ในการทัศนศึกษครั้งนี้จำเป็นต้องค้างที่ต่างจังหวัดหนึ่งคืน สายใจ ซึ่งอยู่ชั้น ม.ศ. 3 ต้องการจะไปร่วมกับทางโรงเรียนด้วย จึง

- _____ ก. บอกผู้ปกครองว่าทางโรงเรียนบังคับให้ไป
- _____ ข. ปลอมใบอนุญาตจากผู้ปกครองไปให้ครูเสียเอง โดยเกรงว่าผู้ปกครองจะขัดข้อง
- _____ ค. แอบไปกับคณะนักเรียนโดยไม่ให้ผู้ปกครองและครูที่ควบคุมทราบ
- _____ ง. ชูว่าถ้าไม่ให้ไปจะหนีออกจากบ้าน
- _____ จ. ปดผู้ปกครองว่าเพื่อนสนิทชวนไปเที่ยวและค้างที่บ้าน
- _____ ฉ. ขออนุญาตจากผู้ปกครอง แต่แล้วไม่ได้ไป กลับไปเที่ยวที่อื่นเสีย

6. มิ่ง นักเรียนชั้น ม.ศ. 3 ได้รับการขอร้องจากทางโรงเรียนให้ช่วยครูกระทำกิจกรรมบางอย่างในตอนเย็น เนื่องจากครูไม่อาจติดต่อกับผู้ปกครองของมิ่งได้โดยตรง จึงขอให้มิ่งช่วยชี้แจงความจำเป็นแก่ผู้ปกครองในการที่ต้องกลับบ้านเย็นวันนั้นด้วย เมื่อเสร็จหน้าที่ซึ่งครูขอร้องให้ช่วยทำแล้ว เขาได้

- _____ ก. ไกลต่อไปอีกหลังจากพ้นโรงเรียนแล้ว โดยไม่คำนึงถึงว่าทางบ้านจะเป็นห่วง
- _____ ข. แสดงกิริยาอาการโกรธซึ่ง เมื่อถูกผู้ปกครองซักถามเวลากลับถึงบ้านแล้ว
- _____ ค. ชี้แจงให้ผู้ปกครองเข้าใจอย่างดี แล้วอ้างเหตุผลเดิมในวันต่อไป ทั้ง ๆ ที่ครูไม่ได้ขอร้องให้อยู่ช่วย แต่ตนต้องการไปไกลที่อื่น

- _____ง. ปดผู้ปกครองว่าครูกักตัวไว้เป็นการลงโทษเพื่อให้ผู้ปกครองเห็นใจตนและ
ตำหนิครู
- _____จ. ไม่ยอมทำงานบ้านตามปกติ เมื่อกลับถึงบ้านแล้ว
- _____ฉ. รับอาสาทำงานต่อไปอีก โดยเจตนาจะแกล้งผู้ปกครอง
7. กระจ่างศรี นักเรียนชั้น ม.ศ. 1 มีการบ้านที่จะต้องทำส่งครูภายในวันรุ่งขึ้น เนื่องจากช่วยไม่
สามารถทำการบ้านนั้นได้เอง เธอจึง
- _____ก. บอกผู้ปกครองว่า ถ้าตนทำการบ้านไม่เสร็จจะถูกลงโทษ ทั้งนี้เป็นการบังคับ
ผู้ปกครองทางอ้อมให้ช่วยทำ
- _____ข. หลอกผู้ปกครองว่าทำเสร็จแล้ว ทั้ง ๆ ที่ยังไม่ทำได้ทำ
- _____ค. แสร้งสบประมาทผู้ปกครองว่าทำไม่ได้ เพื่อให้ผู้ปกครองทำให้ตน
- _____ง. ทำอุบายบอกผู้ปกครองล่วงหน้าว่าตนไม่สบาย เพื่อจะได้ไม่ต้องไปโรงเรียน
ในวันรุ่งขึ้น
- _____จ. ชู่ผู้ปกครองว่า ถ้าไม่ทำการบ้านให้จะไม่ยอมไปโรงเรียน
- _____ฉ. ไม่ยอมทำงานที่ผู้ปกครองให้ทำ จนกว่าผู้ปกครองจะทำการบ้านนั้นให้ตน
8. เมื่อรัตนาเรียนอยู่ชั้น ม.ศ. 3 ได้รับความไว้วางใจจากผู้ปกครองให้นำเงินไปบริจาคสมทบ
ทุนของโรงเรียน เธอได้
- _____ก. นำไปแจกเพื่อนฝูงที่ตนเห็นว่ายากจนแทนการสมทบทุนของโรงเรียน
- _____ข. หลอกผู้ปกครองว่านำไปบริจาคแล้ว แต่กลับนำเงินนั้นไปเที่ยวเตร่อย่างสุขุ
สำราญ
- _____ค. สั่งสอนผู้ปกครองให้เก็บเงินไว้ดีกว่าเอาไปบริจาค
- _____ง. แสดงความไม่พอใจที่เห็นเงินซึ่งผู้ปกครองบริจาคน้อยเกินไปและบังคับให้
ผู้ปกครองบริจาคมากกว่านั้น
- _____จ. นำเงินไปบริจาคที่แห่งอื่นแทน
- _____ฉ. ไม่ยอมรับรู้และบอกให้ผู้ปกครองไปบริจาคเอง

9. กรรณิกา เรียนอยู่ชั้น ม.ศ. 3 การเรียนค่อนข้างดี ชอบดูรายการโทรทัศน์เป็นประจำ เมื่อใกล้สอบไล่ ผู้ปกครองเกรงว่าการดูโทรทัศน์จะทำให้การเรียนเสีย จึงออกคำสั่งให้กรรณิกายุติดูรายการโทรทัศน์หลังสองทุ่มไปแล้ว เพื่อจะได้ใช้เวลาทบทวน เรียน เธอจึง

- _____ ก. แสดงความเคารพเชื่อฟังเฉพาะเวลาที่ผู้ปกครองดูโทรทัศน์อยู่ด้วยเท่านั้น
- _____ ข. ไม่พอใจในคำสั่งของผู้ปกครองและแสดงความดื้อรั้นดูโทรทัศน์ต่อไป
- _____ ค. รับผิดชอบต่อหน้าที่เมื่อสองทุ่ม โดยไม่คำนึงถึงว่าใครกำลังดูอยู่บ้าง
- _____ ง. เมื่อผู้ปกครองเข้านอนแล้ว แอบเปิดประตูหนีไปดูบ้านอื่น
- _____ จ. ทำลายโทรทัศน์เสีย
- _____ ฉ. ไม่ดูโทรทัศน์แต่ก็ไม่ยอมดูหนังสือ

10. อารี นักเรียน ม.ศ. 3 ได้รับเลือกเป็นหัวหน้าของชุมนุมหนึ่ง ในการประชุมของชุมนุมนี้แต่ละครั้งสมาชิกต้องติดเข็มเครื่องหมายชุมนุม เมื่อใกล้จะถึงเวลาที่มีการประชุมกัน อารียังไม่มีเงินซื้อเข็มเครื่องหมายนั้น ทั้งนี้เนื่องจากครอบครัวของเธออยากจน เธอจึง

- _____ ก. ยืมเงินจากเพื่อนบ้านโดยนำชื่อผู้ปกครองไปอ้าง
- _____ ข. แสดงความโกรธเคืองต่อผู้ปกครองที่ขอให้ยับยั้งการซื้อเข็มสมาชิกไว้ก่อน
- _____ ค. ตอว่าและดูถูกผู้ปกครองให้แสดงน้ำใจว่าไม่มีเงิน
- _____ ง. ใช้ชื่อครูบังคับผู้ปกครองเพื่อให้เงินตนไปซื้อเข็มสมาชิก
- _____ จ. ชูผู้ปกครองว่า ถ้าไม่ซื้อให้จะไม่ไปโรงเรียน
- _____ ฉ. หยิบเงินจากผู้ปกครองโดยไม่บอกกล่าว เพื่อไปซื้อเข็มสมาชิก

11. มานะนักเรียนชั้น ม.ศ. 3 เป็นลูกชายของผู้มีอันจะกินซึ่งมีระดับการศึกษาค่อนข้างต่ำ วันหนึ่งพ่อแม่ปรารภกับเขาว่า เมื่อเขาเรียนจบ ม.ศ. 3 แล้วก็อยากจะให้ออกจากโรงเรียนไปดำเนินธุรกิจต่างๆ ร่วมกันเพื่อเป็นการฝึกหัดอาชีพแทนการเรียนต่อในชั้นอุดมศึกษา เมื่อมานะได้ทราบดังนั้น ก็รู้สึกไม่พอใจ เขาจึง

- _____ ก. ตำหนิผู้ปกครองว่าให้ความคิดเห็นที่ลำสมัย
- _____ ข. หนีจากบ้านเป็นการประท้วงจนพ่อแม่ต้องตามหา

- _____ ก. ทวาดผู้ปกครอง ไม่ให้ยุ่งเกี่ยวกับการตัดสินใจของเขา
- _____ ง. พาลหาเรื่องทำลายข้าวของต่างๆ เป็นการระบายออก
- _____ จ. กล่าวหาว่าผู้ปกครองต้ออนาคตของตน แล้วย้อนถามว่า “เกรงลูกจะตีเกินหน้าพ่อแม่หรืออย่างไร”
- _____ ฉ. ต้อว่าผู้ปกครองว่าขี้เหนียว

12. บังอร เรียนอยู่ชั้น ม.ศ. 2 ผู้ปกครองของบังอรมีฐานะยากจน ขณะเรียนอยู่ในห้อง ครูได้บอกบังอรว่า ผู้ปกครองต้องการพบ เธอจึง

- _____ ก. คู้ผู้ปกครองว่าห้ามแล้วไม่ให้มาหาที่โรงเรียน
- _____ ข. กล่าวโทษผู้ปกครองว่า ทำให้ตนต้องอับอาย
- _____ ค. ทำกิริยาโกรธเคืองและพุดกับผู้ปกครองโดยขาดความเคารพ
- _____ ง. บอกปฏิเสธว่าไม่ใช่ผู้ปกครองของตน
- _____ จ. ไล่ให้ผู้ปกครองรีบกลับ โดยไม่ยอมพุดคุยด้วย
- _____ ฉ. แกล้งพุดว่าไม่ใช่ผู้ปกครองของตน

13. อรุณช นักเรียนชั้น ม.ศ. 2 ได้ขอร้องให้ผู้ปกครองช่วยเธอทำการฝีมือชิ้นหนึ่งส่งครู เพื่อเอาคะแนนรวมประจำภาคเรียน เมื่อผู้ปกครองปฏิเสธและบอกเธอว่างานนั้นควรทำด้วยฝีมือของเธอเอง เธอได้

- _____ ก. หลอกผู้ปกครองว่าครูอนุญาตให้ผู้ปกครองช่วยทำให้ได้
- _____ ข. ขโมยเงินผู้ปกครองไปเพื่อจ้างคนอื่นทำ
- _____ ค. สบประมาทผู้ปกครองว่าไม่มีฝีมือ
- _____ ง. ชู้ผู้ปกครองว่าถ้าไม่ทำให้ ตนจะไม่ไปโรงเรียน
- _____ จ. แสดงความโกรธต่อผู้ปกครองด้วยการไม่ยอมพุดด้วย
- _____ ฉ. ปฏิเสธไม่ยอมทำงานบ้านอื่นๆ โดยอ้างว่าทำแต่งงานฝีมือชิ้นนั้น

14. พงศ์ นักเรียนชั้น ม.ศ. 1 ถูกครูลงโทษเพราะมาโรงเรียนสาย เนื่องจากผู้ปกครอง ใช้ให้เขาทำธุระบางอย่าง พอกลับถึงบ้านพงศ์จึง

- _____ ก. กล่าวโทษผู้ปกครองว่าเป็นต้นเหตุให้ตนต้องถูกลงโทษ
- _____ ข. บังคับผู้ปกครองให้ไปชี้แจงเหตุผลต่อครูในวันรุ่งขึ้น
- _____ ค. บ่นให้เป็นที่แสดงใจแก่ผู้ปกครองอยู่ตลอดเวลา
- _____ ง. ตีโพยตีพายกับผู้ปกครองว่า ตนจะลาออกจากโรงเรียน
- _____ จ. ชูว่าตนจะหนีโรงเรียน ถ้าผู้ปกครองใช้ให้ทำธุระอีก
- _____ ฉ. ทำกิริยาบึ้งบึ้งกับผู้ปกครอง โดยไม่ยอมบอกผู้ปกครองว่าตนถูกลงโทษ

15. ในการทบทวนบทเรียนให้แก่ นักเรียนชั้น ม.ศ. 3 ครูผู้สอนซึ่งเป็นบิดาของวีระได้ตั้ง ปัญหาต่าง ๆ ถ้ามักเรียนในชั้น รวมทั้งวีระด้วยอีกคนหนึ่งในฐานะที่เป็นศิษย์ ปรากฏว่าวีระไม่ได้ตอบคำถามเยี่ยงนักเรียนคนอื่น ๆ แต่เขาได้

- _____ ก. ทำกิริยาเมินเฉยประหนึ่งไม่ได้ยินคำถาม
- _____ ข. แสดงท่าทางล้อเลียนเมื่อถูกถาม เพื่อแสดงให้เพื่อน ๆ เห็นว่าเขาไม่กลัว บิดา
- _____ ค. พยายามให้บิดาตอบเอง
- _____ ง. ตอบให้ผิด ๆ และยืนยันว่าบิดาสอนเช่นนั้น
- _____ จ. แสดงความอวดดีโดยให้บิดาถามเขาเป็นคนสุดท้าย
- _____ ฉ. ตั้งคำถามขึ้นมาใหม่ให้บิดาตอบ เพื่อลองภูมิบิดา

16. ครูมอบหมายให้นักเรียนชั้น ม.ศ. 1 ทำการฝีมือชิ้นหนึ่งเป็นการบ้าน พอถึงวัน กำหนดต้องเอางานไปส่งครู นักเรียนบางคน

- _____ ก. ขโมยงานของคนอื่นมาส่งครู
- _____ ข. ไม่ไปโรงเรียนในวันนั้นเพราะงานไม่เสร็จ
- _____ ค. บอกครูว่าได้ส่งงานให้ครูแล้ว ทั้ง ๆ ที่เขาไม่ได้ทำและไม่ได้ส่งจริง
- _____ ง. ปลดครูว่าเขาทำเสร็จแล้ว แต่บังเอิญเขาทำหายไปหรือลืมเอามา

- _____จ. กล่าวหาว่าครูทำงานมาก จึงทำการฝีมือไม่ทันตามกำหนด
- _____ฉ. หนีเรียนในช่วงโมงการฝีมือ เพราะงานไม่เสร็จและไม่อยากให้ครูทราบวาทนทำงานไม่เสร็จ

17. ในการสอบประจำภาคชั้น ม.ศ. 1 ภายใต้การควบคุมของครูประจำชั้นนักเรียนบางคนไม่สามารถจะตอบคำถามในข้อสอบได้ เขาจึง

- _____ก. ไม่ตอบคำถามนั้น แต่ได้เขียนคำวิพากษ์วิจารณ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับความไม่ดีของข้อสอบและผู้ออกข้อสอบลงในกระดาษคำตอบ
- _____ข. ลอกคำตอบจากโน้ตที่เขาลักลอบนำติดตัวเข้ามาในห้องสอบ
- _____ค. สะกิดถามเพื่อนและขำเลียงดูคำตอบของเพื่อนข้างเคียงขณะที่ครูเฉลย
- _____ง. ตีเตือนผู้ออกข้อสอบจนมีปากเสียงกับครูผู้คุมสอบ
- _____จ. หนีกระดาษคำถามเพราะโมโหครูผู้ออกข้อสอบ
- _____ฉ. เขียนคำหยาบคายต่าง ๆ ลงในกระดาษคำตอบ

18. ครูนัดนักเรียนชั้น ม.ศ. 1 ทุกคนไปศึกษานอกสถานที่ ณ สวนสัตว์ดุสิตเขาตินวนนา ในวันเปิดเรียนตามปกติ เวลา 9.00 น. พอถึงเวลานั้น นักเรียนบางคน

- _____ก. ไปสายกว่าเวลานัดกันไว้ราวครึ่งชั่วโมง เพราะถือว่อย่างไร ๆ ครูก็ต้องรอเขา
- _____ข. ไปตามนัดแล้วปลื้กตัวไปเที่ยวโดยไม่ได้ขออนุญาตจากครู
- _____ค. ไปถึงก่อนนัดแล้วชวนเพื่อนบางคนไปเที่ยวตามอำเภอใจ
- _____ง. ไม่ไปตามนัดเพราะความเกียจคร้าน
- _____จ. ไม่ไปเพราะเคยไปแล้ว แต่ไม่ชี้แจง
- _____ฉ. ไม่ไปตามนัดเพราะคนอื่นชักชวนให้ทำกิจกรรมอย่างอื่นที่เขาสนใจมากกว่า

19. ระหว่างที่ดูการแข่งขันกีฬาระหว่างชั้นของโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่งภายใต้การควบคุมของครูพลศึกษา นักเรียน ม.ศ. 1 บางคน
- _____ ก. เชียร์นักกีฬาด้วยถ้อยคำหยาบโลนเพื่อให้คนอื่น ๆ สนใจ
  - _____ ข. ตะโกนด่าฝ่ายตรงกันข้ามเมื่อนักกีฬาของฝ่ายตนเสียเปรียบ
  - _____ ค. กล่าวหาว่ากรรมการไม่ยุติธรรม ถ้าเอียงเข้าข้างฝ่ายตรงกันข้าม
  - _____ ง. ปาสิ่งของต่าง ๆ ลงไปที่สนามเล่น
  - _____ จ. ร่วมกันก่อการวิวาทกับฝ่ายตรงกันข้าม เมื่อฝ่ายตนแพ้
  - _____ ฉ. ขว้างปากกรรมการเมื่อฝ่ายตนแพ้
20. ในวันที่โรงเรียนกำหนดให้นักเรียนแต่งเครื่องแบบลูกเสือมาโรงเรียนปรากฏว่านักเรียนชั้น ม.ศ. 1 บางคน
- _____ ก. ประทับยศที่เครื่องแบบลูกเสือเกินชั้นของตน
  - _____ ข. ไม่ชอบแต่งเครื่องแบบลูกเสือ แต่ได้แก้ตัวต่างๆ กับครู เช่น บอกว่าเครื่องแบบชำรุด เปียกฝน คับหรือหลวมเกินไป
  - _____ ค. ประทับเครื่องหมายต่างๆ ที่เครื่องแบบไม่ครบตามระเบียบ
  - _____ ง. แต่งเครื่องแบบที่สกปรกมอมแมม
  - _____ จ. ไม่มาโรงเรียนเป็นประจำในวันแต่งเครื่องแบบลูกเสือ
  - _____ ฉ. ไม่แต่งเครื่องแบบ โดยเจตนาจะลองดูว่าครูจะเอาผิดหรือไม่
21. ระหว่างหยุดพักกลางวัน นักเรียนมีโอกาสรังเล่น และพักผ่อนหย่อนใจอยู่ในบริเวณโรงเรียนภายใต้ระเบียบข้อบังคับของสถานศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษาบางแห่งนักเรียนบางคนประพฤติตนต่าง ๆ ระหว่างหยุดพัก ดังนี้
- _____ ก. แอบเล่นการพนันกับเพื่อน ๆ
  - _____ ข. ชักชวนเพื่อน ๆ เล่นการพนัน แต่เมื่อไม่มีใครเล่นด้วยก็รู้สึกไม่พอใจ
  - _____ ค. เล่นการพนันหลังจากที่ถูกครูคาดโทษไว้แล้วหนหนึ่ง
  - _____ ง. รับเป็นยามเฝ้าต้นทางให้เพื่อน ๆ ที่เล่นการพนัน เพื่อจะได้เตือนเขาล่วงหน้าเวลาครูเวรมาตรวจ
  - _____ จ. รับสินบนจากเพื่อน ๆ ที่เล่นการพนัน เป็นค่าปิดปาก
  - _____ ฉ. ร่วมเล่นการพนันกับเพื่อน ๆ เมื่อถูกเขาท้าทายหรือสบประมาทฝีมือ

22. ในโรงเรียนสหศึกษาแห่งหนึ่ง (โรงเรียนสหศึกษาหมายถึงโรงเรียนที่รับเด็กชายและเด็กหญิงเข้าเรียนรวมกัน และมีทั้งครูชาย และครูหญิงเป็นผู้สอน) นักเรียนชายชั้น ม.ศ. 3 แสดงความประพฤติเกี่ยวกับเรื่องเพศต่าง ๆ กัน บางคน

- _____ ก. ชอบนำภาพลามกอนาจารมาอวดเพื่อน ๆ
- _____ ข. ชอบพูดและเลียมครูสาว
- _____ ค. ชอบเขียนภาพหรือคำลามกตามที่ต่าง ๆ ในโรงเรียน
- _____ ง. ชอบแอบคุยเพื่อนต่างเพศขณะที่เขาเปลี่ยนเครื่องแต่งตัวในช่วงโมงพลศึกษา
- _____ จ. ชอบทำท่าหยาบคายล้อเลียนเพื่อนต่างเพศและครูสาว
- _____ ฉ. ชอบพูดชักชวนให้ครูสอนโยนไปถึงเรื่องลามกต่าง ๆ

23. ขณะที่จะเข้าสอนชั้น ม.ศ. 2 ในตอนบ่าย ครูประจำวิชาพบเสมอ ๆ ว่า นักเรียนชั้น ม.ศ. 2 ของเขาบางคนมีธุระต่าง ๆ ต้องออกไปนอกบริเวณโรงเรียน และนักเรียนเหล่านั้นบางครั้งได้

- _____ ก. ขออนุญาตออกไปโดยปดครูว่าเจ็บป่วยไม่สบาย
- _____ ข. ออกไปโดยไม่ขออนุญาตจากครู เพื่อจะได้ได้แสดงให้ใคร ๆ เห็นว่าตัวเองทำอะไรได้ทำตามชอบใจ
- _____ ค. ออกไปโดยไม่ขออนุญาต เพราะถือว่าวิชาที่เรียนไม่สำคัญ และถ้าขอครูอาจไม่ให้ไป
- _____ ง. ออกไปโดยไม่ขออนุญาต เพราะกลัวถูกครูซักถามเกี่ยวกับธุระต่าง ๆ ซึ่งตนเองอยากปกปิด
- _____ จ. ออกไปเฉย ๆ โดยถือว่า การไปทำธุระของตนนั้นสำคัญกว่าการขออนุญาต และถ้าต้องเสียเวลาในการไปขออนุญาตจากครูก่อนแล้ว เขาจะไปทำธุระนั้น ๆ ไม่ทัน
- _____ ฉ. ออกไปโดยตั้งใจจะบอกครูที่หลัง เพราะเห็นว่าครูเป็นกันเองกับตน

24. ขณะที่ครูประจำชั้น ม.ศ. 2 ของโรงเรียนแห่งหนึ่งเดินสวนทางกับนักเรียนของเขา นักเรียนบางคนได้แสดงกิริยาต่อครูดังนี้

- _____ ก. ทักครูอย่างเพื่อนพร้อมกับพูดจากระเซ้าเล่น
- _____ ข. ทำความเคารพครู แต่พอคล้อยหลังก็ทำท่าล้อเลียน
- _____ ค. ดูหมิ่นเหยียดหยามครูด้วยอาการปิกิริยาต่าง ๆ

_____ง. แกล้งเดินเฉียด ชน หรือกระทบไหล่ครุฑ้วยอาการทำท่ายอยู่ในที่

_____จ. พูดยาเสียดสีกระทบกระเทียบครู

_____ฉ. เดินผ่านไปเฉยๆ โดยไม่ได้แสดงความเคารพครูแต่อย่างใด

25. ครูซึ่งทำหน้าที่บรรณารักษ์ประจำห้องสมุดของโรงเรียน มักประสบปัญหาต่าง ๆ เนื่องจากนักเรียนไม่ได้ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับเรื่องการใช้ห้องสมุด เช่น ในบางครั้งนักเรียนชั้น ม.ศ. 1 บางคน

_____ก. ยืมหนังสือออกไปอ่านแล้วทำหาย และไม่ยอมใช้คืน

_____ข. ยืมหนังสือออกไปอ่านแล้ว ก่อนส่งคืนได้ฉีกบางหน้าที่เขาต้องการเอาไว้

_____ค. เอาหนังสือออกไปจากห้องสมุดโดยไม่ไต่ถาม

_____ง. ยืมหนังสือไปแล้ว แต่พอบรรณารักษ์ทวงหนังสือคืน เขาก็ปฏิเสธว่าไม่ได้ยืม

_____จ. ยืมหนังสือไปแล้ว นำไปขาย และอ้างว่าได้นำหนังสือมาส่งคืนห้องสมุดแล้ว

_____ฉ. ยืมหนังสือดี ๆ ออกไป แล้วปลอบบรรณารักษ์ว่าทำหาย และซื้อหนังสือเรื่องเดียวกันแต่ราคาถูกลงกว่า และพิมพ์ด้วยกระดาษเลวกว่ามาชดใช้

26. ครูประจำชั้น ม.ศ. 1 ได้กำหนดให้นักเรียนทุกคนผลัดเปลี่ยนกันเป็นเวรทำความสะอาดและจัดห้องเรียน ก่อนเวลาเข้าเรียนในตอนเช้าและหลังเวลาเลิกเรียนในตอนเย็น เป็นประจำทุกวัน วันละ 4 คน ในการทำหน้าที่นี้นักเรียนบางคน

_____ก. มาถึงโรงเรียนช้ากว่าเวลากำหนดที่ต้องเริ่มทำเวร เพื่อจะได้ทำแต่น้อย

_____ข. แกล้งทำเป็นลืมนเวร

_____ค. ตั้งตัวเป็นนายเวร สั่งให้คนอื่น ๆ ทำ แล้วเสนอครูว่าคนได้ทำเสร็จแล้ว

_____ง. ไม่ยอมทำเวร โดยอ้างกับครูว่า ตัวเองเสียค่าบำรุงโรงเรียนแล้วจึงไม่จำเป็นต้องทำเวร

_____จ. อ้างธุระจำเป็นส่วนตัวบ่อยๆ เพื่อหลีกเลี่ยงการทำเวรในตอนเย็น

_____ฉ. หยุดเรียนบ่อยๆ เพื่อเลี่ยงการทำเวร

27. โดยทั่วไปแล้วนักเรียนทราบระเบียบของโรงเรียนเกี่ยวกับการลา ซึ่งกำหนดว่านักเรียนที่ต้องการหยุดเรียนทุกคนจะต้องส่งใบลาถึงครูพร้อมกับคำรับรองจากผู้ปกครองของนักเรียนคนนั้นว่า มีความจำเป็นอย่างนั้นจริง แต่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาบางแห่งนักเรียนบางคนก็หยุดเรียนด้วยสาเหตุซึ่งไม่เกี่ยวกับความเจ็บป่วย ได้ปฏิบัติต่าง ๆ กันดังนี้

- _____ ก. เขียนใบลาถึงครู แต่แอบให้คนอื่นรับรองแทนผู้ปกครอง
- _____ ข. ขาดเรียนไปเฉย ๆ
- _____ ค. เขียนใบลาถึงครู โดยปลอมคำรับรองของผู้ปกครองเสียเอง
- _____ ง. เขียนใบลาปดครูว่าเจ็บป่วย
- _____ จ. หยุดเรียนไป แต่อ้างกับครูว่าตนมาเรียนในวันนั้น
- _____ ฉ. ปดครูว่าได้ส่งใบลาตามระเบียบมาแล้วทางไปรษณีย์

28. ในเวลาเปิดเรียนตามปกติ โรงเรียนต้องการให้นักเรียนมาเรียนสม่ำเสมอเป็นนิจ เพื่อการสอนและการเรียนจะได้บังเกิดผลตามความมุ่งหมาย แต่ครูมักพบปัญหาเกี่ยวกับการมาเรียนของนักเรียนอยู่เสมอ เป็นต้นว่านักเรียนบางคนในชั้น ม.ศ. 2

- _____ ก. มาโรงเรียนสายบ่อย ๆ
- _____ ข. มักมาโรงเรียนสายและหาเหตุต่าง ๆ ลากลับบ้านก่อนเวลาเลิกเรียน
- _____ ค. หนีโรงเรียนบ่อย ๆ
- _____ ง. มักหาเหตุต่าง ๆ ลาครูออกนอกห้องเรียน แล้วหนีไปทำอย่างอื่น
- _____ จ. มาเรียน แต่มักลาออกไปทำธุระนอกห้องเรียนบ่อย ๆ
- _____ ฉ. มาโรงเรียนตามปกติ แต่มักหลบหนีไปก่อนเวลาเลิกเรียน

29. เมื่อสอนบทเรียนหนึ่งในชั้น ม.ศ. 2 จบตามหลักสูตรแล้ว ครูได้ให้นักเรียนผลัดกันออกมาทบทวนบทเรียนนั้นหน้าชั้น ให้คนอื่น ๆ ในชั้นเดียวกันฟัง แต่ปรากฏว่านักเรียนบางคน

- _____ ก. ปฏิเสธโดยอ้างเหตุต่าง ๆ
- _____ ข. รับปากว่าจะทำตามทีครูบอก แต่แล้วก็ไม่ได้ทำ
- _____ ค. แสดงอาการก้าวร้าว โดยสำคัญว่าครูเพิ่มภาระให้แก่ตัว
- _____ ง. ตีตนเสมอครู โดยสำคัญว่าตนมีความรู้เท่าครู
- _____ จ. ทำอย่างเสียไม่ได้พอให้เสร็จ ๆ ไป
- _____ ฉ. คัญกว่าครูชี้แจงสอน

30. ขณะที่ครูสอนบทเรียนในชั้น ม.ศ. 2 นักเรียนบางคนได้แสดงอาการปฏิกิริยาต่าง ๆ กันดังนี้

- _____ ก. หนีไปสะกิดเพื่อนและชวนคุย
- _____ ข. หาเหตุลุกไปจากโต๊ะที่นั่งเสมอ
- _____ ค. ชอบขี้ดคอกครู
- _____ ง. ใช้คำถามเพื่อล่อลวงภูมิครู

_____ จ. แอบเอาขนมมารับประทาน

_____ ฉ. ส่งเสียงหรือแสดงท่าทางล้อเลียนครู

31. เมื่อตอนใกล้จะเข้าห้องสอบประจำภาคเรียนของชั้น ม.ศ. 2 นักเรียนต่างก็คาดคะเนว่าคงมีคำถามเกี่ยวกับคุณค่าของอาหารในทางป้องกันโรคคอพอกรวมอยู่ในข้อสอบชั่วคราวนั้นด้วย เดช ไม่มีความรู้เรื่องนี้จึงถามเพื่อน ๆ เพื่อนคนหนึ่ง

_____ ก. ตอบอย่างดูแคลนว่า “พุทไร้อ้ย เด็กชั้น ป. 2 ก็ตอบได้ โง่อะไรอย่างนี้”

_____ ข. ตอบว่า “จะบอกให้ก็ได้ แต่คุณต้องให้ดินสอด่แท่งที่ผมชอบนั้นแก่ผม”

_____ ค. แกล้งทำเป็นไม่ได้ยิน และเดินหนีไปเสีย

_____ ง. แกล้งบอกคำตอบผิด ๆ ให้ ทั้ง ๆ ที่รู้คำตอบดี

_____ จ. ตอบว่า “ผมไม่บอกคุณละ คุณจะทำไม”

_____ ฉ. แนะนำให้เดชจดใส่ฝ่ามือเข้าห้องสอบ

32. กวี ซึ่งเป็นเด็กต่างจังหวัด เพิ่งมาเข้าเรียนชั้น ม.ศ. 1 ในโรงเรียนแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ เพื่อน ๆ ที่เป็นนักเรียนเก่าในชั้น แสดงการต้อนรับกวีต่าง ๆ กัน บ้างก็

_____ ก. แกล้งบอกกวีผิด ๆ เกี่ยวกับเรื่องกฎเกณฑ์ของโรงเรียน

_____ ข. แสดงตนเป็น “ลูกพี่” และข่มขู่ให้กวีต้องยอมอ่อนน้อม

_____ ค. ตั้งข้อรังเกียจกวีว่าเป็นเด็กบ้านนอกจึงไม่ยอมคบหาด้วย

_____ ง. เข้ามาทำขอประลองฝีมือด้วยทันที

_____ จ. ชักชวนให้ร่วมทำผิดต่าง ๆ

_____ ฉ. ชักถามเรื่องส่วนตัวทำที่เป็นให้ความสนิทสนมด้วยแล้วกลับนำความมานินทาสู่เพื่อน ๆ ฟัง

33. นพพรนักเรียนชั้น ม.ศ. 3 มักมีประสบการณ์ต่าง ๆ ในการให้เพื่อนยืมหนังสือดังนี้บางคน

_____ ก. ยืมไปแล้วนำไปขายเสีย

_____ ข. หยิบไปเฉย ๆ โดยไม่บอกให้เจ้าของทราบ

_____ ค. ยืมไปแล้ว ตัดภาพหรือข้อความที่ตนพอใจเก็บไว้เสีย

_____ ง. ส่งเล่มอื่นคืนให้ และยืนยันว่าเป็นเล่มที่ยืมไป

_____ จ. ยืมไปแล้วเมื่อถูกทวงคืนก็พาลโกรธ

_____ ฉ. บอกกับเจ้าของหนังสือว่า หนังสือที่ยืมไปหายเสียแล้ว และขอเอาหนังสืออื่นมาแทนทั้ง ๆ ที่ตนเก็บหนังสือนั้นไว้

34. หลังจากที่ อิมจิต นักเรียน ม.ศ.3 บังเอิญได้รับคำบอกเล่าจากใครคนหนึ่งว่า สมใจ เพื่อนของตนไม่ได้เป็นบุตรแท้ของบิดามารดาของเธอ และเรื่องนี้ทางบิดามารดาของสมใจเอง ได้พยายามปกปิดเป็นความลับตลอดมา แต่อิมจิตได้

- _____ ก. ชูสมใจว่าถ้าจิตใจไม่ว่าเรื่องใด ๆ จะเปิดเผยความลับนั้น
- _____ ข. พุดโอ้อวดกับเพื่อน ๆ ในชั้นว่าตนได้ล่วงรู้ความลับของสมใจแล้ว
- _____ ค. เล่าให้เพื่อน ๆ ฟังและซ้ำเติมว่า สมใจมีกำเนิดจากครอบครัวชั้นต่ำ เพื่อชักชวนให้เพื่อน ๆ เลิกคบด้วย
- _____ ง. พยายามรักษาความลับไว้ แต่ได้เปิดเผยขึ้นวันหนึ่งเมื่อรู้สึกขัดเคืองสมใจ
- _____ จ. เปิดเผยกับเพื่อน ๆ ในชั้นเกี่ยวกับกำเนิดของสมใจ โดยถือเป็นเรื่องสนุก
- _____ ฉ. นำเรื่องของสมใจมาพูดจากระทบกระเทียบเสียดสีโดยไม่ออกชื่อ

35. ในชั้น ม.ศ. 2 ที่น้องนักเรียน มีการจัดทำหนังสือพิมพ์รายเดือน เพื่อเป็นการหัดทำงานร่วมกันระหว่างกลุ่มนักเรียน นักเรียนกลุ่มหนึ่ง ๆ จะได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบงานแต่ละประเภทผลัดเปลี่ยนกันกลุ่มละหนึ่งเดือน ในกลุ่มที่น้องเป็นหัวหน้า ไม่ว่างงานประเภทใด ปรากฏว่า บางคน

- _____ ก. มักเป็นตัวการทำให้หนังสือพิมพ์ต้องออกล่าช้ากว่ากำหนดเสมอ
- _____ ข. ไม่เคยส่งงานประเภทใดเลย อ้างว่าตนได้รับงานที่ไม่ถนัดไปทำเสมอ
- _____ ค. ได้แต่ทำนินทาของเพื่อน ๆ แต่ตนไม่เคยช่วยงานอะไรเลย
- _____ ง. ชักชวนเพื่อนไม่ให้ทำ เพราะไม่เห็นประโยชน์
- _____ จ. ไม่ช่วยทำอะไรเลย แต่เมื่อหนังสือสำเร็จออกมาเผยแพร่จะคุยโอ้อวดว่านั่นมาจากความสามารถของตนทันที
- _____ ฉ. หากหนังสือตอนใดได้รับคำตำหนิจากผู้อ่าน จะปฏิเสธทันทีว่าตนไม่เกี่ยวข้องด้วย

36. วันสุดท้ายที่ทางโรงเรียนกำหนดรวบรวมเงินค่าส่งซื้อสมุดหนังสือร่วมกัน บังเอิญผู้ปกครองของสุกรียังไม่กลับจากกิจธุระต่างจังหวัดตามกำหนด สุกรียิ่งไม่ได้ขอค่าสมุดหนังสือจากผู้ปกครอง เมื่อเอ่ยปากขอยืมเงินจากเพื่อนก็ได้รับการตอบสนองจากเพื่อนรายต่าง ๆ ดังนี้

- _____ ก. ปฏิเสธไม่ให้ยืม พร้อมกับตอบว่า “พ่อแม่ของผมให้สตุ้งค์ผมมาสำหรับให้ผมใช้ ไม่ได้ให้มาสำหรับให้คุณยืม”

- _____ข. ไม่ให้สุกรีเยี่ยม จนกว่าจะได้ตกลงกันในเรื่องดอกเบี้ย
- _____ค. แนะนำให้สุกรีขโมยจากเพื่อนคนหนึ่ง
- _____ง. มีเงินพอจะให้สุกรีเยี่ยมแต่ไม่ให้ กลับบอกให้สุกรีไปเยี่ยมจากประเสริฐ
- _____จ. แนะนำให้ปัดครุว่านำเงินมาแล้ว แต่ตกหายเสียกลางทาง
- _____ฉ. นอกจากไม่ให้เยี่ยมแล้วยังพูดจาถากถางว่า เงินที่นั่นสุกรีไม่มีแล้ว จะมาเรียนทำไม

37. ในขณะที่ดวงดาว กำลังสูบหมึกใส่ปากกาหมึกซึมของตน สุภี ซึ่งนั่งอยู่ข้างหน้า กำลังจะหันมายืมไม้บรรทัด บังเอิญปัดถูกขวดหมึกหกเปื้อนสมุดของดวงดาว สุภีเสียใจและขอโทษดวงดาว แต่ดวงดาวกลับ

- _____ก. ตรงเข้าทำร้ายสุภีทันทีด้วยความโกรธ
- _____ข. ทำที่เป็นไมโกรธแต่แกล้งทำหมึกหกรดสุภีบ้าง
- _____ค. นำสมุดทำงานของสุภีมาใช้ทำงานต่อทันทีด้วยความโกรธ
- _____ง. แอบไปนินทาลับหลังและใส่ร้ายให้เพื่อน ๆ ฟังว่า สุภีนอกจากมีกิริยาไม่เรียบร้อยแล้ว ยังเป็นคนไม่ดีที่ช่วยประการทั้งปวง
- _____จ. ต่อกว่าสุภีด้วยถ้อยคำรุนแรงและหยาบคาย พร้อมทั้งประกาศว่าจะไม่ให้สุภียืมของใช้อีกต่อไป
- _____ฉ. เอาหมึกไปเทราดลงบนสมุดและหนังสือของสุภีบ้างเป็นการแก้แค้น

38. ปกติจันทิมาหาเวลาทำการบ้านที่บ้านไม่ใคร่ได้ เนื่องจากมีน้องชายมารบกวนหลายคน จึงพยายามหาเวลาทำเสียให้เสร็จที่โรงเรียนในตอนเช้าก่อนเข้าเรียนบ้าง ระหว่างเที่ยงบ้างและหลังจากโรงเรียนเลิกแล้วในตอนบ่ายบ้าง แต่มีอยู่บ่อย ๆ ที่เพื่อน ๆ

- _____ก. พุดจากระทบกระเทียบให้จันทิมาเกิดความละอายที่จะทำงานต่อไป
- _____ข. สลัดหมึกลงบนสมุดที่จันทิมากำลังทำการบ้านอยู่
- _____ค. ชักชวนเพื่อนฝูงไม่ให้คบจันทิมา เพราะขี้ดเคืองที่เธอทำแค้นงาน
- _____ง. แอบรายงานครูว่า จันทิมาทำการบ้านที่ ร.ร. เพื่อจะได้ลอกเพื่อน ๆ ได้
- _____จ. ดึงสมุดทำงานของจันทิมามาโยนทิ้ง และดึงตัวไปเล่น
- _____ฉ. แอบนำสมุดทำงานของจันทิมาไปซ่อนเสีย

39. วิโรจน์ เป็นเด็กผู้ชายที่สุภาพเรียบร้อยและซื่อสัตย์ที่สุดในชั้น ม.ศ. 3 จนบางครั้งเกือบจะเหมือนกับเด็กผู้หญิง เพื่อน ๆ จึง

- _____ ก. นำเครื่องสำอางและเครื่องแต่งตัวของเด็กผู้หญิงมาบังคับให้วิโรจน์แต่ง
- _____ ข. พุดกระแทบกระเทียบว่าวิโรจน์เป็นกระเทยบ้าง เป็นผู้หญิงบ้าง
- _____ ค. ชวนเพื่อน ๆ มาทำทนายให้วิโรจน์ประลองฝีมือ
- _____ ง. เทียบประกาศกับคนทั่วไป ว่าวิโรจน์ลักเพศ
- _____ จ. ทำท่าเป็นผู้หญิงล้อเลียนวิโรจน์ให้ได้อาย
- _____ ฉ. รังแกวิโรจน์ด้วยการชกต่อยเป็นประจำ

40. ในกลุ่มนักเรียนชั้น ม.ศ. 1 ปรากฏว่า กำจร ซึ่งเป็นเด็กอ่อนแอที่สุดในห้อง มักถูกเพื่อน ๆ

- _____ ก. รังแกและทำให้เจ็บตัวอยู่บ่อย ๆ
- _____ ข. ยุงให้เพื่อนคนอื่นรังแก
- _____ ค. ทำทนายให้มาประลองกำลังกัน
- _____ ง. ช่มชู้ให้ปฏิบัติตามคำสั่งของตน
- _____ จ. พุดจาจุกถูกเหยียดหยามต่าง ๆ นานา
- _____ ฉ. ยั่วเย้าหนักขึ้นเมื่อกำจรแสดงความโกรธ

41. หลังจากการประกาศผลการสอบประจำภาคเรียนหนึ่งของชั้น ม.ศ. 1 กฤษฎณา ซึ่งเคยได้ที่ 9-10 ในชั้นเสมอ ๆ มา กลับมาได้ที่ 2 เนื่องจากความขยันหมั่นเพียรของเธอ นักเรียนหลายคนในชั้นต่างแสดงกิริยาต่าง ๆ กัน กล่าวคือ

- _____ ก. ไม่เชื่อในความสามารถของกฤษฎณา จึงพุดกับเพื่อน ๆ ด้วยความมั่นใจว่ากฤษฎณา ต้องทุจริตในห้องสอบ
- _____ ข. ตั้งใจว่า คราวหน้าจะพยายามแก้งทุกอย่างที่จะไม่ให้กฤษฎณาได้ที่ดีกว่าตนอีก แม้คราวนี้จะทำอะไรไม่ได้
- _____ ค. ตามกฤษฎณาโดยตรงเป็นเชิงประมาทว่าไปทำอะไรให้ครู จึงสอบได้ที่ดีขึ้นมา
- _____ ง. ใส่ร้ายกฤษฎณาต่อครูว่า กฤษฎณาลอกตำราในเวลาสอบ
- _____ จ. เขียนที่ป้ายประกาศผลการสอบตรงชื่อกฤษฎณาว่า “ฟลุค”
- _____ ฉ. เรียกร้องให้มีการพิสูจน์ว่า กฤษฎณาสามารถจริง ๆ

42. สมศรีเป็นเด็กผู้หญิงหน้าตาสวยที่สุดในชั้น ม.ศ. 2 นักเรียนชายร่วมชั้นบางคนมักจะ

- _____ ก. ดักรังแกสมศรีกลางทาง
- _____ ข. พุดจาโอ้อวดว่าสมศรีชอบตน

- _____ค. แอบสลับหมึกให้หยดเบือนเสื้อสมศรี บางวันจะย้ายม้านั่งของสมศรีไปไว้ที่อื่นเสีย
- _____ง. พุดจาเกี้ยวพาราสี สมศรีตลอดเวลา
- _____จ. พุดจากร้าวรำชวนโย เมื่อเห็นสมศรีไม่สนใจตน
- _____ฉ. ชักชวนพรรคพวกทำดีทำต่อยกับเพื่อนชายที่เข้าข้างสมศรี

43. นักเรียนชายหญิงชั้น ม.ศ. 2 หมู่หนึ่งได้นัดพบกันที่แห่งหนึ่ง เพื่อจะไปงานวันเกิดเพื่อนชื่อสมทรง ในหมู่นักเรียนกลุ่มนั้น สมจิตคนเดียวที่รู้จักทางไปบ้านสมทรง เมื่อถึงวันนัดก็ปรากฏว่า สมจิต

- _____ก. กลับใจ คิดไม่อยากไปบ้านสมทรงในวันนั้น จึงมิได้มาตามนัดและให้เหตุผลว่าป่วย
- _____ข. มาถึงก่อนแล้วชวนเพื่อนที่มาถึงก่อนไปเสีย เนื่องจากเกิดความสนุกที่จะเห็นคนอื่น ๆ มากอยก้อ
- _____ค. แกล้งมาสายไปหนึ่งชั่วโมง เพราะถือว่าตนเป็นบุคคลสำคัญ ทุกคนต้องคอย
- _____ง. ไม่ได้มาตามนัด เพราะมีเพื่อนอื่นมาชวนไปทำธุระสำคัญตอนใกล้จะถึงเวลานัดพอดี
- _____จ. ไม่มาตามนัด เนื่องจากมีบุคคลที่ตนไม่พอใจรวมอยู่ในกลุ่มที่นัดพบกันนั้นด้วย
- _____ฉ. ไม่ได้มา เพราะเผชิญฝนตก

44. อารี ซึ่งกำลังเรียนอยู่ชั้น ม.ศ. 1 จะตื่นตั้งแต่ 5 นาฬิกาทุกวัน และไปรับขนมมาเดินขายเสียพักหนึ่งเพื่อเป็นรายได้ช่วยครอบครัว แล้วจึงกลับบ้านและเตรียมตัวไปโรงเรียน แต่เพื่อนร่วมชั้นบางคนมักจะ

- _____ก. ออกปากตำหนิอารีอย่างดูหมิ่นว่าเป็นแม่ค้าชั้นต่ำ
- _____ข. ยุให้เพื่อนนอกโรงเรียนที่เป็นนักเลงลอบดักแย่งชิงเงินที่อารีเตรียมจะไปซื้อขนมมาขาย
- _____ค. ล้อเลียนอารีว่าเป็นแม่ค้า เพื่อให้อารีอาย
- _____ง. เรียกอารีเข้าไปในบ้าน หยิบขนมรับประทาน และแจกจ่ายให้คนในบ้านจนหมด พลาดพูดว่าอารีเลี้ยงขนมฟรี โดยอารีไม่รู้ตัวเลย เพื่อจะอวดคนในบ้านว่าตนมีอิทธิพลเหนืออารี ซึ่งยากจนกว่า
- _____จ. ยุยงให้เพื่อนฝูงเลิกคบหาสมาคมกับอารี

- _____จ. เทียวโฆษณาว่า ขนมที่อารีขาย คนที่ทำเป็นโรคติดต่อร้ายแรงหรือเป็นคนสกปรกอย่างมาก เพื่ออารีจะได้ขายขนมไม่ได้
45. ปัญญาเคยมีเพื่อนซึ่งเรียนอยู่ชั้นประถมด้วยกัน ขณะนี้ต่างเรียนอยู่ชั้น ม.ศ. 2 แต่อยู่คนละโรงเรียน และไม่มีโอกาสได้พบกันเป็นเวลาหนึ่งปีเศษ ๆ อยู่มาวันหนึ่งปัญญาไปหาเพื่อนเก่าเหล่านั้นที่โรงเรียนด้วยกิจธุระจำเป็นบางอย่าง แต่เพื่อนบางคน
- _____ก. ทำเป็นเฉยเมยอย่างคนไม่เคยรู้จักกัน
- _____ข. ปฏิเสธ ไม่ยอมลงมาพบปะ เพราะคิดเสียว่าไม่มีอะไรเกี่ยวข้องกัน
- _____ค. ต้อนรับด้วยคำพูดลามกหยาบคาย ต่อหน้านักเรียนอื่น ๆ
- _____ง. พุดจาด้วยอย่างเสียไม่ได้ เพราะสำคัญว่าปัญญากลายเป็นเด็กจรรยาดีเสียแล้ว
- _____จ. ร้องเอะอะว่าเด็กอันธพาลมาเดินเกะกะในโรงเรียนและให้เพื่อนช่วยกันขับไล่ออกไปเสีย
- _____ฉ. แสดงตนเป็น “ลูกพี่” ให้เพื่อนเห็นว่า เขาเหนือกว่าปัญญา

พิมพ์ที่โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว นายถาวร จิตวิบูลย์ ผู้พิมพ์และผู้โฆษณา

๑๑ ตุลาคม ๒๕๑๖